

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2024/792 RENDELETE

(2024. február 29.)

az Ukrajna-eszköz létrehozásáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 212. cikkére és 322. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Számvevőszék véleményére ⁽¹⁾,

rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽²⁾,

mivel:

- (1) Oroszország Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborújának 2022. február 24-i kezdete óta az Unió, annak tagállamai és az európai pénzügyi intézmények példa nélkül álló támogatást mozgósítottak Ukrajna gazdasági, társadalmi és pénzügyi rezilienciájának megerősítésére. Az említett támogatás az uniós költségvetésből származó támogatást, többek között a rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatást, valamint az Európai Beruházási Bank (EIB) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) által nyújtott, részben vagy egészben az uniós költségvetés által garantált támogatást, valamint a tagállamok által nyújtott további pénzügyi támogatást ötvözi.
- (2) Az Európai Tanács 2022. június 23-i ülésén úgy határozott, hogy megadja a tagjelölt ország státuszt Ukrajnának, és ezzel kifejezte azon határozott akaratát, hogy az újjáépítést összekapcsolja az ország európai útja szempontjából szükséges reformokkal. Az Unió kiemelt prioritása, hogy folyamatos, erőteljes támogatást nyújtson Ukrajnának, és e támogatás megfelel az Unió azon határozott politikai kötelezettségvállalásának, hogy Ukrajnának mindaddig segítséget nyújt, amíg szükséges.
- (3) Az (EU) 2022/2463 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁾ alapján az Unió által 2023-ban nyújtott, 18 milliárd EUR maximális összegű makroszintű pénzügyi támogatás megfelelő válasznak bizonyult Ukrajna 2023. évi finanszírozási hiányára, és az segített jelentős finanszírozást mozgósítani más adományozóktól és nemzetközi pénzügyi intézményektől. Ez jelentős mértékben hozzájárult Ukrajna makrogazdasági és pénzügyi rezilienciájához e kritikus időszakban.
- (4) Az Unió jelentős pénzügyi támogatást nyújtott egy olyan kiegészítő csomagon keresztül is, amely ötvözi az (EU) 2021/947 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁴⁾ létrehozott Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (NDICI-Globális Európa) pénzeszközeit és az EIB által nyújtott hiteleket. Emellett a tagállami hatóságok, közösségek, nem kormányzati szervezetek és önkéntesekből álló csoportok is folyamatos támogatást nyújtanak.

⁽¹⁾ A Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

⁽²⁾ Az Európai Parlament 2024. február 27-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2024. február 28-i határozata.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2463 rendelete (2022. december 14.) az Ukrajna 2023. évi támogatását célzó eszköz (makroszintű pénzügyi támogatás plusz) létrehozásáról (HL L 322., 2022.12.16., 1. o.).

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/947 rendelete (2021. június 9.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) létrehozásáról, a 466/2014/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az (EU) 2017/1601 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 480/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 1. o.).

- (5) A Tanács emellett határozott az ukrán fegyveres erőknek a (KKBP) 2021/509 tanácsi határozat ⁽⁵⁾ által létrehozott Európai Békekeret keretében történő támogatását célzó, 6,1 milliárd EUR összegű, költségvetésen kívüli támogatási intézkedésekről, a (KKBP) 2022/1968 tanácsi határozattal ⁽⁶⁾ pedig Ukrainát támogató katonai segítségnyújtási missziót hozott létre, 0,1 milliárd EUR-t biztosítva a közös költségekre. Az Unió és tagállamai az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozattal ⁽⁷⁾ létrehozott uniós polgári védelmi mechanizmuson keresztül példa nélkül álló természetbeni veszélyhelyzet-reagálási műveletet is végrehajtottak, amely a mechanizmus létrehozása óta a legnagyobb veszélyhelyzeti műveletet képezte.
- (6) Emellett a 2022 májusában létrehozott EU–Ukrajna szolidaritási folyosók a becslések szerint 2023. május végéig 31 milliárd EUR értékű exportot eredményeztek az ukrán gazdaság számára.
- (7) Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborúja a 2023. február 24-i állapot szerint több mint 270 milliárd EUR kárt okozott Ukrajnának, az újjáépítési költségek becsült összege pedig 384 milliárd EUR; Ukrajna továbbá elvesztette a pénzügyi piacokhoz való hozzáférést és állami bevételei jelentősen visszaestek, miközben a humanitárius helyzet kezelésére és a közszolgáltatások folytonosságának fenntartására fordított közkiadások jelentősen megnövekedtek. Az említett becslések, valamint az összes egyéb megfelelő és későbbi forrásból származó analitikus információk megfelelő alapot biztosítanak az elkövetkező évekre vonatkozó finanszírozási igények megállapításához, beleértve a regionális és ágazati megfontolásokat is.
- (8) A Nemzetközi Valutaalap (IMF) 2023. március 30-án 75,1 milliárd EUR-ra becsülte a 2027-ig tartó időszakra az állami finanszírozási hiányt, és 14,4 milliárd EUR összegű négyéves programról állapodott meg Ukrajnával a költségvetési, a külső, valamint az ár- és a pénzügyi stabilitás fenntartására és a gazdasági helyreállítás támogatására irányuló szakpolitikák megszilárdítása érdekében, valamint a háború utáni újjáépítéssel és Ukrajna uniós csatlakozáshoz vezető útjával összefüggésben a hosszú távú növekedés előmozdítása érdekében a kormányzás megerősítése és az intézmények megszilárdítása céljából.
- (9) Oroszország Ukrajnai elleni agressziós háborúja miatt Ukrajna finanszírozási igényeinek egy részét nincs mód kielégíteni. Ennélfogva jelentős és rugalmas támogatásra van szükség az ukrán kormány számára feladatai további ellátásához, a közszolgáltatások nyújtásához, valamint az ország helyreállításának, újjáépítésének és korszerűsítésének támogatásához.
- (10) Tekintettel az Oroszország agressziós háborúja által Ukrajna gazdaságában, társadalmában és infrastruktúrájában okozott károokra, Ukrajnának a feladatai további ellátásához jelentős támogatásra és intézményi kapacitásra, az ország gyors helyreállításához, újjáépítéséhez és korszerűsítéséhez pedig rövid távú segélyre, valamint segítségnyújtásra lesz szüksége. Ukrajnának átfogó támogatásra lesz szüksége ahhoz, hogy az országot „újraépítse, de jobban” egy olyan, emberközpontú helyreállítás révén, amely megteremti egy szabad, kulturálisan élénk és virágzó ország alapjait, amely az európai és a globális gazdaságba jól integrált, az uniós értékekben gyökerező és az Unióhoz való csatlakozás felé haladó, reziliens gazdasággal rendelkezik.
- (11) Ezzel összefüggésben létre kell hozni egy középtávú egységes rendkívüli eszközt, amely összefogja az Unió által Ukrajnának nyújtott kétoldalú támogatást, és biztosítja a koordinációt és a hatékonyságot. E célból létre kell hozni az Ukrajna-eszközt (a továbbiakban: az eszköz) a 2024–2027-es időszakra, amely egyensúlyt teremt az Ukrajna finanszírozási hiányának, valamint helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési igényeinek kezelésére irányuló uniós válaszügyintézkedések rugalmassága és programozhatósága között, ugyanakkor támogatja az Ukrajna által az uniós csatlakozáshoz vezető úton tett reform-erőfeszítéseket.
- (12) Tekintettel az eszköz rendkívüli jellegére, fontos, hogy azt alátámassza egy Ukrajna újjáépítésére vonatkozó, koherens és prioritásokat lefektető terv (a továbbiakban: Ukrajna-terv), amelyet Ukrajna kormányának – Ukrajna Verhovna Radájának és a civil társadalmi szervezetek képviselőinek a kellő bevonásával – kell kidolgoznia, és amely strukturált és kiszámítható keretet biztosít Ukrajna helyreállításához, újjáépítéséhez és korszerűsítéséhez, és egyértelműen megfelel az uniós csatlakozási követelményeknek.

⁽⁵⁾ A Tanács (KKBP) 2021/509 határozata (2021. március 22.) az Európai Békekeret létrehozásáról, valamint a (KKBP) 2015/528 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 102., 2021.3.24., 14. o.).

⁽⁶⁾ A Tanács (KKBP) 2022/1968 határozata (2022. október 17.) az Európai Uniót Ukrajnát támogató katonai segítségnyújtási missziójáról (EUMAM Ukrajna) (HL L 270., 2022.10.18., 85. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

- (13) Az Ukrajnának 2024 és 2027 között nyújtandó uniós támogatást elsősorban és főként az eszköz keretében kell rendelkezésre bocsátani, elkerülve a más programokkal, különösen az (EU) 2021/1529 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽⁸⁾ létrehozott Előcsatlakozási Támogatási Eszközzel való esetleges átfedéseket, és egy egységes eszközön keresztül biztosítva egy következetes megközelítés alkalmazását, a meglévő eszközök keretében végzett tevékenységek felváltása vagy – adott esetben – kiegészítése révén. Az eszköz keretében nyújtott támogatás nem érinti az Ukrajnának nyújtandó jövőbeli támogatást, sem az ország lehetőségét arra, hogy részt vegyen a 2027 utáni többéves pénzügyi keret szerinti uniós programokban.
- (14) E tekintetben az eszköz keretében nyújtott uniós támogatásnak fel kell váltania az NDICI-Globális Európa keretében nyújtott kétoldalú támogatást. Mindazonáltal fontos biztosítani, hogy Ukrajna továbbra is részesülhessen az NDICI-Globális Európa keretében nyújtott regionális, tematikus, gyorsreagálási és egyéb támogatási formákból, különösen a határokon átnyúló együttműködési programokból, és általában véve továbbra is elő kell mozdítani a regionális, makroregionális és határokon átnyúló együttműködést és területfejlesztést, többek között uniós makroregionális stratégiák végrehajtása révén.
- (15) A humanitárius segítségnyújtást, a védelmet és az ukrajnai háború elől menekülő személyeknek védelmet biztosító tagállamoknak nyújtott támogatást megfelelő módon és következetesen az eszközön kívül kell biztosítani. Ukrajna továbbra is részesülhet az uniós költségvetésen belüli meglévő, releváns uniós programokból, például a (14) preambulumbekzdésben említett tevékenységek tekintetében az NDICI-Globális Európából, az (Euratom) 2021/948 tanácsi rendelettel ⁽⁹⁾ létrehozott Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszközből, az 1257/96/EK tanácsi rendelet ⁽¹⁰⁾ szerinti humanitárius segítségnyújtásból, valamint a közös kül- és biztonságpolitika keretébe tartozó tevékenységekből és az Európai Békekeret uniós költségvetésen kívüli intézkedéseiből.

Emellett ukrán szervezetek részt vehetnek olyan uniós belső szakpolitikai programokban, mint az (EU) 2021/695 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹¹⁾ létrehozott Horizont Európa, az Európai Atomenergia-közösség (Euratom) 2021/765 tanácsi rendelettel ⁽¹²⁾ létrehozott kutatási és képzési programja, az (EU) 2021/694 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹³⁾ létrehozott Digitális Európa program, az (EU) 2021/847 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁴⁾ létrehozott, az adóügyi együttműködést szolgáló „Fiscalis” program,

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1529 rendelete (2021. szeptember 15.) az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról (HL L 330., 2021.9.20., 1. o.).

⁽⁹⁾ A Tanács (Euratom) 2021/948 rendelete (2021. május 27.) a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközt (Globális Európa) az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés alapján kiegészítő, a Nemzetközi Nukleáris Biztonsági Együttműködést Támogató Európai Eszköz létrehozásáról és a 237/2014/Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 209., 2021.6.14., 79. o.).

⁽¹⁰⁾ A Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról (HL L 163., 1996.7.2., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/695 rendelete (2021. április 28.) a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 170., 2021.5.12., 1. o.).

⁽¹²⁾ A Tanács (Euratom) 2021/765 rendelete (2021. május 10.) az Európai Atomenergia-közösségnek a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogramot kiegészítő, a 2021–2025 közötti időszakra vonatkozó kutatási és képzési programjának létrehozásáról, valamint az (Euratom) 2018/1563 rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 167. I, 2021.5.12., 81. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/694 rendelete (2021. április 29.) a Digitális Európa program létrehozásáról és az (EU) 2015/2240 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 166., 2021.5.11., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/847 rendelete (2021. május 20.) az adóügyi együttműködést szolgáló „Fiscalis” program létrehozásáról és az 1286/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 188., 2021.5.28., 1. o.).

az (EU) 2021/444 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁵⁾ létrehozott, a vámügyi együttműködést szolgáló Vám program, az (EU) 2021/817 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁶⁾ létrehozott Erasmus*, az (EU) 2021/522 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁷⁾ létrehozott „az EU az egészségért” program, az (EU) 2021/818 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁸⁾ létrehozott Kreatív Európa program,

az (EU) 2021/783 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽¹⁹⁾ létrehozott környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE), az (EU) 2021/690 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²⁰⁾ létrehozott Egységes piac program, az uniós polgári védelmi mechanizmus, az (EU) 2021/1153 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²¹⁾ létrehozott Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, valamint az (EU) 2021/785 európai parlamenti és tanácsi rendelettel ⁽²²⁾ létrehozott csalás elleni uniós program, valamint más releváns programok, összhangban azok szabályaival, célkitűzéseivel és a vonatkozó társulási megállapodásokkal.

- (16) Az eszköznek hozzá kell járulnia Ukrajna finanszírozási hiányának 2027-ig történő megszüntetéséhez azáltal, hogy kiszámítható, folyamatos, rendezett és időben történő módon nem visszafizetendő támogatásokat és rendkívül kedvezményes hiteleket nyújt. Az eszköz keretében nyújtott támogatásnak elő kell segítenie Ukrajna makrosztintű pénzügyi stabilitásának fenntartását, és enyhítenie kell Ukrajna külső finanszírozási korlátait.
- (17) Fontos, hogy sürgősen megkezdődjenek az új eszköz szerinti, az Ukrajna fenntartható helyreállításába, újjáépítésébe és korszerűsítésébe történő beruházások annak érdekében, hogy elősegítsék az ukrán lakosság számára a tisztességes életkörülmények biztosítását, és – ahol lehetséges – a kritikus infrastruktúrák újjáépítését, hogy biztosított legyen a munkahelyek és bevételek megteremtése és hogy fokozatosan csökkenjen a szükséges nemzetközi segítségnyújtás mértéke, enyhítve a környezeti károkat – annyiban, amennyiben az lehetséges egy háború sújtotta országban –, és támogatva Ukrajnát a zöld átállásban.
- (18) Az Ukrajna-terv által egy egységes eszközön keresztül biztosított középtávú perspektívának arra is ösztönöznie kell Ukrajnát, hogy a beruházásokat és a reformokat a zöld, fenntartható, digitális és inkluzív gazdaságra való átállás felé irányítsa, és segítenie kell a hasonlóan gondolkodó adományozók mozgósítását – többek között a magánszektorból – az Ukrajna támogatását célzó többéves hozzájárulások érdekében. A beruházásokat a lehető legnagyobb mértékben össze kell hangolni az uniós éghajlat-politikai és környezetvédelmi vívmányokkal, és azoknak összhangban kell állniuk Ukrajna nemzeti energia- és klímatervének végrehajtásával.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/444 rendelete (2021. március 11.) a vámügyi együttműködést szolgáló Vám program létrehozásáról és az 1294/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2021.3.15., 1. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/817 rendelete (2021. május 20.) az Erasmus+ elnevezésű uniós oktatási és képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról és az 1288/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2021.5.28., 1. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/522 rendelete (2021. március 24.) a 2021–2027-es időszakra szóló uniós egészségügyi cselekvési program (az „EU az egészségért program”) létrehozásáról és a 282/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 107., 2021.3.26., 1. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/818 rendelete (2021. május 20.) a Kreatív Európa program (2021–2027) létrehozásáról és az 1295/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 189., 2021.5.28., 34. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/783 rendelete (2021. április 29.) a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról és az 1293/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 172., 2021.5.17., 53. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/690 rendelete (2021. április 28.) a belső piacra, a vállalkozások – köztük a kis- és középvállalkozások – versenyképességére, a növények, állatok, élelmiszerek és takarmányok területére, valamint az európai statisztikákra vonatkozó program (Egységes piac program) létrehozásáról, továbbá a 99/2013/EU, az 1287/2013/EU, a 254/2014/EU és a 652/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 153., 2021.5.3., 1. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1153 rendelete (2021. július 7.) az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 249., 2021.7.14., 38. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/785 rendelete (2021. április 29.) a csalás elleni uniós program létrehozásáról és a 250/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 172., 2021.5.17., 110. o.).

- (19) A helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési erőfeszítéseknek Ukrajna felelősségvállalásán, a támogató országokkal és szervezetekkel való szoros együttműködésen és koordináción, valamint Ukrajna uniós csatlakozáshoz vezető útján kell alapulniuk. Szintén elvárás, hogy Ukrajna helyi és regionális közigazgatási szervei, valamint az ukrán civil társadalmi szervezetek fontos szerepet töltsenek be ebben a folyamatban azáltal, hogy részt vesznek annak kialakításában és ellenőrzésében. Az Unió és Ukrajna városai és régiói közötti partnerségekbe ágyazott partnerségi együttműködés és programok már eddig is megkönnyítették az Ukrajnába irányuló humanitárius segélyek és egyéb segítségnyújtási formák célba juttatását, és így alapot biztosítanak a helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési folyamat gazdagításához és felgyorsításához.
- (20) Az Uniónak elő kell mozdítania továbbá a helyi és regionális hatóságokkal való szoros konzultációt és együttműködést, ideértve a kormányzás szubnacionális szintjeinek és ágainak széles körét, többek között a régiókat, a településeket, a körzeteket, a járásokat és azok társulásait, valamint az ukrán civil társadalmi szervezetekkel és szakértőkkel való szoros konzultációt és ezek részvételét. Az Uniónak ösztönöznie kell – a fenntartható fejlődésen alapuló és a fenntartható fejlődési célok helyi és regionális szintű végrehajtása révén megvalósuló – érdemi részvételüket Ukrajna helyreállításában, újjáépítésében és korszerűsítésében. Az Uniónak el kell ismernie és támogatnia kell a helyi és regionális hatóságok sokrétű szerepét a helyi fejlesztés inkluzív területi megközelítésének előmozdításában, beleértve a decentralizációs folyamatokat, a civil társadalmi szervezetek és a helyi közösségek részvételét, az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot, és tovább kell erősítenie a helyi és regionális hatóságok kapacitásépítéséhez nyújtott támogatását, többek között az eszköz keretében megvalósuló projektek végrehajtása tekintetében, összhangban a helyi önkormányzásnak A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájában meghatározott elvével, amelynek Ukrajna is részes fele.
- (21) Az Uniónak – a tagállamok tapasztalataira építve – támogatást kell nyújtania Ukrajna számára a csatlakozás felé történő átmenethez. Az említett támogatásnak különösen a tagállamok által a saját reformfolyamataik során szerzett tapasztalatok megosztására kell összpontosítania.
- (22) Az eszköz keretében nyújtott támogatásnak továbbá az ukrajnai reformokat és újjáépítést támogató kulcsfontosságú szervezetekre – például az EIB Csoportra, nemzetközi pénzügyi szervezetekre, többek között a Világbankra, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetre és az IMF-re, valamint európai multilaterális finanszírozási intézményekre, többek között az EBRD-re és az Európa Tanács Fejlesztési Bankjára, továbbá olyan kétoldalú finanszírozási intézményekre, mint a fejlesztési bankok és az exporthitel-ügynökségek – kell épülnie, és maximalizálnia kell a velük fennálló szinergiákat.
- (23) Tekintettel a háborúval összefüggő bizonytalanságokra, helyénvaló, hogy az eszközből kellően indokolt rendkívüli körülmények között – különösen a háborús helyzet jelentős romlása esetén – támogatást lehessen nyújtani Ukrajnának az ország makroszintű pénzügyi stabilitásának fenntartása és az eszköz célkitűzéseinek elérése érdekében. Ilyen rendkívüli finanszírozás legfeljebb három hónapig tartó, különálló időszakokra és kizárólag a Bizottság javaslata alapján hozott tanácsi végrehajtási határozat útján nyújtható, ha megállapítást nyer, hogy Ukrajna – amikor a támogatás kedvezményezettje – nem képes teljesíteni az eszköz szerinti támogatási formákhoz kapcsolódó feltételeket, és a rendkívüli finanszírozást meg kell szüntetni, amint az említett feltételek teljesítése újra lehetségessé válik. Az ilyen rendkívüli finanszírozás nem érintheti az egyéb olyan konkrét uniós eszközökből származó finanszírozást, amelyeket természeti katasztrófák vagy más humanitárius vagy polgári védelmi veszélyhelyzetek esetén kell mozgósítani. Szükség esetén az eszköz keretében rendkívüli finanszírozást lehetne rendelkezésre bocsátani az Ukrajna-terv elfogadása és a keretmegállapodás megkötése előtt. E finanszírozás adott esetben kiegészítheti a rendkívüli áthidaló finanszírozást.
- (24) Helyénvaló, hogy az e rendelet végrehajtására vonatkozó átfogó szakpolitikai keretet a következők képezzék: az Európai Tanács és a Tanács által meghatározott bővítéspolitikai keret, az egyrészt az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészt Ukrajna közötti társulási megállapodás ⁽²³⁾ (a továbbiakban: a társulási megállapodás), amelynek része egy mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség, azon multilaterális megállapodások, amelyeknek az Unió részes fele, az Ukrajnával kötelező erejű kapcsolatot létrehozó más megállapodások, valamint az Európai Parlament állásfoglalásai, a Bizottság közleményei, illetve a Bizottságnak és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének közös közleményei. A Bizottságnak biztosítania kell az eszköz keretében nyújtott támogatás és a bővítéspolitikai keret közötti koherenciát.

⁽²³⁾ HL L 161., 2014.5.29., 3. o.

- (25) Az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 49. cikke úgy rendelkezik, hogy bármely olyan európai állam kérheti felvételét az Unióba, amely tiszteletben tartja az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékét, és elkötelezett azok érvényesítése mellett. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, amelyek társadalmát az inkluzivitás, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nemek közötti egyenlőség jellemzi.
- (26) Egy az uniós csatlakozás iránti kérelmet benyújtó európai állam csak akkor válhat az Unió tagjává, ha megerősítést nyert, hogy maradéktalanul teljesíti az Európai Tanács 1993. júniusi koppenhágai ülésén megállapított csatlakozási kritériumokat (a továbbiakban: a koppenhágai kritériumok), illetve amennyiben az Unió rendelkezik az új tag integrálásához szükséges kapacitással. A koppenhágai kritériumok a demokráciát, a jogállamiságot, az emberi jogokat, valamint a kisebbségek tiszteletben tartását és védelmét garantáló intézmények stabilitásával kapcsolatosak, továbbá a működő piacgazdaság meglétére és az Unión belüli verseny, illetve piaci erők által támasztott nyomás kezelésére való kapacitásra, valamint azon képességre vonatkoznak, hogy a Szerződések szerinti jogok mellett az azokban meghatározott kötelezettségeket – többek között a politikai, gazdasági és monetáris unió céljainak megvalósítására való törekvést – is felvállalja az adott állam.
- (27) Az Uniónak és Ukrajnának közös érdeke, hogy Ukrajna előrelépést tegyen az uniós tagság céljából a politikai, jogi és gazdasági rendszereinek reformjára irányuló erőfeszítései terén. A tagjelölt ország státusz megadása Ukrajnának geostratégiai beruházást jelent Európa békéjébe, biztonságába, stabilitásába és jólétébe, és jobb helyzetet teremt az Unió számára a globális kihívások megválaszolására. Mindez fokozott, az Unió és Ukrajna számára kölcsönös előnyt jelentő gazdasági és kereskedelmi lehetőségeket is teremt, miközben támogatja az ország fokozatos átalakulását is. Az uniós tagság kilátása erőteljes átalakító hatással bír, és pozitív demokratikus, politikai, gazdasági és társadalmi változásokat ösztönöz.
- (28) Az alapvető uniós értékek elfogadása és az azok melletti elköteleződés tudatos választás, és elengedhetetlen Ukrajna uniós tagság iránti törekvése szempontjából. Ennek megfelelően fontos, hogy Ukrajna magáévá tegye az uniós értékeket, és maradéktalanul elkötelezze magát az uniós értékek, valamint a szabályokon és értékeken alapuló globális rend fenntartása mellett és következetesen valósítsa meg népe érdekében a szükséges reformokat.
- (29) Az Oroszország agressziós háborúja által okozott károk miatti újjáépítés nem korlátozódhat a háború előtti állapotok visszaállítására. Az újjáépítés lehetőséget kínál arra, hogy az Unió az uniós szakpolitikákkal összhangban támogassa Ukrajnát a belső piaci integrációja folyamatában, valamint a fenntartható zöld és digitális átállásának felgyorsításában, miközben ösztönzi az Unióval való gazdasági integrációt, valamint előmozdítja a társadalmi-gazdasági fejlődést és a határokon átnyúló együttműködést. Az eszköznek ezért oly módon kell előmozdítania az újjáépítést, hogy az uniós szabályokra és előírásokra építve korszerűsítse és javítsa Ukrajna gazdaságát azáltal, hogy beruház Ukrajna fenntartható zöld, digitális és inkluzív gazdaságra való átállásába, ezáltal a társadalom egészének javát szolgálva, különös tekintettel a kiszolgáltatott csoportok szükségleteire. A kulturális örökség újjáépítésének nemzeti, nemzetközi és európai gyakorlatokon, szabványokat előíró szövegeken, elveken (például az új európai Bauhauson) és a levont tanulságokon kell alapulnia, és összhangban kell állnia a kulturális örökségre potenciálisan hatást gyakorló, az uniós finanszírozású beavatkozásokra vonatkozó európai minőségi elvekkel. A kibebiztonsági kockázatokra és az általános fenyegetettségi helyzetre tekintettel különös figyelmet kell fordítani az eszköz keretében finanszírozott tevékenységek fenntarthatóságának és megfelelő védelmének biztosítására.
- (30) Összhangban azzal, hogy a támogatásnak arra kell irányulnia, hogy Ukrajna helyreállítása és újjáépítése fenntartható és időtálló módon valósuljon meg, az eszköz keretében nem támogathatók olyan tevékenységek vagy intézkedések, amelyek előmozdítják a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházásokat, vagy amelyek nem tartják tiszteletben – többek között a biológiai sokféleség vagy az éghajlat tekintetében – a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet, kivéve, ha az ilyen tevékenységek vagy intézkedések szigorúan szükségesek ahhoz, hogy az eszköz célkitűzései – _annyiban, amennyiben az lehetséges egy háború sújtotta országban – megvalósuljanak. Az ilyen tevékenységek vagy intézkedések például a gazdasági tevékenységek folytatására vagy a sürgős helyreállítási és újjáépítési szükségletek kezelésére irányulnának. Azok keretében figyelembe kell venni a háború során károsodott infrastruktúra reziliens módon történő újjáépítésének és korszerűsítésének, valamint a háború során károsodott természeti környezet reziliens módon történő rehabilitálásának szükségességét. Az ilyen tevékenységeknek vagy intézkedéseknek adott esetben bármely káros hatás elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére és – lehetőség szerint – ellensúlyozására irányuló megfelelő intézkedésekkel kell párosulniuk.

- (31) Az eszköznek hozzá kell járulnia az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében ⁽²⁴⁾ és az említett egyezmény keretében elfogadott Párizsi Megállapodásban ⁽²⁵⁾ (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás), az ENSZ Biológiai Sokféleség Egyezményében ⁽²⁶⁾ és a súlyos aszálytal és/vagy sivatagosodással sújtott országokban, különösen Afrikában az elsivatagosodás elleni küzdelemről szóló ENSZ-egyezményben ⁽²⁷⁾ foglaltak betartásához, és nem idézhet elő környezetkárosodást, illetve nem lehet ártalmas a környezetre vagy az éghajlatra. Az eszköz keretében allokált finanszírozásnak összhangban kell lennie különösen azzal a hosszú távú célkitűzéssel, hogy a globális átlaghőmérséklet emelkedése az iparosodás előtti szinthez viszonyítva jóval 2 °C alatt maradjon, és erőfeszítésekre kerüljön sor annak érdekében, hogy a hőmérséklet emelkedése az iparosodás előtti szinthez viszonyítva legfeljebb 1,5 °C legyen. Összhangban kell továbbá lennie azon célkitűzéssel is, mely szerint javítani kell az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodásra való képességet és elő kell mozdítani az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát, valamint támogatnia kell a biológiai sokféleség megőrzését, a körforgásos gazdaságot és a szennyezőanyag-mentességet. Különös figyelmet kell fordítani a – többek között az éghajlat, a biológiai sokféleség és a környezet tekintetében – járulékos előnyt teremtő és többféle célkitűzés teljesítéséhez is hozzájáruló tevékenységekre. Az Oroszország agressziós háborúja által okozott hatalmas környezeti károkat tekintettel az eszköz hozzájárulhat az ebből eredő kihívások kezeléséhez. Az eszköznek a lehetséges mértékben hozzá kell járulnia az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, a környezet védelméhez, többek között a biológiai sokféleség megőrzéséhez, a zöld átálláshoz, illetve az abból eredő kihívások kezeléséhez. E hozzájárulásnak – annyiban, amennyiben az lehetséges egy háború sújtotta országban – az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret szerinti támogatásnak és az Ukrajna-terv szerinti beruházásoknak megfelelő teljes összeg legalább 20 %-át kell kitennie. Az említett összeget adott esetben az éghajlatra és a biológiai sokféleségre vonatkozó, például különösen az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁸⁾ VI. mellékletében szereplő, meglévő módszertanban, valamint további beavatkozási területekre vonatkozó meglévő módszertanokban alkalmazott együtthatók alapján kell kiszámítani, kiigazítva azt az eszközre tekintettel.
- (32) Az eszköz keretében törekedni kell a környezeti bűncselekményekkel kapcsolatos tudatosság és az ilyen bűncselekmények elleni küzdelem javítására Ukrajnában, támogatva a szennyezőanyag-kibocsátási és -szállítási nyilvántartásokról szóló kijevi jegyzőkönyv végrehajtását, és biztosítva a környezetvédelmi jogszabályok betartását.
- (33) Az eszköz keretében finanszírozott intézkedéseknek – annyiban, amennyiben az lehetséges egy háború sújtotta országban – összhangban kell állniuk az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi normáival. Ezen intézkedésekben általánosan érvényesíteni kell az éghajlatváltozás szempontját, a környezetvédelmet, az emberi jogokat, a békét, a demokráciát, a nemek közötti egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet, valamint adott esetben a katasztrófa kockázat-csökkentést, továbbá a fenntartható fejlődési célok terén történő előrehaladást. Az eszköz keretében nyújtott támogatást emellett a „senkit nem hagyunk hátra” elvnek kell vezérelnie, és törekedni kell a források kiegyensúlyozott és szükségletalapú allokálásának és felhasználásának biztosítására.
- (34) E rendelet végrehajtását – az egyenlőségközpontú Unió stratégiáiban foglaltaknak megfelelően – az egyenlőség, az inkluzivitás és a megkülönböztetésmentesség elvének kell vezérelnie. E rendelet végrehajtásának meg kell előznie a nőkkel szembeni erőszakot, a nemi alapú erőszakot és a kapcsolati erőszakot, és küzdenie kell ezek ellen. Ösztönöznie kell a nők érdemi részvételét a döntéshozatali folyamatokban, elő kell mozdítania és támogatnia kell a nemek közötti egyenlőséget, a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelését, valamint a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó uniós cselekvési tervek, a vonatkozó tanácsi következtetések és a nemzetközi egyezmények figyelembevételével védenie kell és elő kell mozdítania jogait. Az eszköznek hozzá kell járulnia az egészséggel kapcsolatos társadalmi kihívások kezeléséhez, beleértve a mentális egészséget, ami elengedhetetlen a háború utáni egészséges társadalom számára, különös tekintettel a gyermekekre. Az eszköz végrehajtásának összhangban kell lennie a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel ⁽²⁹⁾, és biztosítania kell az érintett érdekelt felek bevonását a döntéshozatali folyamatokba, valamint az akadálymentességet a beruházások és a technikai segítségnyújtás terén. Az eszköznek összhangban kell lennie továbbá a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel, és támogatnia kell a gyermekeket és a fiatalokat mint a változás kulcsszereplőit és mint a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrend megvalósításához hozzájáruló feleket.

⁽²⁴⁾ HL L 33., 1994.2.7., 13. o.

⁽²⁵⁾ HL L 282., 2016.10.19., 4. o.

⁽²⁶⁾ HL L 309., 1993.12.13., 3. o.

⁽²⁷⁾ HL L 83., 1998.3.19., 3. o.

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

⁽²⁹⁾ HL L 23., 2010.1.27., 35. o.

- (35) A jogállamiság megerősítése, ideértve az igazságszolgáltatás függetlenségét is; az oligarcha-rendszer felszámolására irányuló erőfeszítések támogatása, valamint a korrupció és különösen a magas szinten elkövetett korrupció, a pénzmosás, az adókikerülés, az adókijátszás, az adócsalás és a szervezett bűnözés elleni küzdelem; az átláthatóság – többek között az információkhoz való nyilvános hozzáférés – megerősítése; a minden szinten megvalósuló jó kormányzás, valamint a civil társadalmi szervezetek – köztük az emberi jogi szervezetek – részvétele; a média szabadságának és pluralizmusának megőrzése, valamint a közigazgatási reform – többek között a közbeszerzések, a verseny és az állami támogatások területén történő – megerősítése kulcsfontosságú kihívások maradnak, és alapvető fontosságúak ahhoz, hogy Ukrajna közeledjen az Unióhoz, és felkészüljön az uniós tagsággal járó kötelezettségek teljes körű vállalására. Tekintettel az e területeken folytatott reformok hosszabb távú jellegére és arra, hogy érzékelhető eredményeket kell elérni, az eszköz keretében nyújtott támogatásnak a lehető legkorábban kezelnie kell az említett kérdéseket.
- (36) A részvételi demokrácia elvével összhangban, valamint a fékek és ellensúlyok megerősítése céljából az Uniónak Ukrajnában ösztönöznie kell a parlamenti kapacitások, a parlamenti felügyelet, a demokratikus eljárások és a méltányos képviselet megerősítését, továbbá a régiók és a települések, valamint a civil társadalom érdemi részvételét a demokratikus folyamat valamennyi szakaszában, ezáltal lehetővé téve a fokozott demokratikus ellenőrzést. Az Ukrajna-tervnek be kell mutatnia, hogy miként tervezték meg és hajtották végre az érdekelt felek konzultációk keretében, oly módon történő érdemi részvételét, hogy megfelelő időkeretek és átláthatóság, valamint a megtett észrevételek kezelésére vonatkozó egyértelmű utókövetési eljárások biztosítására került sor. Ukrajna alkotmányos rendjével összhangban a Verhovna Radát tájékoztatni kell és konzultálni kell vele az eszköz életciklusának valamennyi szakaszában. Figyelembe kell venni a Verhovna Rada által az Ukrajna-tervre vonatkozóan tartott minden vita vagy minden kibocsátott vélemény eredményeit.
- (37) Az Unió és Ukrajna közötti, a biztonságra vonatkozó megerősített stratégiai és operatív együttműködés sarkalatos a biztonsággal – többek között a hibrid fenyegetésekkel, például a kiberfenyegetésekkel –, a szervezett bűnözéssel és a terrorizmussal kapcsolatos fenyegetések, valamint a dezinformációval, a külföldi információmanipulációval és beavatkozással szembeni reziliencia eredményes és hatékony kezelése szempontjából.
- (38) Az eszköz keretében végrehajtott tevékenységeknek emellett – az EUSZ 21. cikke (2) bekezdésének c) pontjával és az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljaival és elveivel összhangban – adott esetben olyan bizalomépítő intézkedéseket és folyamatokat is támogatniuk kell, amelyek előmozdítják az igazságszolgáltatást, az igazságkeresést, a konfliktus utáni átfogó rehabilitációt egy befogadó, békés társadalom kialakítása érdekében, valamint amelyek előmozdítják a jóvátételt és a meg nem ismétlődés garanciáit, továbbá a háború során elkövetett bűncselekményekre vonatkozó bizonyítékok gyűjtését, és adott esetben a releváns megállapítások rendelkezésre bocsátását. Különös figyelmet kell fordítani a békével kapcsolatos formális, informális és nem formális oktatás támogatására.
- (39) Az eszköz keretében nyújtott támogatás rendelkezésre bocsátásának előfeltétele, hogy Ukrajna továbbra is tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat és intézményeket – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogok tiszteletben tartását, ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait is.
- (40) Az eszköz keretében – többek között Ukrajna csatlakozáshoz vezető útjához – nyújtott támogatást az általános és egyedi célkitűzések teljesítése érdekében, meghatározott kritériumok és egyértelmű feltételek alapján kell biztosítani.
- (41) Az eszköz általános céljainak többek között a következőknek kell lenniük: segítségnyújtás Ukrajnának a háború társadalmi, gazdasági, pszichológiai és környezeti következményeinek kezelésében; hozzájárulás az újjáépítéshez, többek között az ország békés helyreállításához, újjáépítéséhez, rehabilitálásához és korszerűsítéséhez; a társadalmi és területi kohézió, valamint a demokratikus, gazdasági, környezeti reziliencia, továbbá az Unióba és a globális gazdaságba és piacokba való fokozatos integráció, valamint az uniós normákhoz való, felfelé irányuló gazdasági, társadalmi és környezeti konvergencia előmozdítása, és Ukrajna felkészítése a jövőbeli uniós tagságra a csatlakozási folyamatának támogatása révén. Ezeket a célkitűzéseket egymást kölcsönösen erősítő módon kell megvalósítani.

- (42) A szociális jogok európai pillérével összhangban az eszköznek támogatnia kell a szolidaritást, az integrációt és a társadalmi igazságosságot a minőségi foglalkoztatás és a fenntartható és inkluzív növekedés megteremtése és fenntartása, a lehetőségek, az oktatás és a szociális védelem terén az egyenlőség és a hozzáférés biztosítása, a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok védelme és az életszínvonal javítása céljából. Az eszköznek hozzá kell járulnia a szegénység elleni küzdelemhez és a munkanélküliség kezeléséhez is, és minőségi munkahelyek létrehozását, valamint a hátrányos helyzetű csoportok befogadását és integrációját kell eredményeznie. Az eszköznek lehetőségeket kell biztosítania a készségfejlesztésbe történő beruházások terén, többek között szakképzés, és a munkaerőnek a digitális és zöld átállásra való felkészítését célzó képzések révén. Emellett lehetővé kell tennie a szociális párbeszéd, az infrastruktúra és a szolgáltatások megerősítését is.
- (43) Az eszköznek biztosítania kell az Unió külső tevékenységének az EUSZ 21. cikkében meghatározott általános célkitűzéseivel való összhangját és kiegészítő jellegét, beleértve az alapvető jogok és elvek tiszteletben tartását, valamint az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság alapelveinek – többek között a korrupció elleni küzdelem, az igazságszolgáltatás, a közigazgatás, a jó kormányzás, továbbá az átláthatóság és az elszámoltathatóság – védelmét és előmozdítását.
- (44) Tekintettel az Oroszország által folytatott agressziós háborúval kapcsolatos bizonytalanságokra, az eszköznek olyan rugalmas eszköznek kell lennie, amely lehetővé teszi az Unió számára, hogy olyan diverzifikált eszköztár révén kezelje Ukrajna szükségleteit, amely finanszírozást biztosít az ukrán állam számára, támogatást nyújt a rövid távú helyreállítási és újjáépítési prioritásokhoz, támogatja a beruházásokat és a finanszírozáshoz való hozzáférést, valamint a technikai segítségnyújtást, a kapacitásépítést és az egyéb releváns tevékenységeket.
- (45) Az uniós támogatást három pillér – nevezetesen Ukrajna pénzügyi támogatásának pillére a reformok és beruházások végrehajtása, valamint az ország makroszintű pénzügyi stabilitásának fenntartása érdekében az Ukrajna-tervben meghatározottak szerint; az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret pillére a beruházások mozgósítása és a finanszírozáshoz való hozzáférés javítása céljából; valamint a csatlakozási támogatás pillére a technikai szakértelem mozgósítása és a kapacitásépítés érdekében – köré kell szervezni.
- (46) Mivel Ukrajna helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési igényei jelentősek, és nem fedezhetők kizárólag az uniós költségvetésből, azok kezelése során köz- és magánberuházásokra egyaránt szükség van. Az eszköznek lehetővé kell tennie mind a köz-, mind a magánberuházások időben történő mozgósítását, és – amennyiben a körülmények lehetővé teszik – a hosszú távú újjáépítési beruházások támogatásának növelését, figyelembe véve Ukrajna végrehajtási és támogatásfelvétel képességét is. A magánberuházások eszközön keresztüli mozgósításának hozzá kell járulnia Ukrajna hosszú távú versenyképességéhez és innovációs kapacitásához.
- (47) Oroszországot teljes mértékben felelősségre kell vonni, és annak meg kell fizetnie az Ukrajna elleni, az Egyesült Nemzetek Alapokmányának nyilvánvaló megsértését jelentő agressziós háborúja által okozott súlyos károkat. Az Uniónak és tagállamainak – más nemzetközi partnerekkel szoros együttműködésben – továbbra is törekedniük kell a cél elérésére, összhangban az uniós és a nemzetközi joggal, figyelembe véve, hogy Oroszország súlyosan megsértette az erőszak alkalmazására vonatkozóan az Egyesült Nemzetek Alapokmánya 2. cikkének 4. bekezdésében foglalt tilalmat, valamint a nemzetközi jogot sértő cselekményekért való állami felelősségre vonatkozó elveket, beleértve az okozott, pénzügyileg számszerűsíthető kár megtérítésére vonatkozó kötelezettséget is. Fontos, hogy többek között előrelépés történjen – a nemzetközi partnerekkel koordinálva – azzal kapcsolatban, hogy a közvetlenül az immobilizált orosz vagyoni eszközökből származó, magánfelek által birtokolt valamennyi rendkívüli bevételt hogyan lehetne Ukrajna, valamint annak helyreállítása és újjáépítése támogatására átirányítani, az alkalmazandó szerződéses kötelezettségeknek megfelelő módon, valamint az uniós és nemzetközi joggal összhangban.
- (48) Az eszköz keretében a 2024 és 2027 közötti időszakra nyújtott uniós támogatás teljes maximális összegének az összes támogatástípus figyelembe véve folyó áron 50 milliárd EUR-nak kell lennie. A változó körülmények és magának az eszköznek a célkitűzései fényében az uniós támogatásnak egyensúlyt kell teremtenie a rugalmasság és a programozhatóság között.

- (49) Ami a hitelek formájában nyújtottaktól eltérő uniós támogatást illeti, e rendeletet az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendeletben ⁽³⁰⁾ előírtaknak megfelelően az Ukrajna-tartalékból kell finanszírozni és azzal összhangban kell alkalmazni a 2024–2027-es időszakra vonatkozóan legfeljebb 17 milliárd EUR összeggel. Ez a maximális összeg az éves költségvetési eljárás során nem jelent az Európai Parlament és a Tanács számára a költségvetési fegyelemlről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról, valamint az új saját forrásokról és az új saját források bevezetésére irányuló ütemtervről szóló, az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság közötti, 2020. december 16-i intézményközi megállapodás ⁽³¹⁾ 18. pontja értelmében vett elsődleges referenciaösszeget. Potenciális bevételeket lehetne generálni a közvetlenül az Orosz Központi Bank immobilizált vagyoni eszközeiből származó, magánfelek által birtokolt rendkívüli bevételek felhasználásáról szóló releváns jogi aktusok alapján.
- (50) Az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet 10b. cikkének megfelelően az Ukrajna-tartalék igénybevételeének évente 5 milliárd EUR maximális összegű – a hitelek formájában nyújtottaktól eltérő – támogatás biztosítását kell lehetővé tennie. A hitelek formájában nyújtottaktól eltérő támogatás maximális éves összegéből fel nem használt résznek továbbra is rendelkezésre kell állnia azon időszak fennmaradó részében, amelyre vonatkozóan az eszköz létrehozták.
- (51) Az EUSZ 29. cikke és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 215. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések keretében nem bocsátható rendelkezésre – sem közvetlenül, sem közvetve – pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás a jegyzékbe vett jogi személyek, szervezetek és szervek számára, illetve javára. Ennélfogva ezek a jegyzékbe vett jogi személyek, szervezetek vagy szervek valamint a tulajdonukban vagy ellenőrzésük alatt álló jogi személyek, szervezetek vagy szervek nem kaphatnak támogatást az eszközből.
- (52) A kötelezettségvállalási előirányzatokat és az Ukrajna-tartalékból származó megfelelő kifizetési előirányzatokat évente, a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan kell mozgósítani a költségvetésből.
- (53) Az eszköz keretében történő támogatásnak az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³²⁾ 220. cikkének (1) bekezdésével összhangban engedélyezett, hitelek formájában nyújtott része tekintetében helyénvaló kiterjeszteni az uniós költségvetési biztosítékot az Ukrajna rendelkezésére bocsátott pénzügyi támogatás fedezésére. Következésképpen az (EU, Euratom) 2020/2093 tanácsi rendelet az Ukrajinának nyújtandó, 2027 végéig rendelkezésre álló pénzügyi támogatás céljából az uniós költségvetésben a szükséges előirányzatokat a többéves pénzügyi keret felső határait meghaladóan mozgósítja.
- (54) Az uniós költségvetés évenkéntisége elvének tiszteletben tartása mellett biztosítani kell annak lehetőségét, hogy az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel összhangban a rugalmassági mechanizmusok más szakpolitikák – nevezetesen a pénzeszközök átvitele és újbóli lekötése – tekintetében is alkalmazhatók legyenek az uniós források hatékony felhasználásának biztosítása érdekében, ezáltal maximalizálva az eszköz keretében rendelkezésre álló uniós forrásokat.
- (55) Az eszköz keretében lehetővé kell tenni, hogy az odaítélési eljárások során adott esetben korlátozni lehessen a támogathatóságot a tevékenység sajátos jellege miatt, illetve akkor, ha a tevékenység hatással van a biztonságra vagy a közrendre.
- (56) Az eszköz eredményes végrehajtásának garantálása érdekében szükséges, hogy Ukrajna biztosítsa az eszköz keretében rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségekkel kapcsolatos információkhoz való nyilvános hozzáférést, valamint hogy biztosítsa a szabad és tisztességes versenyt az eszköz keretében végzett pályázati és odaítélési eljárások során. Az eszköznek hozzá kell járulnia Ukrajna európai értékláncokba való integrációjának elősegítéséhez azzal az eredménnyel, hogy az eszköz keretében finanszírozott és beszerzett valamennyi árunak és anyagnak a tagállamokból, Ukrajinából, a nyugat-balkáni partnerektől, Grúziából és Moldovából, az Európai Gazdasági

⁽³⁰⁾ A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről (HL L 433. I, 2020.12.22., 11. o.).

⁽³¹⁾ HL L 433. I, 2020.12.22., 28. o.

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

Térségről szóló megállapodás szerződő feleitől, valamint olyan országokból kell származnia, amelyek gazdaságuk méretét figyelembe véve az Unió által nyújtotthoz hasonló szintű támogatást nyújtanak Ukrajnának, továbbá amelyek számára a Bizottság Ukrajnában a külső támogatás kölcsönös igénybevételének lehetőségét biztosítja, kivéve, ha az áruk és anyagok észszerű feltételek mellett nem szerezhetők be az említett országok egyikében sem. Ez utóbbi esetben a Bizottságnak folyamatosan tájékoztatnia kell erről a Tanácsot.

- (57) Az Uniónak a rendelkezésre álló források leghatékonyabb felhasználására kell törekednie a külső tevékenységével járó hatások optimalizálása érdekében. Ezt az Unió egyéb külső finanszírozási eszközeivel való koherencia, következetesség és kiegészítő jelleg, valamint az egyéb uniós szakpolitikákkal és programokkal való szinergiák révén kell elérni. Ahhoz, hogy egy közös célkitűzés elérése érdekében maximalizálni lehessen a kombinált beavatkozások hatását, az eszköznek képesnek kell lennie hozzájárulni a más programok keretében végzett tevékenységekhez a támogatási intézkedések megkettőzése nélkül.
- (58) Az Uniónak multilaterális, szabály- és értékalapú megközelítést kell előmozdítania a globális javakra és kihívásokra vonatkozóan, és e tekintetben együtt kell működnie a tagállamokkal, a partnerországokkal, a nemzetközi szervezetekkel és más adományozókkal.
- (59) Tekintettel az Ukrajna helyreállításához, újjáépítéséhez és korszerűsítéséhez nyújtott nemzetközi támogatás koordinálásának szükségességére, lehetővé kell tenni a tagállamok, harmadik országok, nemzetközi szervezetek, nemzetközi pénzügyi szervezetek vagy egyéb források számára, hogy hozzájáruljanak az eszköz végrehajtásához. Ezeket a hozzájárulásokat ugyanazokkal a szabályokkal és feltételekkel összhangban kell végrehajtani, és e hozzájárulásoknak az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontja, d) és e) pontjának értelmében külső címzett bevételeknek kell minősülniük. Az eszköz keretében nyújtott támogatást a lehetséges mértékben integrálni kell az Ukrajna helyreállítását célzó átfogó pénzügyi struktúra létrehozására irányuló nemzetközi erőfeszítésekbe, és koordinálni kell azt az érintett adományozókkal és nemzetközi pénzügyi szervezetekkel.
- (60) A Bizottságnak és a tagállamoknak biztosítaniuk kell támogatásuk koherenciáját, következetességét, kiegészítő jellegét és átláthatóságát, különösen a támogatási ciklus különböző fázisai során – többek között helyi és regionális szinten – az érintett érdekelt felekkel tartott rendszeres konzultációk és gyakori információcsere révén. Emellett a különböző nemzetközi adományozók jelenlétére tekintettel meg kell tenni a szükséges lépéseket az egyéb adományozókkal való jobb koordináció és kiegészítő jelleg biztosítása érdekében is, többek között rendszeres konzultációk és stratégiai tájékoztatás révén. E tekintetben az ilyen információk megosztásának már létező fórumaként az Ukrajnát támogató adományozók koordinációját célzó többszereplős platformot kell használni.
- (61) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályokat kell alkalmazni. E szabályokat az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet állapítja meg, és e szabályok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és – vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés, közvetett irányítás, pénzügyi eszközök, költségvetési biztosítékok, pénzügyi támogatás és a külső szakértők költségeinek megtérítése útján történő – végrehajtására vonatkozó eljárást, továbbá rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségével kapcsolatos ellenőrzésekről.
- (62) Az e rendelet szerinti finanszírozási formákat és végrehajtási módszereket annak alapján kell kiválasztani, hogy mennyiben képesek elérni az eszköz célkitűzéseit, és biztosítani a tervezett eredmények elérését, figyelembe véve különösen az ellenőrzések költségeit, az adminisztratív terheket és a szabályok be nem tartásának várható kockázatát. Ennek keretében mérlegelni kell az egyösszegű átalányok, a százalékos átalányok és az egységköltségek, valamint a költségfüggetlen finanszírozás alkalmazását az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 125. cikkének (1) bekezdése a) pontjában említettek szerint.
- (63) Keretmegállapodást kell kötni Ukrajnával az Unió és Ukrajna közötti pénzügyi együttműködés alapelveinek, többek között a kiadások kontrolljához és ellenőrzéséhez szükséges mechanizmusoknak a megállapítása céljából, továbbá annak biztosítása céljából, hogy Ukrajna az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletben és más kapcsolódó uniós jogszabályokban előírtakhoz hasonló, magas szintű védelmet érjen el az Unió pénzügyi érdekei tekintetében (a továbbiakban: a keretmegállapodás). Ezenkívül a pénzeszközök felszabadítására vonatkozó feltételek meghatározása érdekében – adott esetben az érintett pillértől függően – finanszírozási és hitelmegállapodásokat is kell kötni Ukrajnával.

- (64) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 209. cikke (3) bekezdésének első, második és negyedik albekezdésétől eltérve helyénvaló, hogy az e rendelet keretében támogatott pénzügyi eszközök keretében teljesített visszafizetések és generált bevételek az eszközökhöz vagy utódprogramjához rendelt belső címzett bevételnek minősüljenek.
- (65) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 213. cikke (4) bekezdésének a) pontjától eltérve helyénvaló, hogy az Ukrajna-garancia céltartalékainak bármely többlete az eszközökhöz vagy utódprogramjához rendelt belső címzett bevételnek minősüljön.
- (66) Az eszköz I. pillére keretében finanszírozást kell biztosítani az Ukrajna reform- és beruházási menetrendjét meghatározó, az eszköz általános és egyedi célkitűzéseinek elérésére irányuló Ukrajna-terv végrehajtásának támogatására, amely tervet egyúttal gazdaság- és költségvetés-politikai keretbe kell integrálni. Az I. pillér keretében történő finanszírozásra az Ukrajna-tervben meghatározott feltételek kielégítő teljesítése esetén kerülhet sor.
- (67) Ukrajnának az Ukrajna-tervet koherens, átfogó és megfelelően kiegyensúlyozott választ jelentő intézkedésként kell kidolgoznia az ország újjáépítése és korszerűsítése érdekében, támogatva az ország gazdasági, társadalmi és környezeti helyreállítását, fenntartható fejlődését és az Unióhoz való csatlakozás terén való előrelépését. Az Ukrajna-terv alapul fog szolgálni más adományozók számára is az Ukrajna újjáépítése szempontjából kiemelt fontosságú finanszírozási területek azonosításához, valamint ösztönözni fogja a felelősségvállalást, a koherenciát és az ezirányú többlethozzájárulásokat. E célból Ukrajnának biztosítania kell, hogy az elkészített Ukrajna-terv integrált módon lefedje a helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési igényeket, és meghatározza, hogy az Ukrajna-terv intézkedéseit várhatóan milyen mértékben kell az Uniónak az eszközből finanszíroznia. Az Ukrajna-terv kidolgozása során Ukrajnának figyelembe kell vennie a más uniós programok keretében, valamint más adományozók által nyújtott támogatásokat. Ukrajnának az Ukrajna-tervet úgy kell kidolgoznia, hogy más adományozók is hozzá tudjanak járulni az Ukrajna-terv intézkedéseinek támogatásához, többek között az eszköz keretében rendelkezésre álló finanszírozás megnövelésével. Az Ukrajna-tervnek biztosítania kell az érintett adományozókkal és nemzetközi pénzügyi szervezetekkel való megfelelő koordinációt és kiegészítő jellegét.
- (68) Az Ukrajna-tervnek az eszköz I. pillére keretében nyújtott támogatás alapját kell képeznie, ugyanakkor referenciaként kell szolgálnia az eszköz II. és III. pillére keretében nyújtott támogatáshoz is. A II. és a III. pillér keretében finanszírozott intézkedéseknek támogatniuk kell az Ukrajna-terv célkitűzéseit és végrehajtását.
- (69) Az Ukrajna-tervnek tartalmaznia kell reform- és beruházási intézkedéseket, az ezen intézkedések kielégítő végrehajtásának elérését célzó minőségi és mennyiségi lépéseket, valamint az ezen intézkedések végrehajtására vonatkozó indikatív ütemtervet. Helyénvaló, hogy a 2023. január 1-jétől megkezdett intézkedések rendkívüli esetben támogatásban részesülhessenek.
- (70) Az Ukrajna-tervnek olyan feltételeket kell meghatároznia, amelyek tükrözik a benne foglalt intézkedések végrehajtása terén várt előrehaladást. E feltételeknek minőségi vagy mennyiségi lépések formáját kell öltetniük. Ezeket a lépéseket 2027. december 31-ig kell végrehajtani, ugyanakkor lehetővé kell tenni, hogy az e lépések tárgyát képező intézkedések teljes befejezése 2027 utánra nyúljon át. Tekintettel arra, hogy biztosítani kell Ukrajna makroszintű pénzügyi stabilitását, ugyanakkor támogatni kell az ország helyreállítására, újjáépítésére és korszerűsítésére irányuló erőfeszítéseit az Unióhoz való csatlakozásra tekintettel, az Ukrajna-tervnek tartalmaznia kell különösen olyan feltételeket, amelyek olyan alapvető követelményekhez kapcsolódnak, mint például a makroszintű pénzügyi stabilitás, a költségvetési felügyelet és az államháztartási gazdálkodás, amely feltételek úgy határozhatók meg, hogy tükrözzék a követelmények teljesítése érdekében tett kielégítő előrehaladást, valamint ágazati és strukturális reformokhoz és beruházásokhoz kapcsolódó feltételeket kell tartalmaznia. A kifizetéseket ennek megfelelően a feltételek e kategóriái alapján kell strukturálni, tükrözve az eszköz célkitűzéseit.
- (71) Az Ukrajna-terv Ukrajna általi előkészítése és végrehajtása során különös figyelmet kell fordítani az ukrán régiók és települések helyzetére, tekintettel a helyreállítással és az újjáépítéssel, a reformmal, a korszerűsítéssel és a decentralizációval kapcsolatos sajátos igényeikre, és a terv elkészítésének és végrehajtásának a regionális, helyi, városi és egyéb hatóságokkal, valamint a civil társadalmi szervezetekkel érdemben konzultálva, a többszintű kormányzás elvével összhangban és az alulról építkező megközelítés figyelembevételével kell történnie. Amennyiben rendelkezésre állnak, figyelembe kell venni a helyi helyreállítási terveket. Ebben az összefüggésben az Ukrajna-tervnek elő kell mozdítania különösen az ukrán régiók és települések gazdasági, társadalmi, környezeti és területi fejlődését,

valamint Ukrajna-szerte támogatnia kell a decentralizációs reformot és az uniós előírásokhoz való közelítést. Az Ukrajna-tervnek biztosítania kell továbbá a szubnacionális hatóságok, különösen az önkormányzatok bevonását az újjáépítési folyamat során a támogatás felhasználásával kapcsolatos helyi szintű döntéshozatalba, valamint azt, hogy az ezen szubnacionális hatóságok által kiválasztott és végrehajtott újjáépítési projektek a támogatás megfelelően jelentős részét tegyék ki.

- (72) Fontos prioritás a decentralizációs reform lezárása, amely Ukrajna többszintű kormányzásának fenntartható és visszafordíthatatlan eleme. E reformnak magában kell foglalnia a hatáskörök egyértelmű elhatárolását a központi és a helyi szintek között, a települési közigazgatások megfelelő belső struktúráinak, valamint a helyi hatóságok arányos felügyeleti keretének a kialakítását. A Helyi Önkormányzatok Európai Chartájával összhangban, valamint az önkormányzatoknak a közjog értelmében jogi személyiséggel való felruházására irányuló munka folytatását az európai gyakorlat alapján és Ukrajna alkotmányos rendjével összhangban.
- (73) Az Ukrajna-tervnek emellett tartalmaznia kell az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságok, korrupció és különösen a csalás, a korrupció minden formája – többek között a magas szinten elkövetett korrupció –, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység, valamint az összeférhetlenségek hatékony megelőzésére, feltárására és korrekciójára vonatkozó tervezett intézkedések részletes ismertetését; az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekmények tekintetében a tényleges nyomozásra és a vádhatósági eljárás lefolytatására irányuló ukrán rendszer és tervezett intézkedések részletes ismertetését; valamint az eszközből és az egyéb uniós programokból, illetve adományozók által nyújtott pénzeszközökkel történő kettős finanszírozás elkerülésére irányuló intézkedések részletes ismertetését. Az Ukrajna-terv szerinti intézkedéseknek adott esetben hozzá kell járulniuk egy hatékony és átlátható irányítási és kontrollrendszer biztosításához. Ezeket az intézkedéseket Ukrajnának egy indikatív időpontig kell végrehajtania, amelyet az egyes intézkedésektől függően adott esetben az eszköz teljes élettartamára kiterjedően meg kell határozni.
- (74) A Bizottságnak az e rendeletben meghatározott kritériumok listája alapján értékelnie kell az Ukrajna-tervet. Az Ukrajna-terv pozitív értékelése esetén a Bizottságnak javaslatot kell benyújtania az Ukrajna-terv Tanács általi jóváhagyására.
- (75) Tekintettel a bizonytalanságokra és az eszköz végrehajtása során a rugalmasság szükségességére, lehetővé kell tenni Ukrajna számára, hogy az Ukrajna-terv értékelését jóváhagyó tanácsi végrehajtási határozat módosítására irányuló javaslat iránti, indokolással ellátott kérelmet nyújtson be a Bizottsághoz, amennyiben az Ukrajna-tervet – beleértve a vonatkozó minőségi és mennyiségi lépéseket is – objektív körülmények miatt részben vagy egészében már nem tudja megvalósítani. Lehetővé kell tenni a Bizottság számára, hogy Ukrajnával egyetértésben szintén javaslatot nyújtson be az említett tanácsi végrehajtási határozat módosítására, különösen az ambíció növelését lehetővé tévő körülményekben vagy a rendelkezésre álló összegekben bekövetkezett változások figyelembevétele érdekében. Ukrajna számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy indokolással ellátott kérelmet nyújtson be az Ukrajna-terv módosítása iránt, többek között adott esetben kiegészítések előterjesztésével, a más adományozóktól vagy más forrásokból rendelkezésre álló további finanszírozás figyelembevétele céljából.
- (76) Lehetővé kell tenni, hogy az Ukrajna-tervben előirányozott pénzügyi támogatásra hitel formájában kerülhessen sor. Tekintettel Ukrajna sürgős finanszírozási igényeire, helyénvaló a pénzügyi támogatást az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220a. cikkében meghatározott – és ugyanott egységes finanszírozási módszerként megállapított – diverzifikált finanszírozási stratégia szerint megszervezni, mivel ez várhatóan növelni fogja az uniós kötvények likviditását, valamint az uniós kötvénykibocsátás vonzerejét és költséghatékonyságát.
- (77) Tekintettel Ukrajnának az Oroszország agressziós háborúja okozta helyzetére, valamint Ukrajna hosszú távú stabilitási pályájának támogatása érdekében helyénvaló Ukrajnának rendkívül kedvezményes feltételek mellett legfeljebb 35 év futamidejű hitelek nyújtani, amelyek esetében a tőketörlesztés megkezdésének legkorábbi időpontja 2034. Helyénvaló továbbá eltérni az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220. cikke (5) bekezdésének e) pontjától, és lehetővé tenni az Unió számára, hogy a 2024. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakban fedezze a kamatköltségeket (a finanszírozás és a likviditáskezelés költségeit), valamint mentesítse Ukrajnát az egyébként általa viselendő adminisztratív költségek (általános adminisztratív szolgáltatási költségek) viselése alól. A hitelfelvételiköltség-támogatást az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220. cikkének (1) bekezdése értelmében az eszköz keretében nyújtott támogatás hatékonyságának biztosításához megfelelően ítélt eszközként kell nyújtani.

- (78) Ukrajna számára lehetővé kell tenni, hogy évente kérje a kamattámogatást és az adminisztratív költségek viselése alóli mentesítést.
- (79) Az (EU) 2021/947 rendelet 31. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az e rendelet keretében nyújtott hitelekkel eredő pénzügyi kötelezettségek nem támogathatók az említett rendelet által létrehozott külső tevékenységi garanciából. Az eszköz keretében hitel formájában nyújtott támogatásnak az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220. cikke (1) bekezdésének értelmében vett pénzügyi támogatásnak kell minősülnie. Tekintettel a pénzügyi kockázatokra és a költségvetési fedezetre, az eszköz keretében hitelek formájában nyújtott támogatáshoz – amelyre a vonatkozó felső határt meghaladóan biztosíték vonatkozik – nem képezhető céltartalék, és – az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – nem kerül meghatározásra tartalékfeltöltési ráta.
- (80) Az Ukrajnának nyújtott uniós támogatás tekintetében fontos garantálni a rugalmasságot és a programozhatóságot, valamint a stabilitást. E célból az eszköz keretében a kifizetések folyósításának – a rendelkezésre álló finanszírozástól függően – rögzített negyedéves ütemterv szerint, az Ukrajna által benyújtott kifizetési kérelem alapján kell történnie, miután a Bizottság értékelte a vonatkozó feltételek kielégő teljesítését. Pozitív értékelés esetén a Bizottságnak indokolatlan késedelem nélkül javaslatot kell benyújtania egy olyan tanácsi végrehajtási határozatra vonatkozóan, amely megállapítja a kifizetési feltételek kielégítő teljesítését. Az említett tanácsi végrehajtási határozat alapján a Bizottságnak határozatot kell elfogadnia, amelyben engedélyezi a folyósítást. Amennyiben valamely feltétel nem teljesül az Ukrajna-tervet jóváhagyó határozatban meghatározott indikatív ütemtervvel összhangban, a Bizottságnak egy, a részleges teljesítésre vonatkozó módszertan alapján le kell vonnia a kifizetésből az említett feltételeknek megfelelő összeget. A megfelelő visszatartott pénzeszközök kifizetésére a következő kifizetési időszakokban és az indikatív ütemtervben meghatározott eredeti határidő után legfeljebb tizenkét hónappal kerülhet sor, feltéve, hogy a feltételek teljesültek.
- (81) Annak biztosítása érdekében, hogy elegendő finanszírozás álljon Ukrajna rendelkezésére makroszintű pénzügyi stabilitási igényeinek kielégítéséhez és az ország helyreállításának, újjáépítésének és korszerűsítésének elindításához, helyénvaló, hogy Ukrajna hozzáférhessen az előfinanszírozás formájában nyújtott hiteltámogatás legfeljebb 7 %-ához, a rendelkezésre álló pénzügyi forrásoktól és az Ukrajnának az eszköz keretében nyújtandó támogatásra vonatkozó előfeltétel teljesítésétől függően.
- (82) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 116. cikkének (2) és (5) bekezdésétől eltérve helyénvaló a kifizetési határidőt úgy meghatározni, hogy az az Ukrajnának történő folyósítás engedélyezéséről szóló határozat közzétételének napján kezdődjön, valamint kizárni, hogy a Bizottság Ukrajnának késedelmi kamatot fizessen.
- (83) Tekintettel arra, hogy biztosítani kell Ukrajna folyamatos makroszintű pénzügyi stabilitását, helyénvaló, hogy amennyiben a keretmegállapodást nem írják alá vagy az Ukrajna-tervet nem fogadják el, 2024. január 1-jétől kezdődően legfeljebb hat hónapig rendkívüli támogatást kelljen nyújtani Ukrajna számára. Az említett támogatást attól kell függővé tenni, hogy Ukrajna az Ukrajna-terv előkészítése terén kielégítő előrehaladást ért el, és a támogatást a Bizottság és Ukrajna közötti egyetértési megállapodásban meghatározandó feltételek mellett kell nyújtani. Az egyetértési megállapodásban meg kell állapítani különösen a szakpolitikai feltételeket, az indikatív pénzügyi tervezést, valamint a jelentéstételi követelményeket, a finanszírozás időtartamával arányosan. A szakpolitikai feltételeknek magukban kell foglalniuk a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvei melletti elkötelezettséget, különös tekintettel a korrupció és a pénzmosás elleni küzdelemre, valamint a bevételgazdálkodás javítását célzó intézkedésekre, és e feltételeknek az Ukrajna által a korábbi makroszintű pénzügyi támogatási programok keretében már végrehajtott intézkedésekre kell épülniük.
- (84) Az eszköz végrehajtásának átláthatósága az uniós támogatás fontos követelménye. Ukrajnának évente kétszer közzé kell tennie az Ukrajna-tervben meghatározott reformok és beruházások végrehajtása céljából 100 000 EUR-nak megfelelő értéket kumulatív módon meghaladó finanszírozásban részesülő személyekre és szervezetekre vonatkozó adatokat. Kellően indokolt esetben ezen adatok nem tehetők közzé, ha a közzététel veszélyeztetheti az érintett személyek vagy szervezetek jogait és szabadságait, vagy súlyosan sértheti a címzettek üzleti érdekeit. A keretmegállapodásnak pontos szabályokat és időkeretet kell tartalmaznia az Ukrajna általi adatgyűjtésre, ezen adatok formátumára, valamint a Bizottság, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Európai Számvevőszék és – adott esetben – az Európai Ügyészség (a továbbiakban: EPPO) ezen adatokhoz való hozzáférése vonatkozóan.

- (85) Az eszköz II. pillérének keretében létre kell hozni egy beruházási keretet, amelynek célja az ukrán hatóságok, a magánszektorbeli vállalatok, önkormányzatok, állami tulajdonú vállalatok vagy más szereplők által végrehajtott helyreállítási és újjáépítési beruházások támogatása (a továbbiakban: az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret). Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keretnek foglalkoznia kell az Ukrajna-tervben meghatározott prioritásokkal, és támogatnia kell a terv célkitűzéseit és végrehajtását. Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keretnek adott esetben be kell vonnia az ukrán hatóságokat a keret irányításába.
- (86) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keretnek olyan integrált pénzügyi csomagot kell alkotnia, amely pénzügyi eszközök, költségvetési biztosítékok és vegyesfinanszírozási műveletek formájában biztosítja a finanszírozási kapacitást Ukrajnában. Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján nyújtott támogatást közvetett irányítással kell végrehajtani, különösen a nemzetközi pénzügyi szervezetek, az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények, a kétoldalú európai finanszírozási intézmények és az exporthitel-ügynökségek pénzügyi és technikai kapacitásaira támaszkodva, beleértve a saját forrásból történő beruházásokhoz kapcsolódó kockázatokban való részvételüket is. Tekintettel az ukrán helyreállítási és újjáépítési beruházások nagyságrendjére, amelyek kockázatmegosztást tesznek szükségessé, az Uniónak létre kell hoznia egy célzott garanciakapacitást (a továbbiakban: az Ukrajna-garancia). Az Ukrajna-garanciával fedezett műveleteket az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 208. cikkének (4) bekezdésével összhangban kell végrehajtani. Az exporthitel-ügynökségek és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítését támogató egyéb pénzügyi intézmények pénzügyi közvetítőként járhatnak el. Az Ukrajna-garancia végrehajtása és kezelése során a Bizottságnak biztosítania kell az (EU) 2021/947 rendelettel létrehozott Európai Fenntartható Fejlődési Alap Plusz keretében végrehajtott támogatással való szoros koordinációt. Az Ukrajna-garanciának az állami szintű, alsóbb államszervezeti szintű, nem kereskedelmi jellegű és kereskedelmi jellegű szervezetek, valamint a magánszektor javát kell szolgálnia.
- (87) Tekintettel a Szerződések szerinti szerepére, az EBB-nek partnerként kell részt vennie az Ukrajna-garancia keretében végrehajtott műveletek végrehajtásában. Ezért az EBB-csoportot 2025. december 31-ig meg kell bízni egy, az Ukrajna-garancia 25 %-ának megfelelő célzott indikatív minimumösszegnek a szuverén partnerekkel és a nem kereskedelmi jellegű, alsóbb államszervezeti szintű partnerekkel folytatott műveletek céljára való végrehajtásával. Ezen időpontot követően a célzott összegek fel nem használt részét valamennyi művelet típus esetében valamennyi támogatható partner rendelkezésére kell bocsátani az Ukrajna-garancia teljes körű felhasználásának biztosítása érdekében.
- (88) A támogatható partnereknek kérésre a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk minden olyan további információt, amely szükséges a Bizottság e rendelet szerinti kötelezettségeinek teljesítéséhez, valamint az emberi jogoknak és a szociális, munkaügyi és környezetvédelmi normáknak való megfelelésre vonatkozó információkat.
- (89) Minden támogatható partnernek és támogatható megbízott szervezetnek a lehető legnagyobb gondossággal kell eljárnia annak érdekében, hogy elkerülje a korrupt gyakorlatokat, a favoritizmust vagy a források allokálásának vagy felhasználásának indokolatlan regionális vagy ágazati koncentrációját, hogy bejelentse e jelenségeket és hogy fellépjen azokkal szemben, és adott esetben elő kell írnia az e szempontokra vonatkozó célzott jelentéstételt és ellenőrzést.
- (90) Az eszköz keretében nyújtott támogatás rugalmasságát fokozni kell az Ukrajna-garancia rugalmas végrehajtásával, tekintettel arra, hogy a garancia fokozatosan nyújtható. Helyénvaló eltérni az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletről annak érdekében, hogy a 2027. december 31-ig történő céltartalékképzés a globális céltartalék összege helyett a nyújtott garanciának megfelelő céltartalék összegével legyen egyenlő. Az eltérés részeként lehetővé kell tenni azt is, hogy a céltartalékképzésre fokozatosan kerüljön sor, tükrözve az eszköz célkitűzéseit támogató finanszírozási és beruházási műveletek kiválasztása és végrehajtása terén elért eredményeket.
- (91) Az e pillérhez tartozó pénzeszközök hatékony felhasználása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el az Ukrajna-garancia tartalékfeltöltési rátájának módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munka során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban⁽³⁾ megállapított elvekkel összhangban kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértői rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

⁽³⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

- (92) A magánberuházásoknak és a kis- és középvállalkozások fejlődésének elősegítése érdekében az Ukrajna-garancia által nyújtott biztosítékok legalább 15 %-át a 2003/361/EK⁽³⁴⁾ bizottsági ajánlás mellékletének 2. cikkében meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára kell elkülöníteni, ideértve az induló vállalkozásokat, továbbá nyomon kell követni és jelenteni kell a pénzeszközök ezen részének allokálását.
- (93) Az eszköz III. pillére keretében a támogatásnak elsősorban az uniós szabályokhoz, előírásokhoz, szakpolitikákhoz és gyakorlatokhoz (a továbbiakban: uniós vívmányok) való fokozatos igazodásra kell irányulnia a jövőbeli uniós tagság érdekében, hozzájárulva ezáltal az Ukrajna-terv végrehajtásához. E folyamat során figyelembe kell venni a nemzetközi szervek, például az Európa Tanács és a Velencei Bizottság vonatkozó ajánlásait is. A támogatásnak a demokratikus és igazságügyi intézmények, többek között a bíróságok megerősítésére, valamint az érdekelt felek, köztük a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek kapacitásainak megerősítésére is irányulnia kell, a nyilvánosság általi ellenőrzésben betöltött szerepüket illetően is.
- (94) A III. pillér szerinti forrásokat az eszköz hitelfelvételi költségeinek, valamint az Ukrainának nyújtott korábbi támogatásokból eredő azonosított hitelfelvételi költségeknek és a költségvetési biztosítékok feltöltésének finanszírozására is fel kell használni.
- (95) A 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel⁽³⁵⁾, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel, valamint a 2988/95/EK, Euratom⁽³⁶⁾, a 2185/96/Euratom, EK⁽³⁷⁾ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel⁽³⁸⁾ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit hatékony intézkedések útján kell védeni, ideértve a szabálytalanságok, a csalás, a korrupció, az összeférhetetlenség és a kettős finanszírozás megelőzésére, feltárására, korrekciójára és kivizsgálására irányuló intézkedéseket az elvesztett, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált források visszafizettetése érdekében, továbbá olyan intézkedések útján, amelyek az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekmények tekintetében a tényleges nyomozást, a vádhatósági eljárás lefolytatását és az ítélethozatalt célozzák. Az EPPO az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban hatáskörrel rendelkezik arra, hogy nyomozást és vádhatósági eljárást folytasson az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények esetében. Az illetékes ukrán hatóságoknak haladéktalanul kezelniük kell az EPPO és a tagállamok illetékes hatóságai által az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekményekkel kapcsolatban kibocsátott kölcsönös jogsegély iránti kérelmeket és kiadatási kérelmeket.
- (96) Így különösen az OLAF-nak a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban képesnek kell lennie egyfelől arra, hogy igazgatási vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – végezzen annak feltárása és megállapítása céljából, hogy történt-e az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely más jogellenes tevékenység, másfelől pedig arra, hogy az (EU) 2017/1939 rendelet 24. cikkének (1) bekezdésével összhangban minden bűncselekményt jelentsen az EPPO-nak.
- (97) A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy olyan egységes integrált és interoperábilis információs és nyomkövetési rendszert bocsásson Ukrajna rendelkezésére, amely egy egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszköz révén lehetővé teszi a releváns adatokhoz – az uniós adatvédelmi elvekkel és az alkalmazandó adatvédelmi szabályokkal összhangban – való hozzáférést és azok elemzését. Amennyiben rendelkezésre áll ilyen rendszer, Ukrainának használnia kell és a rendszerben rögzítenie kell a releváns adatokat, többek között a III. pillér szerinti támogatás igénybevételével. Az adatoknak lehetővé kell tenniük a Bizottság és a pénzeszközök végrehajtásáért és ellenőrzéséért felelős ukrán hatóságok számára a kockázatok értékelését és a szabálytalanságok megelőzését.

⁽³⁴⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, a kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁽³⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

⁽³⁶⁾ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

⁽³⁷⁾ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁽³⁸⁾ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

- (98) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel összhangban a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és az EPPO számára biztosítani kell a szükséges jogokat és hozzáférést, többek között az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek részéről is. A pénzeszközök felhasználásával kapcsolatos szabálytalanságokat Ukrajnának is jelentenie kell a Bizottságnak.
- (99) A belső kontrollrendszerek – ezeken belül az előzetes ellenőrzések – megerősítése, a korrupció, a favoritizmus vagy a csalás minden formája elleni küzdelem, az átláthatóság előmozdítása, a stabil, elszámoltatható és átlátható ügyintézés, valamint a hatékony államháztartási gazdálkodás fontos reformprioritások Ukrajna számára, amelyeket az eszközből támogatni kell.
- (100) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy az Unió pénzügyi érdekei az eszköz keretében hatékony védelemben részesüljenek. Ezért létre kell hozni egy független könyvvizsgáló bizottságot, amely tájékoztatja a Bizottságot a pénzeszközök esetleges helytelen kezeléséről. Ezeket az információkat az OLAF és adott esetben az illetékes ukrán hatóságok rendelkezésére kell bocsátani. A Bizottságot fel kell jogosítani arra, hogy az Unió küldöttségének segítségével rendszeresen ellenőrizze, hogy Ukrajna miként hajtja végre a pénzeszközöket a projekt teljes életciklusa alatt. A könyvvizsgáló bizottságnak rendszeres párbeszédet és együttműködést kell biztosítania az Európai Számvevőszékkel, valamint Ukrajna számvevőszékével.
- (101) Bár elsősorban Ukrajna feladata annak biztosítása, hogy az eszköz végrehajtása – az arányosság elvét és az eszköz működésének konkrét feltételeit figyelembe véve – az alkalmazandó előírásoknak megfelelően történjen, a Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy e tekintetben elegendő biztosítékot kapjon Ukrajnától. E célból Ukrajnának az Ukrajna-tervben kötelezettséget kell vállalnia jelenlegi irányítási és kontrollrendszerének javítására, és a szabálytalanul felhasznált összegek visszafizettetésére. Ukrajnának nyomonkövetési rendszert kell létrehoznia, amelyet fel kell használni az elért eredményekről szóló éves jelentés kidolgozásához. Ukrajnának olyan adatokat és információkat kell gyűjtenie, amelyek lehetővé teszik az eszköz által támogatott intézkedésekkel kapcsolatos szabálytalanságok, csalás, korrupció és összeférhetlenségek megelőzését, feltárását és korrekcióját. A keretmegállapodásnak, valamint a finanszírozási és hitelmegállapodásoknak rendelkezniük kell Ukrajna arra vonatkozó kötelezettségéről, hogy biztosítsa az Ukrajna-terv intézkedéseinek végrehajtásához finanszírozásban részesülő személyekre és szervezetekre vonatkozó megfelelő adatok – többek között a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk – gyűjtését, és az azokhoz való hozzáférést, mégpedig az uniós adatvédelmi elvekkel és az alkalmazandó adatvédelmi szabályokkal összhangban.
- (102) Az Unió pénzügyi érdekeit akkor is védeni kell, ha a pénzeszközök végrehajtása közvetlen irányítás keretében, vissza nem térítendő támogatások és közbeszerzés útján, valamint közvetett irányítás keretében, pillérek szerinti értékelés alá eső jogalanyok bevonásával történik, különösen az eszköz II. és III. pillére keretében. Az uniós finanszírozásnak az eszköz keretében közvetett irányítás keretében történő végrehajtására csak olyan jogalanyokat lehet kiválasztani, amelyek pillérek szerinti értékelés alá esnek.
- (103) Az eszköz keretében nyújtott támogatást az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani.
- (104) Ukrajna kommunikációs kapacitásait meg kell erősíteni annak biztosítása érdekében, hogy a közvélemény támogassa és megértse az uniós értékeket, valamint az uniós tagsággal járó előnyöket és kötelezettségeket, egyúttal kezelve a dezinformációt, a külföldi beavatkozást, és garantálva az erős és szabad pluralista médiát. Biztosítani kell továbbá az uniós finanszírozás láthatóságát.
- (105) A Bizottságnak biztosítania kell, hogy egyértelmű nyomonkövetési és értékelési mechanizmusok álljanak rendelkezésre az uniós költségvetés végrehajtása során a hatékony elszámoltathatóság és átláthatóság biztosítása érdekében, valamint az e rendelet célkitűzéseinek elérése terén tett haladás hatékony értékelése érdekében.
- (106) A Bizottságnak minden évben értékelnie kell az eszköz keretében nyújtott támogatás végrehajtását. A Bizottságnak lehetővé kell tennie az e rendelettel létrehozott bizottság számára, hogy az megfelelő információkkal rendelkezzen a Bizottság segítségéhez. A végrehajtás hatékony nyomon követése érdekében Ukrajnának évente egyszer jelentést kell tennie a végrehajtás terén elért eredményekről. Az említett jelentést az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani. Az ukrán kormány által készített ilyen jelentéseknek megfelelően tükröződniük kell az Ukrajna-tervben. Az eszköz II. és III. pillére keretében végrehajtott uniós finanszírozás címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell előírni.

- (107) Ezen rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁹⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (108) Tekintettel az eszköz keretében Ukrajnának nyújtott támogatás pénzügyi hatásainak fontosságára, valamint Ukrajna saját helyzetére figyelemmel az eszköz végrehajtása érdekében meghozandó bizonyos határozatok következményeire, kivételesen végrehajtási hatásköröket kell a Tanácsra ruházni az e rendeletben meghatározott esetekben.
- (109) A Bizottságnak – különösen az uniós támogatásra vonatkozó előfeltétel teljesülésének nyomon követése, az Ukrajna-terv értékelése és az Ukrajna számára fenntartott beruházási kerettel kapcsolatos szakvélemények beszerzése során – megfelelően figyelembe kell vennie a 2010/427/EU tanácsi határozatot ⁽⁴⁰⁾ és adott esetben az Európai Külügyi Szolgálat szerepét.
- (110) Mivel e rendelet céljait a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (111) Annak biztosítása céljából, hogy a releváns szakpolitikai területen folyamatos maradjon a támogatások nyújtása, e rendeletnek sürgősen, az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet létrehozza az Ukrajna-eszközt (a továbbiakban: az eszköz) a 2024–2027-es időszakra.

Ez a rendelet megállapítja az eszköz célkitűzéseit, finanszírozását és a 2024–2027-es időszakra szóló költségvetést, az eszköz keretében nyújtott uniós finanszírozás formáit és a finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

- (2) Az eszköz révén a következő három pillér keretében kell támogatást nyújtani Ukrajnának:

- a) I. pillér: Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatás az Ukrajna-terv végrehajtását, valamint az ország makroszintű pénzügyi stabilitásának fenntartását célzó reformok és beruházások megvalósításához, a III. fejezetben meghatározottak szerint;
- b) II. pillér: az Ukrajna számára fenntartott külön beruházási keret a beruházások támogatására és a finanszírozáshoz való hozzáférés biztosítására, a IV. fejezetben meghatározottak szerint;
- c) III. pillér: technikai segítségnyújtás és az ehhez kapcsolódó támogatás Ukrajnának az uniós csatlakozással kapcsolatos reformok megtervezéséhez és végrehajtásához, továbbá Ukrajna közigazgatási kapacitásának megerősítéséhez, a hitelfelvételiköltség-támogatásokhoz és a kapcsolódó céltartalékképzéshez, valamint az egyéb releváns tevékenységekhez, az V. fejezetben meghatározottak szerint.

⁽³⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽⁴⁰⁾ A Tanács 2010/427/EU határozata (2010. július 26.) az Európai Külügyi Szolgálat szervezetének és működésének a megállapításáról (HL L 201., 2010.8.3., 30. o.).

2 cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „intézkedések”: az Ukrajna-terv keretében végrehajtandó reformok és beruházások;
2. „feltételek”: a gazdasági és pénzügyi stabilitás fenntartásának biztosításához vagy az Ukrajna-tervben megállapított reformok és beruházások végrehajtásához kapcsolódó minőségi vagy mennyiségi lépések;
3. „vegyesfinanszírozási művelet”: az uniós költségvetésből támogatott olyan művelet, amely az uniós költségvetésből nyújtott, nem visszafizetendő támogatási formákat, visszafizetendő támogatási formákat vagy mindezeket ötvözi fejlesztési vagy egyéb állami, illetve kereskedelmi pénzügyi intézményektől – így például exporthitel-ügynökségektől – vagy befektetőktől származó, visszafizetendő támogatási formákkal.

3. cikk

Az eszköz célkitűzései

(1) Az eszköz általános célkitűzése, hogy támogassa Ukrainát a következők tekintetében:

- a) Oroszország agressziós háborúja társadalmi, gazdasági és környezeti következményeinek kezelése, hozzájárulva ezáltal az ország békés helyreállításához, újjáépítéséhez, rehabilitálásához és korszerűsítéséhez, valamint az ukrán társadalom háború utáni helyreállításához, többek között a belső menekültek és az átmeneti védelem alatt álló személyek részére a visszatérésük szociális és gazdasági feltételeinek megteremtése révén;
- b) a társadalmi és területi kohézió, a demokratikus, gazdasági, környezeti reziliencia, valamint az Unióba, a globális gazdaságba és piacokba való fokozatos integráció, továbbá az uniós normák irányába történő, felfelé irányuló gazdasági, társadalmi és környezeti konvergencia előmozdítása;
- c) az uniós értékekhez való igazodáshoz, valamint az uniós szabályokhoz, normákhoz, szakpolitikákhoz és gyakorlatokhoz (a továbbiakban: uniós vívmányok) a jövőbeli uniós tagság céljából történő fokozatos igazodáshoz szükséges politikai, intézményi, jogi, közigazgatási, társadalmi és gazdasági reformok elfogadása és végrehajtása, hozzájárulva ezáltal a kölcsönös stabilitáshoz, biztonsághoz, békéhez, jóléthez és fenntarthatósághoz.

(2) Az eszköz konkrét célkitűzései a következők:

- a) az ukrán állam folyamatos működésének biztosítása érdekében az ország makroszintű pénzügyi stabilitása fenntartásának elősegítése, valamint Ukrajna külső és belső finanszírozási korlátainak enyhítése;
- b) a háború miatt megrongálódott infrastruktúra – így például az energetikai infrastruktúra, a vízrendszerek, a belső és a határokon átnyúló közlekedési hálózatok, többek között a vasút, az utak és a hidak, a határátkelőhelyek, valamint az oktatási és kulturális infrastruktúra – újjáépítése és korszerűsítése, továbbá modern, továbbfejlesztett és reziliens infrastruktúrák ösztönzése;
- c) hozzájárulás az aknamentesítési és egyéb, az aknák elleni fellépéssel kapcsolatos erőfeszítésekhez; az élelmiszer-termelési kapacitások helyreállítása; a társadalmi és – többek között a mentális egészséget is ideértve – az egészségügyi kihívások kezelésének elősegítése, a szociális gondozási rendszerek és hozzáférhetőségük javítása és erősítése, különösen olyan konkrét csoportok esetében, mint például a veteránok, a belső menekültek, az egyedülálló szülők, a háborús özvegyek, a gyermekek – különösen a szülői felügyelet nélkül maradtak –, a fogyatékkal élő személyek, a kisebbségek, a fiatalok és az idősek, valamint az egyéb, kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek;
- d) a hibrid fenyegetésekkel, így például a kiberfenyegetésekkel, szembeni védelem erősítése, valamint a dezinformációval, továbbá a külföldi információmanipulációval és beavatkozással szembeni reziliencia erősítése;
- e) a fenntartható, klímasemleges és inkluzív gazdaságra való áttérés, valamint a stabil beruházási környezet előmozdítása;
- f) támogatás Ukrajna integrációját az Unió belső piacába; a szociális infrastruktúra, így például a lakhatás, a szociális, sport-, ifjúsági és egészségügyi létesítmények, az iskolák és a felsőoktatási intézmények helyreállítása, újjáépítése, védelme és fejlesztése; a gazdasági és társadalmi fejlődés és beilleszkedés, illetve befogadás erősítése, különös tekintettel a nőkre és a fiatalokra, többek között minőségi oktatás, képzés, átképzés és továbbképzés, valamint foglalkoztatáspolitikák révén, például a kutatók vonatkozásában is;

- g) a tudomány és a kutatás előmozdítása; a kreatív ágazat és a független média támogatása; a kultúra és a kulturális örökség – többek között a kulturális infrastruktúra – támogatása; a stratégiai gazdasági ágazatok megerősítése; a beruházások és a verseny intézményi keretének előmozdítása annak érdekében, hogy a magánszemélyek és a vállalkozások – előtérbe helyezve a kkv-kat és az innovációt –, többek között a finanszírozáshoz való hozzáférés tekintetében a vállalkozás méretétől függetlenül, az esélyegyenlőség előmozdítása révén korszerű, versenyképes és fenntartható termékeket és szolgáltatásokat tudjanak létrehozni; a fenntartható mezőgazdaság és vidékfejlesztés, valamint akvakultúra és halászat – többek között az élelmiszer-biztonságra, az állat- és növényegészségügyre, valamint az állatjólétre vonatkozó uniós normákkal és kontrollrendszerekkel való harmonizáció – támogatása; Ukrajna pénzügyi és bankszektorának reformja, a hitelekhez és a biztosítási fedezethez való hozzáférés javítása;
- h) a jogállamiságnak, a demokráciának, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának a további erősítése, többek között a demokratikus intézmények, különösen a Verhovna Rada, továbbá a regionális és önkormányzati képviselőtestületek, valamint a közpénzek elosztása és az azokhoz való hozzáférés feletti felügyeleti és vizsgálati hatásköreik megerősítése révén; a független igazságszolgáltatás előmozdítása, az oligarcha-rendszer felszámolására irányuló erőfeszítések támogatása, továbbá a csalás és a korrupció és annak minden formája – többek között a magas szinten elkövetett korrupció –, a szervezett bűnözés, az adókijátszás, az adócsalás és az adókerülés, valamint a tűzfegyverekkel és a kulturális javakkal való tiltott kereskedelem elleni küzdelem fokozása; a nemzetközi jognak való megfelelés erősítése;
- i) a tömegtájékoztató szabadságának és függetlenségének, valamint a művészi szabadságnak és a tudományos élet szabadságának az erősítése, továbbá a civil társadalom számára támogató környezet előmozdítása; a szociális párbeszédnek és a civil társadalom bevonásának az előmozdítása; a megkülönböztetésmentesség előmozdítása a következők biztosítása és megerősítése érdekében: a bármely kisebbséghez tartozó személyek jogainak tiszteletben tartása, továbbá a nemek közötti egyenlőségnek, a nők és a lányok önrendelkezése általános elősegítésének, valamint a gyermekek és a fogyatékossgal élő személyek jogainak az előmozdítása; a közigazgatás hatékonyságának fokozása; az információhoz való hozzáférésnek, valamint a civil társadalom döntéshozatali folyamatokban és a nyilvánosság általi ellenőrzésben való részvételének az ösztönzése, továbbá az átláthatóság, a strukturális reformok és a jó kormányzás támogatása minden szinten, többek között az államháztartási gazdálkodás, a közbeszerzések, a verseny és az állami támogatások területén; Ukrajnában a demokrácia, a nemzetközi igazságszolgáltatás és a korrupcióellenes erőfeszítések támogatásában és érvényesítésében érintett, illetve részt vevő kezdeményezések, szervek és szervezetek támogatása;
- j) a környezetvédelem, a fenntartható és igazságos zöld átállás fejlesztése és erősítése valamennyi gazdasági ágazatban, beleértve Ukrajnában a klímasemlegességre való átállását is, a Párizsi Megállapodással összhangban; a környezeti bűncselekményekkel kapcsolatos tudatosság és az ilyen bűncselekmények elleni küzdelem javítása; a digitális transzformációnak – mint a fenntartható fejlődés és az inkluzív növekedés előmozdítójának – a támogatása; a katonai műveletek okozta környezeti károk ökológiai rehabilitációjának támogatása, továbbá hozzájárulás a szennyeződésmegelőzéshez, az aknamentesítési erőfeszítésekhez és a háborúból visszamaradt egyéb robbanószerkezeteknek, valamint a katonai tevékenység által okozott szennyezésnek a felszámolásához;
- k) a politikai és közigazgatási decentralizáció és a helyi fejlesztés támogatása, különösen azáltal, hogy nyílt, tisztességes, semleges és átlátható eljárásokon keresztül minden kormányzati szint esetében támogatják az érdemi konzultációt és az egyenlő versenyfeltételeket a finanszírozáshoz való hozzáférés során;
- l) az Ukrajnával határos tagállamokkal folytatott, határokon átnyúló együttműködés támogatása olyan területeken, mint például a kereskedelem, a környezetvédelem és a nemzetközi bűnözés elleni küzdelem, feltéve, hogy Ukrajna marad a finanszírozás egyedüli kedvezményezettje.

4. cikk

Általános elvek

(1) Az eszköz keretében megvalósuló együttműködésnek adott esetben – annak minden formája tekintetében – a fejlesztéshatékonysági alapelveken, nevezetesen Ukrajna fejlesztési prioritásokkal kapcsolatos felelősségvállalásán, az eredményorientáltság, az inkluzív fejlesztési partnerségek, az átláthatóság és a kölcsönös elszámoltathatóság előtérbe helyezésén kell alapulnia, és ezeket kell előmozdítania. Az eszköz keretében törekedni kell a források kiegyensúlyozott és szükségletalapú allokálásának és felhasználásának, valamint a projektek megfelelő földrajzi egyensúlyának a biztosítására.

(2) Az eszköz keretében nyújtott támogatásnak ki kell egészítenie az egyéb uniós programok és eszközök keretében nyújtott támogatásokat. Az e rendelet keretében finanszírozásra jogosult tevékenységek támogatásban részesülhetnek más uniós programokból és eszközökből is, feltéve, hogy az adott támogatás nem ugyanazon költségeket fedezi.

(3) A Bizottság és a tagállamok fellépésük és kezdeményezésük kiegészítő jellegének, koherenciájának és hatékonyságának előmozdítása érdekében együttműködnek, és törekednek az e rendelet alapján nyújtott támogatás, valamint az Unió, a tagállamok, a harmadik országok, a multilaterális és regionális szervezetek és jogalanyok, így például nemzetközi szervezetek és megfelelő nemzetközi pénzügyi szervezetek, ügynökségek és nem uniós adományozók által nyújtott egyéb támogatások közötti megkettőződés elkerülésére, összhangban a külső támogatás területén történő operatív koordináció megerősítésére vonatkozó kialakult elvekkel – különösen a nemzetközi fejleszthetőségi alapelvekkel –, többek között a tagállamokkal való fokozott, helyi szintű koordináció, valamint a szakpolitikák és az eljárások összehangolása révén. A támogatások megkettőződésének elkerülése, az ukrán hatóságok felelősségvállalásának növelése és az adminisztratív munka egyszerűsítése érdekében az eszköz keretében nyújtott támogatást lehetőség szerint integrálni kell az Ukrajna helyreállítását célzó pénzügyi struktúra létrehozására irányuló nemzetközi erőfeszítésekbe, valamint azt koordinálni kell a releváns adományozókkal és nemzetközi pénzügyi szervezetekkel.

(4) Az eszköz keretében végzett tevékenységeknek – annyiban, amennyiben az lehetséges egy háború sújtotta országban – meg kell felelniük az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi normáinak. E tevékenységek keretében általánosan érvényesíteni kell az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást, a környezetvédelmet és a biológiai sokféleség megőrzését, az emberi jogokat, a demokráciát, a nemek közötti egyenlőséget és a megkülönböztetésmentességet, valamint adott esetben a katasztrófakockázat-csökkentést és az energiaiinfrastruktúra biztonságát, továbbá támogatni kell az Egyesült Nemzetek Szervezetének fenntartható fejlődési céljai terén történő előrehaladást, előmozdítva azon integrált tevékenységeket, amelyek járulékos előnyöket teremthetnek, és koherens módon többféle célkitűzést teljesíthetnek, hozzájárulva a szegénység csökkentéséhez, valamint előmozdítva a békés és befogadó társadalmakat. E tevékenységek során a lehetséges mértékben el kell kerülni a meg nem térülő eszközöket, azoknak összeegyeztethetőnek kell lenniük a „ne árts” elvével, valamint az európai zöld megállapodást alátámasztó, a fenntarthatóság általános érvényesítésére irányuló megközelítéssel, továbbá e tevékenységek keretében követni kell a „senkit nem hagyunk hátra” elvet is.

(5) Az eszköz keretében nem támogathatók olyan tevékenységek vagy intézkedések, amelyek nem egyeztethetők össze Ukrajna nemzeti energia- és klímatervével, amennyiben az rendelkezésre áll, vagy Ukrajna Párizsi Megállapodás szerinti nemzetileg meghatározott hozzájárulásával, amelyek előmozdítják a fosszilis tüzelőanyagokba történő beruházásokat, vagy amelyek jelentős kedvezőtlen hatást gyakorolnak a környezetre, az éghajlatra vagy a biológiai sokféleségre, kivéve, ha az ilyen tevékenységek vagy intézkedések szigorúan szükségesek az eszköz célkitűzéseinek eléréséhez, figyelembe véve a háború során károsodott infrastruktúra reziliens módon történő újjáépítésének és korszerűsítésének, valamint a természeti környezet reziliens módon történő rehabilitálásának szükségességét, továbbá adott esetben az e kedvezőtlen hatások elkerülésére, megelőzésére vagy csökkentésére és – lehetőség szerint – ellensúlyozására irányuló megfelelő intézkedésekkel párosulnak.

(6) Az inkluzív partnerség elvével összhangban a Bizottság adott esetben törekszik a demokratikus ellenőrzés biztosítására, amely egyrészt a Verhovna Radának az ukrán kormány általi, Ukrajna alkotmányos rendjével összhangban történő konzultációja, másrészt pedig a megfelelő érdekelt felekkel, köztük a helyi és regionális hatóságokkal, a szociális partnerekkel és a civil társadalmi szervezetekkel – többek között a kiszolgáltatott csoportokkal – való konzultáció formájában valósul meg annak érdekében, hogy lehetőségük legyen részt venni az eszköz keretében finanszírozásra jogosult tevékenységek alakításában, megtervezésében és végrehajtásában, valamint adott esetben a kapcsolódó nyomonkövetési, ellenőrzési és értékelési folyamatokban. E konzultáció keretében törekedni kell az ukrán társadalom és üzleti világ pluralizmusának képviseletére, valamint Ukrajna különböző közösségeinek a bevonására. Minden konzultáció keretében megfelelően figyelembe kell venni a nők részvételét. A Bizottság ösztönzi a releváns érdekelt felek közötti koordinációt, és hozzájárul a civil társadalmi szervezetek kapacitásának erősítéséhez. Emellett a Bizottság biztosítja, hogy az ukrán civil társadalom – többek között a nem kormányzati szervezetek is – megfelelő állandó csatornákon keresztül közvetlenül be tudjon számolni a Bizottságnak az általa esetleg feltárt szabálytalanságokról, valamint hogy véleményt tudjon küldeni a Bizottság részére az Ukrajna-terv végrehajtásáról és az abban foglalt intézkedéseknek az ukrán kormány általi értékeléséről.

(7) A Bizottság – a tagállamokkal és Ukrajnával szorosan együttműködve – biztosítja a támogatásnyújtás során a fokozott átláthatóság és elszámoltathatóság iránti uniós kötelezettségvállalások végrehajtását, mégpedig többek között a belső kontrollrendszerek és a csalás elleni politikák végrehajtásának erősítésének előmozdításával. A Bizottság egyetlen weboldalon keresztül nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a támogatás volumenére és allokálására vonatkozó információkat, valamint biztosítja, hogy az adatok naprakészek, könnyen hozzáférhetők és géppel olvasható formátumban elérhetők legyenek.

5. cikk

Az eszköz keretében nyújtott támogatás előfeltétele

(1) Az eszköz keretében Ukrajnának nyújtott támogatás előfeltétele, hogy Ukrajna továbbra is fenntartsa és tiszteletben tartsa a hatékony demokratikus mechanizmusokat – többek között a többpárti parlamentáris rendszert – és a jogállamiságot, valamint garantálja az emberi jogoknak – köztük a kisebbségekhez tartozó személyek jogainak – a tiszteletben tartását.

(2) A Bizottság az eszköz keretében Ukrajnának folyósítandó kifizetések teljesítését megelőzően és az eszköz keretében nyújtott támogatás teljes időtartama alatt nyomon követi az (1) bekezdésben meghatározott előfeltétel teljesülését, megfelelően figyelembe véve a Bizottság rendszeres bővítési jelentését. A Bizottság e folyamat során figyelembe veszi nemzetközi szerveknek, így például az Európa Tanácsnak és az Európa Tanács Velencei Bizottságának a vonatkozó ajánlásait. A Bizottság az Ukrajnának folyósítandó kifizetések teljesítését megelőzően tájékoztatja a Tanácsot az (1) bekezdésben meghatározott előfeltétel teljesüléséről. Amennyiben a Bizottság azt állapítja meg, hogy nem teljesült vagy már nem teljesül az előfeltétel, a 26. cikkben említett kifizetések felfüggesztéséről szóló végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be a Tanácsnak, a 16. cikk (2) bekezdésében említett feltételek teljesüléséről függetlenül. Értékelésében a Bizottság figyelembe veszi az ukrajnai helyzetet és a hadiállapot Ukrajnában való alkalmazásának következményeit is. A Bizottság értékelését egyidejűleg kell továbbítani az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Amennyiben a Bizottság Ukrajna kérésére vagy saját kezdeményezésére úgy ítéli meg, hogy az előfeltétel ismét teljesül, a kifizetések felfüggesztésének megszüntetéséről szóló végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be a Tanácsnak. Az e bekezdés hatálya alá tartozó esetekben a Tanács főszabályként a Bizottság javaslatának kézhezvételétől számított egy hónapon belül jár el.

II. FEJEZET

FINANSZÍROZÁS ÉS VÉGREHAJTÁS

6. cikk

Költségvetés

(1) Az eszköz végrehajtásához szükséges forrásoknak az (EU, Euratom) 2020/2093 rendelet 10b. cikkével összhangban, az éves költségvetési eljárás keretében igénybe veendő Ukrajna-tartalékon keresztül kell rendelkezésre állniuk, a következő indikatív elosztással:

- a) 31 % a III. fejezet szerinti nem visszafizetendő pénzügyi támogatás formájában;
- b) 41 % a IV. fejezet szerinti kiadásokra;
- c) 26 % az V. fejezet szerinti kiadásokra;
- d) 2 % az (5) bekezdés szerinti kiadásokra, amely összeg rendkívüli körülmények esetén növelhető, de semmi esetre sem haladhatja meg a 2,5 %-ot.

Az első albekezdés alapján rendelkezésre bocsátott összes forrás összege legfeljebb 17 000 000 000 EUR lehet.

Az e cikk (1) bekezdésének első albekezdése szerinti rendelkezésre álló források allokálása során figyelembe kell venni különösen a kiadások 23. cikk szerinti fedezésének a szükségességét.

(2) A III. fejezet szerinti, hitel formájában nyújtott pénzügyi támogatás legfeljebb 33 000 000 000 EUR összegig állhat rendelkezésre a 2024. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan.

(3) Az (1) és a (2) bekezdés alapján rendelkezésre bocsátott források teljes összege a 2024-2027-es időszakra vonatkozóan nem haladhatja meg az 50 000 000 000 EUR-t.

(4) Az e cikk (1) bekezdésében említett támogatás finanszírozásához a 7. cikkel összhangban többelthozzájárulások nyújthatók.

(5) Az (1) bekezdés első albekezdésének d) pontjában és a (4) bekezdésben említett források felhasználhatók az eszköz végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például az eszköz irányításához és célkitűzéseinek megvalósításához szükséges előkészítő tevékenységekre, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési tevékenységekre, különösen tanulmányokra, szakértői találkozókra, az ukrán hatóságokkal folytatott konzultációkra, konferenciákra, az érdekelt felekkel folytatott konzultációra, tájékoztatási és kommunikációs tevékenységekre – többek között inkluzív tájékoztatási tevékenységekre –, valamint az Unió politikai prioritásainak intézményi kommunikációjára, amennyiben e rendelet célkitűzéseihez kapcsolódnak, az információfeldolgozásra és -cserére összpontosító információtechnológiai hálózatokkal és a szervezeti információtechnológiai eszközökkel kapcsolatos kiadásokra, valamint minden egyéb olyan technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadásra, amely a Bizottságnál merül fel az eszköz kezelésével és költségeivel kapcsolatban, annak székhelyén és az Unió küldöttségein. A kiadások fedezhetik továbbá az egyéb támogató tevékenységeknek – így például a projektek helyszíni minőség-ellenőrzésének és nyomon követésének – a költségeit, valamint a reformok és a beruházások értékelésével és végrehajtásával kapcsolatos partneri tanácsadás és szakértői közreműködés költségeit.

(6) Az e cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) pontja és a 23. cikk szerinti kiadásokra nem allokált vagy fel nem használt forrásokat az e cikk (1) bekezdése szerinti egyéb operatív kiadásokra kell rendelkezésre bocsátani, a költségvetési hatóság előjogainak sérelme nélkül és az e cikk (1) bekezdése harmadik albekezdésének teljesülése mellett.

7. cikk

Az eszköz kiegészítő pénzügyi forrásai

(1) A tagállamok, harmadik országok, nemzetközi szervezetek, nemzetközi pénzügyi szervezetek vagy egyéb források további pénzügyi hozzájárulást nyújthatnak az eszközhez anélkül, hogy kötelező lenne rájuk a 6. cikk (1) bekezdésében említett indikatív elosztás. Ezek a hozzájárulások az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikke (2) bekezdése a) pontja ii. alpontjának, d) és e) pontjának értelmében vett külső címzett bevételnek minősülnek.

A vonatkozó uniós jogi aktusok alapján az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében vett külső címzett bevételként kapott további összeget hozzá kell adni az e rendelet 6. cikkében említett forrásokhoz.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett hozzájárulásokat ugyanazon szabályokkal és feltételekkel összhangban kell végrehajtani, mint a 6. cikk (1) bekezdésében említett összeget.

(3) Az Ukrajna-garanciához és a IV. fejezet szerinti pénzügyi eszközökhöz való hozzájárulásokat a 29. cikkel összhangban kell teljesíteni.

8. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

(1) Az eszközt az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelettel összhangban kell végrehajtani az említett rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjában említett szervezetek valamelyikével való közvetlen vagy közvetett irányítás keretében.

(2) Uniós finanszírozás az (EU, Euratom) 2018/1046 rendeletben meghatározott bármely formában nyújtható, különösen vissza nem térítendő támogatások, pénzdíjak, közbeszerzés, költségvetés-támogatás, pénzügyi eszközök, költségvetési biztosítékok, vegyesfinanszírozási műveletek és pénzügyi támogatás formájában.

(3) A pénzügyi eszközöket, a költségvetési biztosítékokat és az eszköz keretében nyújtott pénzügyi eszközökből vagy költségvetési biztosítékokból való támogatást ötvöző vegyesfinanszírozási műveleteket az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet X. címében és különösen annak 208. cikkében, valamint 209. cikkének (1), (2) és (4) bekezdésében meghatározott elvekkel összhangban kell végrehajtani. A szükséges működési és pénzügyi kapacitástól függően a költségvetési biztosíték ellentételezése vagy a pénzügyi eszközöket végrehajtó megbízott szervezet lehet az EBB Csoport, valamely multilaterális európai finanszírozási intézmény – így például az EBRD – vagy valamely bilaterális európai finanszírozási intézmény, így például fejlesztési bankok vagy a Világbank-csoport. Amennyiben lehetséges, a nem európai multilaterális finanszírozási intézmények az európai finanszírozási intézményekkel megvalósított közös műveletek révén vehetnek részt az eszközben. Az eszköz keretében nyújtott pénzügyi eszközök, költségvetési biztosítékok és vegyesfinanszírozási műveletek végrehajtása kiegészíthető a tagállamok vagy harmadik felek által nyújtott pénzügyi támogatás további formáival.

9. cikk

Keretmegállapodás

(1) A Bizottság keretmegállapodást köt Ukrajnával (a továbbiakban: a keretmegállapodás) az eszköz végrehajtásáról, amely keretmegállapodásban konkrét rendelkezéseket állapít meg az eszköz keretében nyújtott pénzeszközök kezelésére, kontrolljára, felügyeletére, nyomon követésére, értékelésére, az azokról való jelentéstételre és azok ellenőrzésére, többek között a kettős finanszírozás elkerülésére, valamint az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságok, csalás, korrupció, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység és az összeférhetlenségek megelőzésére, feltárására, kivizsgálására és korrekciójára – ezen belül az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekmények tekintetében a tényleges nyomozásra és a vádhatósági eljárás lefolytatására – vonatkozóan. A keretmegállapodást a 10. cikkben említett finanszírozási megállapodásokkal és a 22. cikkben említett hitelmegállapodással kell kiegészíteni, konkrét rendelkezéseket meghatározva az eszköz keretében nyújtott finanszírozás irányítására és végrehajtására vonatkozóan. A keretmegállapodást és többek között az ahhoz kapcsolódó bármely dokumentumot kérésre – egyidejűleg és késedelem nélkül – az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani.

(2) A 25. cikkben említett áthidaló finanszírozás kivételével csak a keretmegállapodás, valamint az alkalmazandó finanszírozási és hitelmegállapodások hatálybalépését követően nyújtható finanszírozás Ukrajnának.

(3) Az Ukrajnával kötött keretmegállapodásnak, finanszírozási megállapodásoknak és hitelmegállapodásnak együttesen, valamint az uniós pénzeszközökben részesülő személyekkel vagy szervezetekkel aláírt szerződéseknek és megállapodásoknak biztosítaniuk kell, hogy az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 129. cikkében meghatározott kötelezettségek teljesüljenek.

(4) A keretmegállapodásban biztosítani kell, hogy Ukrajna kötelezettséget vállaljon az Unió pénzügyi érdekeinek magas szintű védelmére, és különösen az alábbiakra vonatkozó részletes rendelkezéseket kell megállapítani benne:

- a) Ukrajna arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy határozott előrelépést tesz a csalás elleni küzdelemre irányuló szilárd keret céljából, valamint hatékonyabb és eredményesebb belső kontrollrendszereket alakít ki, többek között megfelelő mechanizmusokat hoz létre a visszaélést bejelentő személyek védelmére, megfelelő mechanizmusokat és intézkedéseket alakít ki, illetve hoz a szabálytalanságok, a csalás, a korrupció és az összeférhetlenségek hatékony megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az oligarcha-rendszer felszámolására irányuló erőfeszítések támogatása, továbbá a pénzmosás, a szervezett bűnözés, a pénzeszközök hűtlen kezelése, a terrorizmusfinanszírozás, az adókikerülés, az adócsalás, illetve az adókijátszás, valamint az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem érdekében;
- b) az eszköz keretében nyújtott uniós finanszírozás kontrolljával, felügyeletével, nyomon követésével, értékelésével, az arról való jelentéstétellel és annak ellenőrzésével, valamint a feltárással, a nyomozásokkal, a vádhatósági eljárás lefolytatásával, a csalásellenes intézkedésekkel és együttműködéssel – így például a kölcsönös bünyügyi jogsegéllyel és a kiadatással – kapcsolatos tevékenységek;
- c) a finanszírozás Ukrajna számára történő, az eszköz szerinti felszabadítására vonatkozó ellenőrzési követelmények;
- d) az adókra, az illetékekre és a díjakra vonatkozó szabályok, az (EU) 2021/947 rendelet 27. cikkének (9) és (10) bekezdésével összhangban;
- e) a könyvvizsgáló bizottság 36. cikkben említett feladatainak elismerése, valamint Ukrajna azzal való együttműködésének részletes szabályai;
- f) az eszköz keretében uniós pénzeszközöket végrehajtó személyek vagy szervezetek azon kötelezettsége, hogy haladéktalanul értesítsék a könyvvizsgáló bizottságot, a Bizottságot, az OLAF-ot és – adott esetben – az EPPO-t az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő szabálytalanságok, csalás, korrupció, összeférhetlenség és egyéb jogellenes tevékenységek gyanújáról vagy tényleges eseteiről és azok nyomon követéséről;
- g) a Bizottság azon joga, hogy a teljes projektciklus során nyomon kövesse az ukrán hatóságok által az eszköz keretében végzett tevékenységeket, beleértve a projektek kiválasztási és odaítélési eljárásait, többek között a közbeszerzések tekintetében, hogy adott esetben megfigyelőként részt vegyen az ilyen tevékenységekben, és ajánlásokat fogalmazzon meg az ilyen tevékenységek javítására vonatkozóan, valamint az ukrán hatóságok arra vonatkozó kötelezettségvállalása, hogy minden tőlük telhetőt megtesznek a Bizottság ezen ajánlásainak végrehajtása érdekében, és jelentést tesznek a végrehajtásról;
- h) a 35. cikk (2) bekezdésében említett kötelezettségek, beleértve az Ukrajna általi adatgyűjtésre, valamint a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és adott esetben az EPPO hozzáféréseire vonatkozó pontos szabályokat és határidőt;

- i) Ukrajna azon kötelezettsége, hogy a 27. cikkben említett adatokat elektronikus úton továbbítsa a Bizottságnak;
- j) a 43. cikk (2) bekezdésében említett, a kommunikációs tevékenységekre és az uniós finanszírozás láthatóságára vonatkozó kötelezettségek.

10. cikk

Finanszírozási megállapodások

(1) A III. és az V. fejezet tekintetében finanszírozási megállapodásokat kell kötni. E megállapodásokban meg kell határozni Ukrajnának az uniós pénzeszközök végrehajtásával kapcsolatos feladatait és kötelezettségeit, beleértve az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 129. cikkében foglalt kötelezettségeket is. E megállapodásokban meg kell határozni továbbá a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás kifizetésének feltételeit, többek között a keretmegállapodás végrehajtásával kapcsolatban, beleértve a 9. cikk (4) bekezdésének a) és c) pontjában említettek szerinti belső kontrollrendszereket is. A finanszírozási megállapodásokban meg kell határozni az Unió jogait és kötelezettségeit is. Kérésre e megállapodásokat egyidejűleg az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani.

(2) A finanszírozási megállapodásokban szerepelniük kell a Bizottságnak történő, azzal kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó szabályoknak, hogy miként kerülnek végrehajtásra a tevékenységek, és hogy teljesültek-e a 16. cikk (2) bekezdésében említett feltételek.

11. cikk

A személyek és szervezetek támogathatóságára, az áruk és az anyagok eredetére, valamint az eszköz szerinti korlátozásra vonatkozó szabályok

(1) Az eszköz keretében finanszírozott tevékenységekre vonatkozó közbeszerzési, valamint vissza nem térítendő támogatási és odaítélési eljárásokban részt vehetnek nemzetközi és regionális szervezetek, valamint minden olyan természetes személy, aki a következő országok állampolgára, illetve olyan jogi személyek, amelyek ténylegesen székhellyel rendelkeznek a következő országokban:

- a) a tagállamok, Ukrajna, a nyugat-balkáni partnerek, Grúzia és Moldova, valamint az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás szerződő felei;
- b) azok az országok, amelyek gazdaságuk méretét figyelembe véve az Unió által nyújtott támogatás mértékéhez hasonló támogatást nyújtanak Ukrajnának, és amelyek számára a Bizottság biztosítja Ukrajnában a külső támogatás kölcsönös igénybevételének lehetőségét.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában említett kölcsönös igénybevétel lehetősége minden olyan esetben – legalább egyéves, korlátozott időtartamra – biztosítható, amikor egy ország egyenlő feltételek mellett támogatásra jogosítja az uniós jogalanyokat és az eszköz alapján jogosult országok jogalanyait.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján, az Ukrajnával folytatott konzultációt követően határoz a kölcsönös igénybevétel lehetőségéről. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 42. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az ezen eszköz keretében finanszírozott és beszerzett valamennyi árunak és anyagnak az (1) bekezdés a), illetve b) pontjában említett valamelyik országból kell származnia, kivéve, ha az említett áruk és anyagok észszerű feltételek mellett nem szerezhetők be az említett országok egyikében sem. Emellett a (7) bekezdésben foglalt, korlátozásokra vonatkozó szabályok is alkalmazandók. A Bizottság befoglalja az e bekezdés végrehajtására vonatkozó információkat a 39. cikk (4) bekezdésében említett éves jelentésbe.

(4) Az e cikkben megállapított támogathatósági szabályok nem alkalmazandók és nem keletkeztethetnek állampolgársághoz kapcsolódó korlátozásokat az olyan természetes személyekre vonatkozóan, akik egy támogatható vállalkozó vagy adott esetben alvállalkozó alkalmazásában vagy vele más jogszerű szerződéses viszonyban állnak, kivéve, ha az állampolgársághoz kapcsolódó korlátozások a (7) bekezdésben meghatározott szabályokon alapulnak.

(5) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett jogalanyokkal közösen társfinanszírozott, illetve a velük közvetlen vagy közvetett irányítás keretében végrehajtott tevékenységekre, illetve az e rendelet III. fejezete alapján ukrán szervezetek által végrehajtott tevékenységekre az e cikkben megállapított szabályokon túlmenően az említett jogalanyokra vagy Ukrajnára vonatkozó támogathatósági szabályok is alkalmazandók, ideértve adott esetben az e cikk (7) bekezdésében meghatározott és a szóban forgó jogalanyokkal aláírt finanszírozási megállapodásokban és szerződéses dokumentumokban megfelelően tükröződő korlátozásokat is.

(6) Amennyiben a 7. cikkkel összhangban külső címzett bevételekből többlethozzájárulásokat nyújtanak, a többlethozzájárulást nyújtó személlyel kötött megállapodásban foglalt támogathatósági szabályok az e cikk (7) bekezdésében meghatározott korlátozásokra vonatkozó szabályokkal együtt alkalmazandók.

(7) A támogathatóságra, valamint az áruk és anyagok eredetére vonatkozó, az (1) és a (3) bekezdésben meghatározottak szerinti szabályok, továbbá a természetes személyek állampolgárságára vonatkozó, a (4) bekezdésben említettek szerinti szabályok a közbeszerzési eljárásokban részt vevő jogalanyok állampolgársága, földrajzi elhelyezkedése vagy jellege, valamint az áruk és anyagok földrajzi eredete tekintetében a következő esetekben korlátozható:

- a) amennyiben ilyen korlátozásokra a tevékenység vagy az egyedi odaítélési eljárás sajátos jellege vagy célkitűzései miatt van szükség, vagy amennyiben az említett korlátozások szükségesek a tevékenység hatékony végrehajtásához;
- b) amennyiben a tevékenység vagy az egyedi odaítélési eljárások hatással vannak a biztonságra vagy a közrendre, különösen az Unió, annak tagállamai vagy Ukrajna stratégiai eszközei és érdekei tekintetében, beleértve a digitális infrastruktúra, a kommunikációs és információs rendszerek, valamint a kapcsolódó ellátási láncok integritásának védelmét.

(8) A nem támogatható országokból származó ajánlattevők és részvételre jelentkezők támogathatóknak tekinthetők sürgős esetekben, vagy amennyiben a szolgáltatások nem elérhetők az érintett országok vagy területek piacán, vagy más olyan kellően indokolt esetekben, amikor a támogathatósági szabályok alkalmazása lehetetlenné tenné vagy túlzottan megnehezítené egy tevékenység megvalósítását.

12. cikk

Átvitelek, éves részletek, kötelezettségvállalási előirányzatok, költségvetési biztosítékból származó többletek, pénzügyi eszközökből származó visszafizetések és bevételek

(1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 12. cikkének (4) bekezdésétől eltérve az eszköz szerinti, fel nem használt kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatokat automatikusan át kell vinni, és azok a következő pénzügyi év december 31-ig lekötethetők, illetve felhasználhatók. A következő pénzügyi évben először az átvitt összeget kell felhasználni.

(2) A Bizottság az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 12. cikkének (6) bekezdésével összhangban tájékoztatást nyújt az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az átvitt kötelezettségvállalási előirányzatokról, ideértve az érintett összegeket is.

(3) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 15. cikkétől eltérve az eszköz szerinti valamely tevékenység teljes vagy részleges végre nem hajtásának következtében visszavont kötelezettségvállalások összegének megfelelő kötelezettségvállalási előirányzatokat újból elérhetővé kell tenni az eredeti költségvetési sor számára.

(4) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 209. cikke (3) bekezdésének első, második és negyedik albekezdésétől eltérve az e rendelet alapján létrehozott pénzügyi eszközökből származó bevételek és visszafizetések az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében vett, az eszközhöz vagy utódprogramjához rendelt belső címzett bevételnek minősülnek.

(5) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 213. cikke (4) bekezdésének a) pontjától eltérve az Ukrajna-garancia céltartalékainak bármely többlete az említett rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében vett, az eszközhöz vagy utódprogramjához rendelt belső címzett bevételnek minősül.

(6) Az egy pénzügyi évet meghaladó tevékenységekre vállalt költségvetési kötelezettségek az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 112. cikke (2) bekezdésének megfelelően több éven keresztül éves részletekre bonthatók.

Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 114. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése nem alkalmazandó az e bekezdés első albekezdésében említett tevékenységekre.

13. cikk

Rendkívüli finanszírozás

(1) Kellően indokolt rendkívüli körülmények között, különösen ha a háborús helyzet jelentős romlása lehetetlenné teszi Ukrajna számára az e rendelet szerinti támogatási formákhoz kapcsolódó feltételek teljesítését, az eszköz keretében rendkívüli finanszírozás nyújtható Ukrajna részére a makroszintű pénzügyi stabilitásának fenntartása és a 3. cikkben meghatározott célkitűzések elérésének előmozdítása érdekében. Az ilyen rendkívüli finanszírozás különálló, legfeljebb három hónapig tartó időszakokra adható, és azt meg kell szüntetni, amint a feltételek teljesítése ismét lehetségessé válik. Az e cikk alapján nyújtott finanszírozás a 25. cikk alapján nyújtott rendkívüli áthidaló finanszírozáson felül és az azzal megegyező időtartamra biztosítható.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása céljából a Bizottság – amennyiben azt állapítja meg, hogy az ilyen, kellően indokolt rendkívüli körülmények miatt Ukrajna nem képes teljesíteni az e rendelet szerint nyújtott támogatáshoz kapcsolódó feltételeket – végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújthat be a Tanácsnak az eszköz keretében rendkívüli finanszírozás Ukrajna részére történő nyújtására vonatkozóan. A Tanács – főszabályként – a Bizottság javaslatának kézhezvételétől számított egy hónapon belül jár el.

(3) Az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltétel alkalmazandó a rendkívüli finanszírozásra, és azt a 6. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában és a 6. cikk (2) bekezdésében említett forrásokból kell finanszírozni.

(4) A (2) bekezdésben említett végrehajtási határozatban szabályokat kell meghatározni az ellenőrzésre, a kontrollra, a nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozóan, valamint meg kell határozni a rendkívüli finanszírozás feltételeit és módjait.

III. FEJEZET

I. PILLÉR: UKRAJNA-TERV

14. cikk

Az Ukrajna-terv elkészítése és benyújtása

(1) Annak érdekében, hogy támogatást kapjon az eszköz keretében, Ukrajna elkészíti és benyújtja az Ukrajna-tervet a Bizottságnak (a továbbiakban: Ukrajna-terv).

(2) Az Ukrajna-tervet Ukrajna kormánya készíti el a Verhovna Rada kellő bevonásával, Ukrajna alkotmányos rendjével összhangban. Ukrajnának törekednie kell arra, hogy 2024. május 2-ig benyújtsa az Ukrajna-tervet a Bizottságnak. Ukrajna benyújthat a Bizottságnak egy az Ukrajna-tervre vonatkozó tervezetet. A Bizottság e tervezetet egyidejűleg megosztja az Európai Parlamenttel és a Tanáccsal.

(3) Az Ukrajna-terv 16. cikk szerinti elkészítésekor Ukrajnának különös figyelmet kell fordítania a regionális, helyi és városi területeinek helyzetére, tekintettel a helyreállítással és az újjáépítéssel, a reformokkal, a korszerűsítéssel és a decentralizációval kapcsolatos sajátos igényeikre.

(4) Az Ukrajna-tervet a regionális, a helyi, a városi és az egyéb hatóságokkal, valamint a szociális partnerekkel és a civil társadalmi szervezetekkel konzultálva kell elkészíteni és végrehajtani, a többszintű kormányzás elvével összhangban és az alulról építkező megközelítés figyelembevételével. Emellett Ukrajnának a nemzeti jogi keretével összhangban biztosítania kell, hogy a Verhovna Rada kellően tájékozott módon, előjogaival – többek között a jogalkotásra, az állami költségvetés jóváhagyására és végrehajtásának felügyeletére, valamint a végrehajtó hatalmi ág felügyeletére vonatkozó hatáskörével – összhangban töltsen be szerepét az Ukrajna-terv végrehajtásában.

15. cikk

Az Ukrajna-terv kapcsolata az eszköz pilléreivel

(1) Az Ukrajna-tervnek átfogó keretet kell biztosítania a 3. cikkben meghatározott célkitűzések eléréséhez.

(2) Az Ukrajna-tervnek kell képeznie az eszköz I. pillére keretében nyújtott támogatás alapját, az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározottak és az e fejezetben említettek szerint. Az eszköz II. és III. pillére keretében nyújtott támogatásnak koherensnek kell lennie, továbbá a támogatás keretében el kell kerülni az Ukrajna-terv hatálya alá tartozó, az I. pillér keretében nyújtott támogatással való átfedéseket, és e támogatás során különösen a 16. cikkben foglalt elveket kell követni.

16. cikk

Az Ukrajna-terv keretében történő finanszírozásra vonatkozó elvek

(1) Az Ukrajna-terv keretében meg kell határozni Ukrajnának a 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzések elérésére irányuló, gazdaság- és költségvetés-politikai keretbe integrált reform- és beruházási menetrendjét. Az Ukrajna-tervnek a reformok és a közberuházások végrehajtására irányuló intézkedéseket kell tartalmaznia egy átfogó és koherens csomagban, amely magában foglalhat olyan közjogi rendszereket is, amelyek a magánberuházások ösztönzésére irányulnak. Az Ukrajna-terv keretében azonosítani kell az e cikk (2) bekezdésében említettek szerinti minőségi és mennyiségi lépéseket, amelyeknek a reformok és beruházások esetében mérhetőnek kell lenniük.

(2) Az eszköz keretében az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltétel, valamint az Ukrajna-tervben megállapított – minőségi vagy mennyiségi lépések formájában megvalósuló – feltételek kielégítő teljesülése esetén kell finanszírozást nyújtani. E feltételeknek tükrözniük kell az eszköznek a 3. cikkben meghatározottak szerinti különböző célkitűzéseit, és magukban kell foglalniuk az olyan alapvető követelményekkel kapcsolatos feltételeket, mint például a gazdasági és pénzügyi stabilitás fenntartása, a költségvetési felügyelet és az államháztartási gazdálkodás, valamint magukban kell foglalniuk az Ukrajna-tervben meghatározott reformok és beruházások végrehajtásához kapcsolódó feltételeket.

(3) Az e cikk (2) bekezdésében említett feltételeknek tükrözniük kell a 6. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában és a 6. cikk (2) bekezdésében említett összegeket, valamint az említett cikk (4) bekezdése szerinti vonatkozó hozzájárulásokat.

(4) A 6. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett, nem visszafizetendő pénzügyi támogatás legalább 20 %-ának megfelelő összeget Ukrajna szubnacionális hatóságainak, különösen a helyi önkormányzatoknak a helyreállítási, újjáépítési és korszerűsítési szükségleteire kell fordítani, a 17. cikkel összhangban.

(5) Kivételesen a 2023. január 1-jétől megkezdett intézkedések támogatásra jogosultak, feltéve, hogy megfelelnek az e rendeletben meghatározott követelményeknek. Ezeket az intézkedéseket kellően meg kell indokolni, és megfelelően dokumentálni kell.

(6) Az Ukrajna-tervnek hozzá kell járulnia az Ukrajna uniós csatlakozás felé vezető útjával összefüggésben azonosított, a Bizottságnak Ukrajna európai uniós tagság iránti kérelméről szóló véleményében (a továbbiakban: a bizottsági vélemény) és az említett véleményt követő elemző jelentésben (a továbbiakban: az elemző jelentés), a Bizottság rendszeres bővítési jelentésében és az e jelentéseket követő tanácsi következtetésekben, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is magában foglaló társulási megállapodásban felvázolt releváns reformprioritásokhoz, továbbá összhangban kell lennie velük. Hozzá kell járulnia továbbá Ukrajna Párizsi Megállapodás szerinti nemzetileg meghatározott hozzájárulásához, a biológiai sokféleségről szóló ENSZ-egyezmény alapján Ukrajna által vállalt kötelezettségekhez és – amennyiben rendelkezésre áll – Ukrajna nemzeti energia- és klímatervéhez, valamint összhangban kell lennie velük.

(7) Az Ukrajna-terv keretében tiszteletben kell tartani a 4. cikkben meghatározott általános elveket.

17. cikk

Az Ukrajna-terv tartalma

(1) Az Ukrajna-tervben különösen a következő elemeket kell meghatározni, amelyeket kellően meg kell indokolni és alá kell támasztani:

- a) a 3. cikkben meghatározott célkitűzésekre – köztük az Unióval való konvergencia előmozdítását, a jogállamiságnak, a demokráciának, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának, továbbá a 16. cikk (2) bekezdésében említett feltételek alkalmazásának a megerősítését célzó strukturális reformokra és intézkedésekre – való, szükségletalapú, koherens, átfogó és megfelelően kiegyensúlyozott reagálást jelentő intézkedések azért, hogy az Ukrajna-terv egésze révén fokozódjon az ukrán gazdaság növekedési üteme, csökkenjenek a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek, valamint biztosítani lehessen Ukrajnának az uniós szociális, gazdasági és környezetvédelmi normák felé történő előrelépését;
- b) annak kifejtése, hogy az Ukrajna-terv miként járul hozzá az Ukrajna uniós csatlakozás felé vezető útjával összefüggésben azonosított, a bizottsági véleményben és az elemző jelentésben, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is magában foglaló társulási megállapodásban felvázolt vonatkozó kihívások kezeléséhez, és hogy az Ukrajna-terv miként áll összhangban e kihívások kezelésével;

- c) annak kifejtése, hogy az Ukrajna-terv és az abban foglalt intézkedések miként állnak összhangban a 4. cikkben említett általános elvekkel, valamint a 16. cikkben említett követelményekkel, tervekkel és programokkal;
- d) indikatív ütemterv, valamint a 2027. december 31-re végrehajtandó, tervezett minőségi és mennyiségi lépések, amelyek reformok és beruházások esetében mérhetőek;
- e) az Ukrajna-tervnek az Ukrajna általi hatékony végrehajtására, nyomon követésére és az arról való jelentéstételre, többek között a javasolt – reformok és beruházások esetében mérhető – minőségi és mennyiségi lépésekre, valamint a kapcsolódó mutatókra –, továbbá a Verhovna Rada kellő bevonására vonatkozó rendelkezések;
- f) annak kifejtése, hogy az Ukrajna-terv miként felel meg az Ukrajna régióiban és településein az Oroszország agressziós háborújából fakadó helyreállítási, rehabilitálási, újjáépítési és korszerűsítési igényeknek, valamint ezáltal miként segíti elő azok inkluzív és fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti és területi fejlődését, miként fokozza a társadalmi kohéziót, miként támogatja az Ukrajna-szerte zajló decentralizációs reformot és az uniós normákhoz való közelítést; e kifejtés keretében figyelembe kell venni a különböző kormányzati szintekre ruházott hatásköröket, feladatokat és felelősségi köröket;
- g) a projektek kiválasztásához és végrehajtásához használt módszertan és folyamatok, valamint a szubnacionális hatóságoknak, különösen az önkormányzatoknak és a civil társadalmi szervezeteknek az újjáépítési folyamatban nyújtott támogatás helyi szintű felhasználásával kapcsolatos döntéshozatalba és a demokratikus ellenőrzési folyamatba való bevonására – különösen az érintett szubnacionális hatóságoknak az információkhoz és a pénzeszközökhöz való időben történő és egyenlő hozzáférése – szolgáló mechanizmusok kifejtése; beleértve a kapcsolódó kiadások nyomon követésére használt módszertant;
- h) annak kifejtése, hogy az Ukrajna-terv miként biztosítja, hogy az ilyen szubnacionális hatóságok által kiválasztott és végrehajtott újjáépítési projektek a támogatás megfelelően jelentős részét tegyék ki; e kifejtés keretében ki kell térni a testvérvárosokra és a városok közötti partnerségekre, valamint – adott esetben – az uniós és az ukrán városok és régiók közötti partnerségekbe ágyazott, partnerségi együttműködésre és programokra;
- i) az Ukrajna-terv elkészítése és végrehajtása céljából a következők részletes kifejtése: a nemzeti jogi kerettel összhangban tartott konzultációs folyamat, a Verhovna Radának, valamint az érdekelt feleknek – köztük a helyi és regionális képviselőtestületeknek és hatóságoknak, a szociális partnereknek és a civil társadalmi szervezeteknek – a végrehajtás során tervezett bevonása és a velük való konzultációk, továbbá az, hogy ezen érdekelt felek észrevételei miként jelennek meg az Ukrajna-tervben;
- j) annak kifejtése, hogy az Ukrajna-terv szerinti intézkedések várhatóan milyen mértékben járulnak hozzá a következőkhöz:
 - i. éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzések, többek között a biológiai sokféleség megőrzése, különösen a vonatkozó kezdeményezésekhez és reformokhoz kapcsolódó intézkedések, valamint az, hogy miként biztosítható a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel való összeegyeztethetőség, amennyire az lehetséges a háborúval, illetve a háború utáni helyreállítással és újjáépítéssel összefüggésben;
 - ii. a jogállamiság előmozdítása;
 - iii. szociális célkitűzések, köztük a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok befogadása, valamint a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek a biztosítása; és
 - iv. a nemek közötti egyenlőség, a nők és a lányok társadalmi szerepvállalásának növelése, valamint a nők és a lányok jogainak előmozdítása;
- k) a következők részletes ismertetése: egyrészt az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságok, csalás, korrupció és annak minden formája – többek között a magas szinten elkövetett korrupció –, vagy az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység és az összeférhetlenségek hatékony megelőzésére, feltárására és korrekciójára, valamint az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekmények tekintetében a tényleges nyomozásra és a vádhatósági eljárás lefolytatására irányuló ukrán rendszer és tervezett intézkedések, másrészt az eszközökből és az egyéb uniós programokból, illetve adományozók által nyújtott pénzeszközökkel történő kettős finanszírozás elkerülésére irányuló intézkedések, továbbá az Unió és a tagállamok illetékes hatóságaival való gyors igazságügyi együttműködés biztosítására irányuló intézkedések;
- l) annak kifejtése, hogy az Ukrajna-terv miként biztosítja azt, hogy más adományozók is hozzá tudjanak járulni az abban foglalt intézkedések támogatásához;
- m) bármely egyéb releváns információ.

(2) Az Ukrajna-tervnek eredmény- és hatásalapúnak kell lennie, valamint mérhető mutatókat – így például adott esetben fő teljesítménymutatókat – kell tartalmaznia a 3. cikkben említett általános és konkrét célkitűzések elérése terén tett haladás értékelése céljából.

18. cikk

Az Ukrajna-terv Bizottság általi értékelése

(1) A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül értékeli az Ukrajna-tervnek vagy adott esetben az Ukrajna-terv 20. cikkben említett módosításának a relevanciáját, átfogó jellegét és megfelelőségét, valamint a 19. cikk (1) bekezdése szerinti tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be. A szóban forgó értékelés során a Bizottság szorosan együttműködik Ukrajnával és az Ukrajna-terv végrehajtásához hozzájáruló nemzetközi partnerekkel. A Bizottság észrevételeket tehet, további információkat kérhet, illetve kérheti Ukrainát, hogy módosítsa az Ukrajna-terv 14. cikk (2) bekezdésében említett tervezetét.

(2) Az Ukrajna-terv értékelésekor és az Ukrajnának elkülönítendő összeg meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi az Ukraináról rendelkezésre álló releváns elemzési információkat – többek között az ország makrogazdasági helyzetét és az államadósság fenntarthatóságát –, az Ukrajna által a 17. cikk (1) bekezdése alapján benyújtott indokolást és elemeket, valamint minden egyéb releváns információt, így különösen a 16. cikk (6) bekezdésében felsorolt információkat.

(3) Értékelésében a Bizottság a következő kritériumokat veszi figyelembe:

- a) azt, hogy az Ukrajna-terv a 3. cikkben meghatározott célkitűzésekre – köztük az Unióval való konvergencia előmozdítását, a jogállamiságnak, a demokráciának, az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának, valamint a 16. cikk (2) bekezdésében említett feltételek alkalmazásának a megerősítését célzó strukturális reformokra és intézkedésekre – való, szükségletalapú, koherens, átfogó és megfelelően kiegyensúlyozott reagálást jelent-e, oly módon, hogy az Ukrajna-terv egésze fokozza az ukrán gazdaság növekedési ütemét, csökkenti a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségeket, valamint biztosítja Ukrajnának az uniós szociális, gazdasági és környezetvédelmi normák felé történő előrelépését;
- b) az Ukrajna-terv hozzájárul-e az Ukrajna uniós csatlakozás felé vezető útjával összefüggésben azonosított, a bizottsági véleményben és az elemző jelentésben, valamint a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget is magában foglaló társulási megállapodásban felvázolt vonatkozó kihívások kezeléséhez, és hogy az Ukrajna-terv összhangban van-e e kihívások kezelésével;
- c) az Ukrajna-terv és az abban foglalt intézkedések összhangban vannak-e a 4. cikkben említett általános elvekkel, valamint a 16. cikkben említett követelményekkel, tervekkel és programokkal;
- d) az Ukrajna-terv megfelel-e az Ukrajna régióiban és településeiben az Oroszország agressziós háborújából fakadó helyreállítási, rehabilitálási, újjáépítési és korszerűsítési igényeknek, valamint ezáltal elősegíti-e azok inkluzív és fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti és területi fejlődését, fokozza-e a társadalmi kohéziót, valamint támogatja-e az Ukrajna-szerre zajló decentralizációs reformot és az uniós normákhoz való közelítést; az Ukrajna-terv figyelembe veszi-e a különböző kormányzati szintekre ruházott hatásköröket, feladatokat és felelősségi köröket; megfelelők-e a következők: a projektek kiválasztásához és végrehajtásához használt módszertan és folyamatok, valamint a szubnacionális hatóságoknak, különösen az önkormányzatoknak és a civil társadalmi szervezeteknek az újjáépítési folyamatban nyújtott támogatás helyi szintű felhasználásával kapcsolatos döntéshozatalba és a demokratikus ellenőrzési folyamatba való bevonására szolgáló mechanizmusok, különösen az információkhoz és a pénzeszközökhöz való, időben történő és egyenlő hozzáférés az érintett szubnacionális hatóságok esetében; az ilyen szubnacionális hatóságok által kiválasztott és végrehajtott újjáépítési projektek kapcsolódó kiadásainak nyomon követésére használt módszertan megfelelő-e, és az ilyen projektek a támogatás jelentős részét teszik-e ki;
- e) az Ukrajna-tervben foglalt intézkedések várhatóan hozzájárulnak-e az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, a környezetvédelemhez – többek között a biológiai sokféleség megőrzéséhez –, valamint a zöld átálláshoz, illetve az ezekből fakadó kihívások kezeléséhez; az Ukrajna-tervben foglalt intézkedések összeegyeztethetők-e a jelentős károkozás elkerülését célzó elvvel, amennyire az lehetséges a háborúval, illetve a háború utáni helyreállítással és újjáépítéssel összefüggésben;
- f) az Ukrajna-tervben foglalt intézkedések várhatóan hozzájárulnak-e a jogállamiság előmozdításához;

- g) az Ukrajna-tervben foglalt intézkedések várhatóan hozzájárulnak-e a szociális célkitűzésekhez, többek között a kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportok befogadásához, valamint a gyermekek mindenek felett álló érdekeinek a biztosításához;
- h) az Ukrajna-tervben foglalt intézkedések várhatóan előmozdítják-e a nemek közötti egyenlőséget, valamint a nők és lányok társadalmi szerepvállalásának növelését;
- i) az Ukrajna által javasolt intézkedések várhatóan biztosítják-e az Ukrajna-tervnek és naprakésszé tett változatainak, különösen a Verhovna Rada kellő bevonásának, többek között a mérhető minőségi és mennyiségi lépéseknek, valamint a kapcsolódó mutatóknak a hatékony végrehajtását, nyomon követését és az azokról való jelentéstételt;
- j) az Ukrajna által javasolt intézkedések várhatóan hatékonyan biztosítják-e az Unió pénzügyi érdekeinek megfelelő szintű védelmét, különösen az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságok, csalás, korrupció és annak minden formája – többek között a magas szinten elkövetett korrupció –, összeférhetetlenségek, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység megelőzése, feltárása és korrekciója révén; a javasolt intézkedések támogatják-e az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekmények tekintetében a hatékony nyomozást és a vádhatósági eljárás lefolytatását, valamint biztosítják-e az Unió és a tagállamok illetékes hatóságaival való gyors igazságügyi együttműködést; az Ukrajna által javasolt intézkedések várhatóan lehetővé teszik-e az eszköz és az egyéb uniós programok keretében, valamint a más adományozók által nyújtott pénzeszközökkel történő kettős finanszírozás elkerülését;
- k) megfelelően konzultáltak-e a Verhovna Radával, és hogy az Ukrajna-terv adott esetben figyelembe veszi-e az érdekelt felek, köztük a helyi és regionális képviselőtestületek és hatóságok, a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek észrevételeit, a nemzeti jogi kerettel összhangban.
- l) az Ukrajna-terv biztosítja-e, hogy más adományozók is támogatni tudják az abban foglalt célkitűzéseket.

(4) Az Ukrajna által benyújtott Ukrajna-terv értékelése céljából a Bizottságot szakértők segíthetik.

19. cikk

A Tanács végrehajtási határozata

(1) Pozitív értékelés esetén a Tanács – a Bizottság javaslata alapján – végrehajtási határozat útján jóváhagyja az Ukrajna által a 14. cikk (2) bekezdésével összhangban benyújtott Ukrajna-tervnek – illetve adott esetben a 20. cikk (1) vagy (2) bekezdésével összhangban benyújtott módosításának – az értékelését. A Tanács – főszabályként – a Bizottság javaslatának kézhezvételétől számított egy hónapon belül jár el. A Tanács minősített többséggel módosíthatja a Bizottság javaslatát, és végrehajtási határozat útján elfogadhatja a módosított javaslatot.

(2) A Bizottság a tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatban – az eszközből finanszírozandó rész tekintetében – meghatározza:

- a) az Ukrajna által végrehajtandó reformokat és beruházásokat, a 16. cikk (2) bekezdésében említettek szerinti, az Ukrajna-tervben megállapított feltételeket, többek között a vonatkozó reformoknak és a beruházásoknak megfelelő mérhető mennyiségi és minőségi lépések formájában megállapítottakat, beleértve az indikatív menetrendet;
- b) a 6. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a) pontjában említett nem visszafizetendő pénzügyi támogatás teljes és éves maximális összegeit, valamint a 6. cikk (2) bekezdésében említett hiteltámogatás teljes és éves indikatív maximális összegeit, továbbá az említett cikk (4) bekezdése szerinti vonatkozó hozzájárulásokat;
- c) a 16. cikk (2) bekezdésének és az e bekezdés b) pontjának megfelelően strukturált, azt követően fizetendő részletek, hogy Ukrajna kielégítő módon teljesítette az Ukrajna-terv végrehajtásával kapcsolatban azonosított releváns minőségi és mennyiségi lépéseket;
- d) a támogatás folyósításának tervezett ütemterve és kifizetési ütemezése;
- e) a hiteltámogatás összege, amelyet a 24. cikkkel összhangban előfinanszírozás formájában kell kifizetni;
- f) az a – legkésőbb 2027. december 31-én lejáró – határidő, amelyre mind a beruházási projektek, mind pedig a reformok tekintetében teljesíteni kell a végső minőségi és mennyiségi lépéseket;

- g) az Ukrajna-terv nyomon követésére és végrehajtására vonatkozó szabályok és ütemterv, ideértve a Verhovna Rada kellő bevonását és – adott esetben – a 35. cikknek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket is;
- h) a 3. cikkben említett általános és konkrét célkitűzések megvalósítása terén elért haladás értékelésére szolgáló mutatók;
- i) a Bizottság számára az alapul szolgáló releváns adatokhoz való teljes körű hozzáférést biztosító intézkedések;
- j) a más adományozóktól származó tényleges és tervezett hozzájárulásokra vonatkozó információk, valamint az Ukrajna-terv kidolgozása és végrehajtása során alkalmazandó koordinációs intézkedések kifejtése, amelyek biztosítanak az Ukrajna-terv célkitűzéseinek megvalósítását;
- k) az Ukrajna-terv által Ukrajna makrogazdasági helyzetére gyakorolt hatás elemzése, figyelembe véve az ország államadosságának fenntarthatóságát.

20. cikk

Az Ukrajna-terv módosításai

- (1) Amennyiben az Ukrajna-tervet – beleértve a vonatkozó minőségi és mennyiségi lépéseket is – objektív körülmények miatt Ukrajna részben vagy egészben már nem tudja megvalósítani, az ukrán hatóságok a Verhovna Radával folytatott konzultációt követően, adott esetben javaslatot tehetnek az Ukrajna-terv módosítására.
- (2) A Bizottság Ukrajnával egyetértésben javaslatot nyújthat be a 19. cikk (1) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat módosítására, különösen a körülményekben bekövetkezett, az ambíció növelését lehetővé tévő változások vagy a rendelkezésre álló összegekben – nevezetesen a tagállamok általi vagy más forrásokból származó, a 6. cikk (4) bekezdésében említettek szerinti többlethozzájárulások miatt – bekövetkezett változás figyelembevétele érdekében. A Tanács felkérheti a Bizottságot annak értékelésére, hogy teljesültek-e az e bekezdésben foglalt feltételek, és adott esetben arra, hogy nyújtsa be a vonatkozó javaslatot.
- (3) Amennyiben a Bizottság úgy véli, hogy az Ukrajna által előterjesztett indokok alátámasztják az Ukrajna-terv módosítását, a Bizottság a 18. cikkel összhangban értékeli a módosított Ukrajna-tervet, és indokolatlan késedelem nélkül javaslatot nyújt be a 19. cikk (1) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat módosítására. A Tanács – főszabályként – a Bizottság javaslatának kézhezvételétől számított egy hónapon belül jár el. A Tanács minősített többséggel módosíthatja a Bizottság javaslatát, és végrehajtási határozat útján elfogadhatja a módosított javaslatot.

21. cikk

Az Ukrajna-tervre vonatkozó eredménytábla

- (1) A Bizottság létrehozza az Ukrajna-tervre vonatkozó eredménytáblát (a továbbiakban: az eredménytábla), amelynek be kell mutatnia az Ukrajna-terv végrehajtása terén elért eredményeket.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 41. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy meghatározza az eredménytábla részletes elemeit az Ukrajna-terv végrehajtása terén elért eredményeknek az e cikk (1) bekezdésében említettek szerinti bemutatása érdekében.
- (3) Az eredménytáblát 2025. január 1-jéig működőképpé kell tenni, és a Bizottságnak azt évente kétszer naprakésszé kell tennie. Az eredménytáblát online nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

22. cikk

Hitelmegállapodás, valamint hitelfelvételi és hitelnyújtási műveletek

- (1) Az eszköz keretében hitelek formájában nyújtott támogatás finanszírozása érdekében a Bizottság az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220a. cikkével összhangban felhatalmazást kap arra, hogy a szükséges pénzeszközöket a tőkepiacokon vagy pénzügyi intézményektől az Unió nevében felvegye.

(2) A 19. cikk (1) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozat elfogadását követően a Bizottság hitelmegállapodást köt Ukrajnával a 6. cikk (2) bekezdésében említett összeg tekintetében. A hitelmegállapodásban meg kell határozni a rendelkezésreállási időszakot és az eszköz keretében hitelek formájában nyújtott támogatás részletes feltételeit, többek között a 9. cikk (4) bekezdésének a) és c) pontjában említett belső kontrollrendszerekkel kapcsolatban. A hitelek maximális futamideje 35 év lehet. Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220. cikkének (5) bekezdésében meghatározott elemeken túlmenően a hitelmegállapodásnak tartalmaznia kell az előfinanszírozás összegét és az előfinanszírozás elszámolására vonatkozó szabályokat.

(3) Az (EU) 2021/947 rendelet 31. cikkének (3) bekezdésétől eltérve az eszköz keretében hitelek formájában Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatáshoz a külső tevékenységi garanciából nem nyújtható támogatás.

(4) Az e rendelet szerinti hitelekre vonatkozóan nem kerülhet sor céltartalékképzésre, és – az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 211. cikkének (1) bekezdésétől eltérve – nem kerülhet meghatározásra az e rendelet 6. cikkének (2) bekezdésében említett összeg százalékos arányában kifejezett tartalékfeltöltési ráta.

(5) A hitelmegállapodást kérésre egyidejűleg az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani.

23. cikk

Hitelfelvételiköltség-támogatás

(1) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 220. cikkének (5) bekezdésétől eltérve és a rendelkezésre álló forrásoktól függően az eszköz viselheti a finanszírozás költségeit, a likviditáskezelés költségeit, valamint a hitelfelvételhez és a hitelnyújtáshoz kapcsolódó általános adminisztratív szolgáltatási költségeket (a továbbiakban: hitelfelvételiköltség-támogatás), kivéve a hitel lejárat előtti visszafizetésével kapcsolatos költségeket. A 2024. január 1-jétől 2027. december 31-ig tartó időszakra vonatkozóan a hitelfelvételiköltség-támogatást az V. fejezet keretében kell fedezni.

(2) Ukrajna minden évben kérelmezheti az (1) bekezdésben említett hitelfelvételiköltség-támogatást. A Bizottság a hitelfelvételiköltség-támogatást az éves költségvetésben rendelkezésre álló előirányzatok felső korlátait meg nem haladó összegig biztosíthatja.

24. cikk

Előfinanszírozás

(1) Feltéve, hogy a Tanács elfogadja a 19. cikk (1) bekezdésében említett végrehajtási határozatot, Ukrajna az Ukrajna-terv részeként a III. fejezet keretében nyújtott hiteltámogatás legfeljebb 7 %-ának megfelelő összegű előfinanszírozás kifizetését kérheti.

(2) A Bizottság az Ukrajna-terv 19. cikkben említettek szerinti jóváhagyását és a 22. cikkben említett hitelmegállapodás hatálybalépését követően fizetheti ki az előfinanszírozást. A kifizetéseket a 22. cikk (1) bekezdésében említett, a tőkepiacokon rendelkezésre álló forrásoktól, valamint az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltétel teljesítésétől függően kell végrehajtani.

(3) A Bizottság határoz az előfinanszírozás folyósításának időkeretéről, amely előfinanszírozás egy vagy több részletben folyósítható.

25. cikk

Rendkívüli áthidaló finanszírozás

(1) A 24. cikk sérelme nélkül, amennyiben 2024. március 2-ig nem kerül sor a keretmegállapodás aláírására, vagy az Ukrajna-terv elfogadására, a Bizottság úgy határozhat, hogy hitelek formájában korlátozott, rendkívüli támogatást nyújt Ukrajnának egy 2024. január 1-jétől kezdődő, legfeljebb hat hónapos időszakra az ország makroszintű pénzügyi stabilitásának támogatása érdekében, amennyiben kielégítő előrehaladásra került sor az Ukrajna-terv elkészítésében, valamint a Bizottság és Ukrajna közötti egyetértési megállapodásban meghatározandó feltételek mellett, az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltétel teljesítésétől, a 6. cikknek való megfeleléstől és a finanszírozás rendelkezésre állásától függően.

(2) Az egyetértési megállapodásban meg kell állapítani különösen a szakpolitikai feltételeket, az indikatív pénzügyi tervezést, valamint a jelentéstételi követelményeket, a finanszírozás időtartamával arányosan. A szakpolitikai feltételek között szerepelnie kell egyfelől a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvei melletti elkötelezettségnek, hangsúlyt fektetve a korrupció elleni küzdelemre és a pénzmosás elleni küzdelemre, valamint a bevételigazdálkodás javítását célzó intézkedésekre.

Az egyetértési megállapodást végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni, illetve módosítani. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 42. cikkben említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(3) Az (1) cikkben említett támogatás összege nem haladhatja meg a havi 1 500 000 000 EUR-t. A Bizottság hitelmegállapodást köt Ukrajnával, amely megállapodásnak adott esetben meg kell felelnie a 22. és 23. cikknek.

26. cikk

A nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és hitelek kifizetésére, visszatartására és csökkentésére vonatkozó szabályok

(1) Az e cikk alapján Ukrajnának nyújtott nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és hitel kifizetését a költségvetési előirányzatoknak megfelelően és a rendelkezésre álló finanszírozástól függően kell teljesíteni. A kifizetéseket részletekben kell teljesíteni. Egy-egy részlet kifizetése egy vagy több részfolyósítással történhet.

(2) Ukrajnának negyedévente kellően indokolt kérelmet kell benyújtania a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és a hiteltámogatás kifizetése céljából annak érdekében, hogy a Bizottság a (3) bekezdésben ismertetett értékelés alapján kifizesse az említett nem visszafizetendő pénzügyi támogatást és hiteltámogatást.

(3) A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül értékeli, hogy Ukrajna teljesítette-e az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltételt, valamint hogy kielégítően teljesítette-e a 19. cikk (1) bekezdésében említett tanácsi végrehajtási határozatban meghatározott minőségi és mennyiségi lépéseket. A minőségi és mennyiségi lépések kielégítő teljesítése feltételezi, hogy Ukrajna nem vonta vissza az azon lépésekhez kapcsolódó intézkedéseket, amelyeket Ukrajna kielégítő módon teljesített. A Bizottságot az értékelése elvégzésében szakértők segíthetik.

(4) Amennyiben a Bizottság pozitívan értékeli a minőségi és mennyiségi lépések kielégítő teljesítését, indokolatlan késedelem nélkül tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be a Tanácsnak, amelyben megállapítja a (3) bekezdésben említett kifizetési feltételek kielégítő teljesítését. A Tanács – főszabályként – az említett javaslat kézhezvételétől számított három héten belül jár el. A Tanács minősített többséggel módosíthatja a Bizottság javaslatát, és végrehajtási határozat útján elfogadhatja a módosított javaslatot. A Tanács végrehajtási határozata alapján a Bizottság határozatot fogad el, amelyben engedélyezi a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és a hitel említett lépéseknek megfelelő részének folyósítását.

(5) Amennyiben a Bizottság az indikatív ütemtervet alapul véve negatívan értékeli a minőségi és mennyiségi lépések teljesítését, indokolatlan késedelem nélkül értesíti erről a Tanácsot és a Parlamentet, a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és a hitel ezen lépéseknek megfelelő részét pedig vissza kell tartani. A visszatartott kifizetésnek a (4) bekezdéssel összhangban történő folyósítására csak akkor kerülhet sor, ha Ukrajna egy későbbi kifizetési kérelem részeként kellően igazolta, hogy megtette a minőségi és mennyiségi lépések kielégítő teljesítésének biztosításához szükséges intézkedéseket. A Bizottság kidolgozza a lépések részleges teljesítésének kezelésére vonatkozó módszertant, amely iránymutatásul szolgál.

(6) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy Ukrajna az (5) bekezdésben említett első negatív értékeléstől számított tizenkét hónapos időtartamon belül nem hozta meg a szükséges intézkedéseket, értesíti erről Ukrajnát. Ukrajna a Bizottság értesítésének közlésétől számított két hónapon belül észrevételeket tehet. Amennyiben a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy Ukrajna nem hozta meg a szükséges intézkedéseket, tanácsi végrehajtási határozatra irányuló javaslatot nyújt be, amelyben a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás és a hitel összegét a vonatkozó minőségi és mennyiségi lépéseknek megfelelő résszel arányosan csökkenti. A Tanács – főszabályként – a Bizottság javaslatának kézhezvételétől számított egy hónapon belül jár el. A Tanács minősített többséggel módosíthatja a Bizottság javaslatát, és végrehajtási határozat útján elfogadhatja a módosított javaslatot.

(7) Amennyiben az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanságokkal, csalással, korrupcióval és összeférhetetlenségekkel kapcsolatban azonosított olyan esetek vagy súlyos aggályok merülnek fel, amelyeket Ukrajna nem korrigált, vagy az e rendelet 9., a 10. és a 22. cikkében említett megállapodásokból eredő kötelezettségek súlyos megszegése áll fenn, többek között az e rendelet 36. cikkében említett könyvvizsgáló bizottság jelentései vagy az OLAF által szolgáltatott információk alapján, a Bizottság csökkentheti a nem visszafizetendő pénzügyi támogatás összegét, valamint visszafizetheti az Unió költségvetését illető bármely összeget, többek között beszámítás útján, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 102. cikkével összhangban, vagy csökkentheti az Ukrajnának az e cikk (4) bekezdésében említettek szerint folyósítandó hitel összegét, vagy kérheti a hitel lejárat előtti visszafizetését.

(8) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 116. cikkének (2) bekezdésétől eltérve az említett rendelet 116. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említettek szerinti kifizetési határidőt az e cikk (4) bekezdése szerinti, az Ukrajnának történő folyósítás engedélyezéséről szóló határozat közlésének napjától kell számítani.

(9) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 116. cikkének (5) bekezdése nem alkalmazandó az e cikk és az e rendelet 24. cikke alapján teljesített kifizetésekre.

27. cikk

Átláthatóság az Ukrajna-terv végrehajtásához finanszírozásban részesülő személyek és szervezetek tekintetében

(1) Ukrajnának naprakész adatokat kell közzétennie azokról a személyekről és szervezetekről, ideértve a vállalkozókat is, akik vagy amelyek az Ukrajna-tervben meghatározott reformok és beruházások végrehajtása céljából a négyéves időszak alatt összesen 100 000 EUR-nak megfelelő értéket meghaladó finanszírozásban részesülnek.

(2) Az (1) bekezdésben említett személyek és szervezetek esetében az alábbi információkat géppel olvasható formátumban, a kapott pénzeszközök teljes összegének sorrendjében, egy weboldalon kell közzétenni, kellően figyelembe véve a titoktartás és a biztonság követelményeit és különösen a személyes adatok védelmét:

- a) jogi személy esetében a kedvezményezett teljes hivatalos neve és héaazonosító száma vagy adóazonosító száma, amennyiben rendelkezésre áll, vagy más, nemzeti szinten megállapított egyedi azonosítója;
- b) természetes személy esetében a kedvezményezett vezeték- és utóneve vagy -nevei;
- c) a kedvezményezett által kapott összeg, valamint az Ukrajna-terv keretében végrehajtott azon reformok és beruházások, amelyek végrehajtásához ezen összeg hozzájárul.

(3) A (2) bekezdésben említett információkat nem kell közzétenni, ha a közzététel veszélyeztetheti az érintett személyek vagy szervezetek jogait és szabadságait, vagy súlyosan sértheti a kedvezményezettek üzleti érdekeit. Az ilyen információkat elérhetővé kell tenni a Bizottság és a könyvvizsgáló bizottság számára.

(4) Ukrajnának legalább évente egyszer, elektronikus úton továbbítania kell a Bizottság részére az e cikk (1) bekezdésében említett személyekre és szervezetekre vonatkozó adatokat, a 9. cikk (4) bekezdésének i) pontjában említettek szerint keretmegállapodásban meghatározandó, géppel olvasható formátumban.

IV. FEJEZET

II. PILLÉR: UKRAJNA SZÁMÁRA FENNTARTOTT BERUHÁZÁSI KERET

28. cikk

Hatály és szerkezet

(1) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján a Bizottság pénzügyi eszközök, költségvetési biztosítékok, vagy vegyesfinanszírozási műveletek formájában uniós támogatást nyújt Ukrajnának, ideértve a II. pillér végrehajtásával kapcsolatos technikai segítségnyújtást is.

(2) A Bizottságot az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret végrehajtásában egy irányítóbizottság (a továbbiakban: irányítóbizottság) segíti. Az irányítóbizottságnak el kell fogadnia eljárási szabályzatát.

(3) Az irányítóbizottság a Bizottság és az egyes tagállamok képviselőiből áll. Adott esetben meg kell hívni ukrán hatóságokat az irányítóbizottság üléseire. Az Európai Parlament és a Verhovna Rada megfigyelői státusszal rendelkezik. Az Ukrajna-garanciát és az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret által támogatott pénzügyi eszközöket végrehajtó partnerek megfigyelői státuszt kaphatnak. Az irányítóbizottság elnöki tisztét a Bizottság tölti be.

(4) Az irányítóbizottságnak stratégiai és operatív iránymutatást, valamint támogatást kell nyújtania a Bizottságnak különböző vonatkozásokban, ideértve a kockázati profilokat is, továbbá a támogatási formával, a bevezetendő pénzügyi termékek kialakításával és a nem támogatható ágazatokkal kapcsolatban. Véleményeket kell megfogalmaznia az Ukrajna-garancián, a pénzügyi eszközökön és a vegyesfinanszírozási műveleteken keresztül nyújtott uniós támogatás felhasználásáról, ideértve a kedvezményezettségi szinteket is, figyelembe véve a vonatkozó kockázattérkékeléseket. Amennyiben lehetséges, az irányítóbizottságnak a véleményeit konszenzussal kell elfogadnia.

(5) A Bizottság biztosítja, hogy az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján nyújtott uniós támogatás összhangban legyen az Ukrajna-tervvel és hozzájáruljon annak végrehajtásához, valamint kiegészítse az Ukrajnának más uniós programok és eszközök keretében odaítélt uniós támogatást, figyelembe véve a vállalati társadalmi felelősségvállalás és a felelős üzleti magatartás előmozdítását, különösen a beruházásokra vonatkozó, nemzetközileg elfogadott iránymutatások, elvek és egyezmények tiszteletben tartása révén.

(6) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján nyújtott garanciák legalább 15 %-át a 2003/361/EK ajánlás mellékletének 2. cikkében meghatározott mikro-, kis- és középvállalkozások – köztük az induló innovatív vállalkozások – támogatására kell felhasználni, többek között olyan pénzügyi eszközök révén, amelyek célja az ukrán bankok hitelezési műveleteiben rejlő kockázatok csökkentése.

(7) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 209. cikke (2) h) pontjának alkalmazása céljából a pénzügyi eszközök és a költségvetési biztosítékok előzetes értékelésére vonatkozó követelményt az Ukrajna-terv Bizottság általi, az e rendelet 19. cikkének (1) bekezdésében említett pozitív értékelésével kell teljesíteni.

(8) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján nyújtott támogatásnak különösen az Ukrajna-terv végrehajtását kell szolgálnia, miközben ki kell egészítenie az e rendeletben meghatározott finanszírozási forrásokat.

(9) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret szerinti támogatásnak és az Ukrajna-terv szerinti beruházásoknak megfelelő teljes összeg legalább 20 %-ával hozzá kell járulni – annyiban, amennyiben az lehetséges egy háború sújtotta országban – az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz, a környezetvédelemhez, többek között a biológiai sokféleség megőrzéséhez, valamint a zöld átálláshoz.

(10) A Bizottság az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 41. cikkének (4) és (5) bekezdésével összhangban évente jelentést tesz az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján nyújtott támogatás végrehajtásáról. E célból az Ukrajna-garancia minden partnerének és a pénzügyi eszközöket végrehajtó valamennyi megbízott szervezetnek évente rendelkezésre kell bocsátania az ahhoz szükséges információkat, hogy a Bizottság elegendő tudjon tenni jelentéstételi kötelezettségeinek.

29. cikk

További hozzájárulások az Ukrajna-garanciához és a pénzügyi eszközökhöz

(1) A tagállamok, harmadik országok és harmadik felek hozzájárulhatnak az Ukrajna-garanciához és az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján létrehozott pénzügyi eszközökhöz. Az Ukrajna-garanciához való hozzájárulásokat az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 218. cikkének (2) bekezdésével összhangban kell teljesíteni.

(2) Az Ukrajna-garanciához való hozzájárulásoknak növelniük kell az Ukrajna-garancia összegét anélkül, hogy további függő kötelezettségeket rónának az Unióra.

(3) Az (1) bekezdésben említett valamennyi hozzájárulás tekintetében hozzájárulási megállapodást kell kötni az Unió nevében eljáró Bizottság és a hozzájáruló között. A megállapodásnak különösen a fizetési feltételekre vonatkozó rendelkezéseket kell tartalmaznia. A Bizottság egyidejűleg és késedelem nélkül tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a megkötött hozzájárulási megállapodásokról.

30. cikk

Az Ukrajna-garancia és a pénzügyi eszközök végrehajtása

(1) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keretből támogatott Ukrajna-garanciát és pénzügyi eszközöket az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontja szerinti közvetett irányítással kell végrehajtani.

(2) Az Ukrajna-garancia tekintetében támogatható partnerek és a pénzügyi eszközök tekintetében támogatható megbízott szervezetek az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 208. cikkének (4) bekezdésében meghatározott partnerek, beleértve az e rendelet 29. cikkével összhangban az Ukrajna-garanciához hozzájáruló harmadik országokból származókat is. Ezenkívül, az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 62. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjától eltérve az Ukrajna-garancia tekintetében valamely tagállam vagy harmadik ország magánjogának hatálya alá tartozó olyan szervek is támogathatók, amelyek e rendelet 29. cikkével összhangban hozzájárultak az Ukrajna-garanciához és amelyek megfelelő biztosítékkal szolgálnak pénzügyi és működési kapacitásukról.

(3) A Bizottság biztosítja a rendelkezésre álló források eredményes, hatékony, szükségletalapú és méltányos felhasználását a támogatható partnerek és adott esetben a támogatható megbízott szervezetek körében, inkluzív megközelítés keretében, előmozdítva ugyanakkor az egymással való együttműködésüket, valamint kellő figyelmet fordítva kapacitásaikra, hozzáadott értékre, tapasztalataikra és kockázatvállalási képességeikre.

(4) A Bizottság biztosítja minden támogatható partner és minden támogatható megbízott szervezet számára a méltányos és átlátható bánásmódot, valamint biztosítja, hogy az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret felhasználásának időtartama alatt elkerüljék az összeférhetetlenségeket. A kiegészítő jelleg biztosítása érdekében a Bizottság releváns információt kérhet az Ukrajna-garancia tekintetében támogatható partnerektől vagy a pénzügyi eszközök tekintetében támogatható megbízott szervezetektől a nem uniós támogatású műveleteikről.

31. cikk

Ukrajna-garancia

(1) Az eszköz célkitűzéseit támogató műveletek fedezésére Ukrajna-garanciát kell létrehozni folyó áron 7 800 000 000 EUR összeg erejéig. Az Ukrajna-garanciának a külső tevékenységi garanciától függetlennek és azzal szemben autonómnak kell lennie, és azt visszavonhatatlan, feltétel nélküli és azonnal lehívható garanciaként kell nyújtani az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 219. cikkének (1) bekezdésével összhangban.

(2) Az Ukrajna-garanciát az állami szintű, alsóbb államszervezeti szintű, nem kereskedelmi és kereskedelmi jellegű szervezetek, valamint a magánszektor támogatását célzó alábbi típusú műveletek kockázatainak fedezésére kell felhasználni:

- a) hitelek, ideértve a helyi pénznemben nyújtott hiteleket is;
- b) garanciák;
- c) viszontgaranciák;
- d) tőkepiaci eszközök;
- e) a finanszírozás vagy hitelminőség-javítás bármely más formája, biztosítások, valamint sajáttőke- vagy kvázi-sajátőke eszközök.

(3) A Bizottság az Unió nevében 2027. december 31-ig az Ukrajna-garanciáról szóló megállapodásokat köt a támogatható partnerekkel. Az Ukrajna-garancia fokozatosan nyújtható.

A Bizottság a 28. cikk (10) bekezdésében említett jelentésekben tájékoztatást nyújt az Ukrajna-garanciáról szóló egyes megállapodások aláírásáról. E megállapodásokat – kérésükre – indokolatlan késedelem nélkül az Európai Parlament és a Tanács rendelkezésére kell bocsátani, figyelembe véve a bizalmas és az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

(4) A Bizottság az Ukrajna-garanciáról szóló megállapodások megkötésekor kellően figyelembe veszi az (EU) 2021/947 rendelet 33. cikkének (8) bekezdésében említett technikai kockázattértékelő csoport és az irányítóbizottság tanácsait és iránymutatásait.

(5) Az Ukrajna-garanciáról szóló megállapodásnak különösen a következőket kell tartalmaznia:

- a) az Ukrajna-garancia fedezetére, a becsült éves beruházásokra, a követelményekre, a támogathatóságra és az eljárásokra vonatkozó részletes szabályok;
- b) az Ukrajna-garancia nyújtására vonatkozó – többek között a fedezetre vonatkozó rendelkezésekre és a meghatározott eszköztípusokból álló portfóliókra és projektekre megállapított fedezetre vonatkozó – részletes szabályok, valamint a projektek és a projekt-portfóliók kockázatelemzése ágazati, regionális és nemzeti szinten is;
- c) hivatkozás az eszköz célkitűzéseire és céljára, az igények felmérése és a várt eredmények megjelölése;
- d) az Ukrajna-garancia ellentételezése, amelyet a háború sújtotta Ukrajna sajátos helyzetét tükröző kedvezményes feltételekkel kell meghatározni, figyelembe véve a beruházási programok kockázati profilját az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében;
- e) az Ukrajna-garancia igénybevételének feltételei, ideértve a fizetési feltételeket is, így például a konkrét időkeretek, az esedékes összegek után fizetendő kamat, a kiadások és a behajtási költségek, valamint az esetlegesen szükséges likviditási megállapodások;
- f) a követelésekkel kapcsolatos eljárások – többek között, de nem kizárólag a kiváltó események és a türelmi idők – és a követelések behajtásával kapcsolatos eljárások;
- g) nyomonkövetési, jelentéstételi, átláthatósági és értékelési kötelezettségek;
- h) világos és hozzáférhető panasztételi eljárások olyan harmadik felek számára, amelyeket hátrányosan érinthet az Ukrajna-garancia által támogatott projektek végrehajtása.

(6) Az EBB-csoport olyan műveleteket hajt végre Ukrajnában, amelyek célja, hogy támogatást nyújtsanak ukrán állami szintű, valamint nem kereskedelmi jellegű, alsóbb államszervezeti szintű szervezetek számára, és amelyekhez az Ukrajna-garanciából az (1) bekezdésben említett összeg 25 %-ának megfelelő, célzott indikatív minimumösszeg nyújt fedezetet, amely összeget az e rendeletben meghatározott eljárásoknak megfelelően kell odaítélni.

(7) Az Ukrajna-garanciából a (6) bekezdésben említett célzott összegnek az EBB-csoport azon műveleteinek támogatása céljából kell rendelkezésre állnia, amelyeket az EBB-csoport vonatkozó igazgatótanácsa 2025. december 31-ig jóváhagyott. Ezen időpontot követően az Ukrajna-garanciából fennmaradó célzott összegnek a (6) bekezdésben említett valamennyi művelettípus támogatása céljából, a (3) bekezdés hatálya alá tartozó valamennyi támogatható partner számára rendelkezésre kell állnia.

(8) A Bizottság az e cikk (1) bekezdésében említett összeg legfeljebb 30 %-át az (EU) 2021/947 rendelet 38. cikke alapján kötött, külső tevékenységi garancia megállapodásokon keresztül nyújtott garancia összegének növelésére használhatja fel, amennyiben:

- a) e bekezdés alkalmazása céljából az Ukrajna-garanciát az (EU) 2021/947 rendelet 38. cikke alapján, az említett rendelet 35. cikke értelmében kiválasztott támogatható partnerekkel kötött megállapodásoknak az említett megállapodások szerinti garanciaösszeget növelő módosításával vagy kiegészítésével kell végrehajtani, amelyet az e rendelet hatálybalépésétől számított négy hónapon belül alá kell írni;

- b) a támogatható partnerek az e bekezdés szerinti Ukrajna-garanciát kizárólag az ukrajnai műveletek végrehajtásának támogatására használhatják fel, és csak az ukrajnai műveletekből származó garancialevélhívások jogosultak az e bekezdés szerinti Ukrajna-garancia általi fedezetre;
- c) az (EU) 2021/947 rendelet 36. cikke (1) bekezdésének második albekezdésétől eltérve az e bekezdés alapján az Ukrajna-garanciával fedezett műveletek az Ukrajna-garancia külön portfólióját alkotják, és nem vehetők figyelembe az (EU) 2021/947 rendelet 36. cikkének (1) bekezdésében említett 65 %-os fedezet kiszámítása céljából;
- d) az Ukrajna-garancia külön portfóliójában szereplő kockázatmegosztásnak biztosítania kell az érdekek összehangolását a Bizottság és az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 209. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerinti támogatható partner között, és a partnernek saját forrásaival kell hozzájárulnia ehhez a portfólióhoz, az említett rendelet 219. cikkének (4) bekezdésével összhangban;
- e) a partnereknek külön elszámolást és jelentéstételt kell bevezetniük az Ukrajna-garancia e bekezdés szerinti végrehajtására vonatkozóan;
- f) e rendelet 32. cikke alkalmazandó az Ukrajna-garancia e bekezdés szerinti céltartalékképzésére, amely kizárólag az Ukrajna-garancia keretében felmerülő veszteségek fedezésére használható fel; az (EU) 2021/947 rendelet 31. cikkének (5) bekezdése alapján előírt céltartalékképzés nem használható fel az Ukrajna-garancia keretében végrehajtott műveletek fedezésére.

(9) A támogatható partnernek a finanszírozási és beruházási műveleteket saját szabályai és eljárásai szerint, valamint az Ukrajna-garanciáról szóló megállapodásnak megfelelően kell jóváhagynia.

(10) A támogatható partnerek számára a pénzügyi közvetítőkkal vagy a végső kedvezményezettekkel való szerződéskötésre rendelkezésre álló maximális időtartam a vonatkozó Ukrajna-garanciáról szóló megállapodás megkötésétől számított három év lehet, amely időtartam további garanciaösszeg nyújtása és az Ukrajna-garanciáról szóló megállapodás módosítása esetén meghosszabbítható.

(11) Az Ukrajna-garancia az alábbiakat fedezheti:

- a) a hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetében a tőkeösszeg, és a finanszírozási műveletek feltételeinek megfelelően a kiválasztott támogatható partnernek fizetendő, de még nem teljesített valamennyi kamat és összeg, egy nemteljesítési eseményt követően;
- b) tulajdonviszonyt megtestesítő befektetések esetében a befektetett összegek és az azokhoz kapcsolódó finanszírozási költségek;
- c) a (2) bekezdésében említett egyéb finanszírozási és beruházási műveletek esetében a felhasznált összegek és az azokhoz kapcsolódó finanszírozási költségek;
- d) a nemteljesítési eseményhez kapcsolódó valamennyi releváns kiadás és behajtási költség, amennyiben azokat a behajtott összegből nem vonták le.

(12) A Bizottság által végzett számvitel, valamint az Ukrajna-garanciával fedezett kockázatokkal kapcsolatos, az Európai Parlament és a Tanács részére teljesítendő éves bizottsági jelentéstétel céljából, valamint összhangban az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 209. cikkének (4) bekezdésével, azoknak a támogatható partnereknek, amelyekkel Ukrajna-garanciáról szóló megállapodást kötöttek, évente a Bizottság és az Európai Számvevőszék rendelkezésére kell bocsátaniuk a független külső ellenőr által ellenőrzött pénzügyi kimutatásokat, amelyek többek között az alábbiakra vonatkozó információkat tartalmaznak:

- a) a támogatható partnerek finanszírozási és beruházási műveleteire vonatkozó kockázatértékelés, ideértve az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 80. cikkében és a nemzetközi költségvetési számviteli standardokban említett számviteli szabályok szerint megállapított uniós kötelezettségekre vonatkozó információkat is;
- b) az Unió fennálló, a támogatható partnerek részére, valamint finanszírozási és beruházási műveletekre nyújtott Ukrajna-garanciából eredő pénzügyi kötelezettségei, egyedi műveletek szerinti bontásban.

(13) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 219. cikkének (4) bekezdésében meghatározott, a saját forrásokkal való hozzájárulásra vonatkozó feltételt portfólió-alapon minden olyan támogatható partnerre alkalmazni kell, amely az Ukrajna számára fenntartott beruházási keret alapján költségvetési biztosítékban részesül.

(14) Az (EU) 2021/947 rendelet 33. cikkének (7) bekezdésében említett Európai Fenntartható Fejlődési Alap Plusz (EFFA+) kockázatkezelési keretet, ideértve az említett rendelet 33. cikkének (8) bekezdésében említett technikai kockázatértékelő csoportot, alkalmazni kell az Ukrajna-garanciára az eszköz célkitűzéseit és elveit figyelembe véve. Az Ukrajna-garanciára vonatkozó kockázatértékelésének függetlennek kell lennie az EFFA+ kockázatértékelésétől. Az Ukrajna-garanciával fedezett műveletek általános kockázati profilja eltérhet a külső tevékenységi garancia általános kockázati profiljától. A Bizottság biztosítja, hogy a garantált műveletekkel járó kockázat ne haladja meg az uniós költségvetés azon képességét, hogy a rendelkezésre álló költségvetési források és az e rendelet 32. cikkének (1) bekezdésében említett tartalékfeltöltési ráta alapján viselje ezeket a kockázatokat. Az e rendelet 28. cikkének (10) bekezdésében említett jelentéstétel keretében a Bizottság évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e tekintetben hozott intézkedésekről.

32. cikk

Céltartalékképzés

(1) Az Ukrajna-garancia kezdeti tartalékfeltöltési rátája 70 %.

Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 211. cikke (2) bekezdésétől eltérve azon időtartam tekintetében, amelyre vonatkozóan globális céltartalékot kell képezni, a céltartalékot 2027. december 31-ig kell képezni, és annak összege meg kell, hogy egyezzen a nyújtott Ukrajna-garanciának megfelelő céltartalék összegével, továbbá a céltartalék fokozatosan képezhető annak érdekében, hogy tükrözze az eszköz célkitűzéseit támogató finanszírozási és beruházási műveletek kiválasztása és végrehajtása terén elért eredményeket.

(2) A tartalékfeltöltési rátát e rendelet hatálybalépését követően legalább évente egyszer felül kell vizsgálni. A Bizottság az említett felülvizsgálat eredményeiről tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(3) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy e rendelet 41. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el abból a célból, hogy az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 211. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kritériumok alkalmazása mellett módosítsa a tartalékfeltöltési rátát, és adott esetben legfeljebb 30 %-kal növelje vagy csökkentse az Ukrajna-garancia e rendelet 31. cikkének (1) bekezdésében említett maximális összegét. A Bizottság csak akkor növelheti az Ukrajna-garancia maximális összegét, ha a tartalékfeltöltési ráta csökken. E rendelet 31. cikke (3) bekezdésének sérelme nélkül a Bizottság rendelkezhet úgy, hogy az Ukrajna-garancia megnövelt összegének fokozatosan, három éven keresztül kell rendelkezésre állnia a garanciamegállapodások aláírásához.

(4) Az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 213. cikkétől eltérve a tényleges tartalékfeltöltési ráta nem alkalmazandó a közös tartalékalapban az Ukrajna-garancia tekintetében elkülönített céltartalékképzésre.

33. cikk

Panasztételi és jogorvoslati mechanizmus

(1) Tekintettel a harmadik felek – köztük az Ukrajna-garancia által támogatott projektek által érintett közösségek és egyének – esetleges sérelmeire, a Bizottság és az Unió ukrajnai küldöttsége honlapjukon közvetlen hivatkozásokat tesznek közzé a Bizottsággal Ukrajna-garanciáról szóló megállapodást kötő érintett partnerek panasztételi mechanizmusaira vonatkozóan. A Bizottság lehetőséget biztosít arra is, hogy a támogatható partnerek sérelmeinek kezeléséhez kapcsolódó panaszokat közvetlenül fogadja. A Bizottság figyelembe veszi a panasztételi mechanizmusok útján kapott információkat az említett partnerekkel való jövőbeli együttműködés tekintetében is.

(2) A Bizottság internetes portálján közzéteszi a finanszírozási és beruházási műveletekre, valamint az Ukrajna-garanciáról szóló megállapodások alapvető elemeire vonatkozó információkat, beleértve a támogatható partnerek jogi személyazonosságára, a várható fejlesztési előnyökre és a panasztételi eljárásokra vonatkozó információkat, lehetőség szerint figyelembe véve a bizalmas és az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

(3) Átláthatósági politikájuknak, valamint az adatvédelemre, valamint a dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférésre vonatkozó uniós szabályoknak megfelelően a támogatható partnereknek honlapjukon nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük az Ukrajna-garanciával fedezett valamennyi finanszírozási és beruházási műveletre vonatkozó információkat, különösen az arra vonatkozó információkat, hogy ezek a műveletek hogyan járulnak hozzá e rendelet célkitűzéseinek és követelményeinek eléréséhez. Lehetőség szerint ezeket az információkat projektszintre lebontva kell megadni. Ezen információk megadása során figyelembe kell venni a bizalmas és az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét. A támogatható partnereknek továbbá közzé kell tenniük az uniós támogatást az Ukrajna-garanciával fedezett finanszírozási és beruházási műveletekre vonatkozóan e rendelettel összhangban közzétett valamennyi információban.

V. FEJEZET

III. PILLÉR: AZ UNIÓS CSATLAKOZÁSI TÁMOGATÁS ÉS A KAPCSOLÓDÓ TÁMOGATÁSI INTÉZKEDÉSEK

34. cikk

Az uniós csatlakozási támogatás és a kapcsolódó támogatási intézkedések

(1) Az e fejezet szerinti támogatásnak támogatnia kell Ukrainát abban, hogy elérje a 3. cikkben meghatározott célkitűzéseket. Az e fejezet keretében nyújtott támogatásnak különösen arra kell irányulnia, hogy támogatást nyújtson Ukrajna uniós vívmányokhoz való fokozatos közelítéséhez a jövőbeli uniós tagság céljából, ezáltal hozzájárulva a kölcsönös stabilitáshoz, biztonsághoz, békéhez és jóléthez. E támogatásnak magában kell foglalnia a jogállamiságnak, többek között az igazságszolgáltatás függetlenségének, a demokráciának, az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartásának és a korrupció elleni küzdelemnek a megerősítését, a közigazgatás hatékonyságának, az intézményi kapacitásoknak, a decentralizációnak a megerősítését, az átláthatóságot, a strukturális reformokat, az ágazati politikákat és a jó kormányzás támogatását minden szinten, valamint hozzá kell járulnia az Ukrajna-terv végrehajtásához is.

(2) Az e fejezet szerinti támogatást az érdekelt felek – köztük a szociális partnerek, a civil társadalmi szervezetek, valamint a helyi és regionális hatóságok – kapacitásainak megerősítése érdekében is biztosítani kell, többek között – adott esetben – ikerintézményi együttműködések és testvérvárosi programok, valamint az Unióban és az Ukrajnában lévő városok és régiók közötti partnerségekbe ágyazott partnerségi együttműködések és programok előmozdítása révén.

(3) Az e fejezet szerinti támogatásnak ezenfelül a konfliktusmegelőzéssel és békeépítéssel, valamint a válság előtti és utáni szükségletek kezelésével kapcsolatos kapacitások megerősítését is szolgálnia kell, többek között olyan bizalomépítő intézkedések és folyamatok révén, amelyek előmozdítják az igazságszolgáltatást, az igazságkeresést, a konfliktus utáni átfogó rehabilitációt egy befogadó, békés társadalom kialakítása érdekében, továbbá a háború során elkövetett bűncselekményekre vonatkozó bizonyítékok gyűjtését. E fejezet keretében finanszírozhatók az Ukrajnában a nemzetközi igazságszolgáltatás támogatásában és érvényesítésében részt vevő kezdeményezések és szervek.

(4) Az e fejezet szerinti támogatással elő kell segíteni a pénzeszközök megfelelő felhasználásáért, az ellenőrzésért és a közpénzek hűtlen kezelése – különösen az eszköz célkitűzéseinek megvalósítására fordított összegekkel és az oligarcharendszer felszámolására irányuló erőfeszítések támogatásával kapcsolatban felmerülő csalás, korrupció – annak minden formája, többek között a magas szinten elkövetett korrupció –, összeférhetlenségek és szabálytalanságok – elleni hatékony küzdelemért felelős ukrán hatóságok létrehozását és megerősítését.

(5) A 23. cikkben említett hitelfelvételiköltség-támogatást e fejezet keretében szerint kell finanszírozni.

(6) A 2024–2027-es évekre vonatkozóan az e fejezet keretében nyújtott támogatásból a következőket kell finanszírozni:

a) az (EU) 2021/947 rendelet 31. cikke (8) bekezdésében meghatározott szabályokkal összhangban az említett rendelet 50. cikkében említett pénzügyi keretösszegeből nem fedezett költségvetési biztosítékok feltöltése az (EU) 2022/1628 európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴¹⁾ 12. cikkének (1) bekezdése szerinti olyan, külső hitelezési megbízatásból eredő, fedezett ukrán pénzügyi kötelezettségekre vonatkozóan, amelyek a 2022. július 15. után folyósított, legfeljebb 1 586 milliárd EUR összegű hitelösszegekhez kapcsolódnak;

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1628 határozata (2022. szeptember 20.) az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról, a közös tartalékalap tagállami garanciák és a 466/2014/EU határozat alapján garanciával fedezett, Ukrajnához kapcsolódó egyes pénzügyi kötelezettségekre vonatkozó egyedi tartalékfeltöltési szabályok segítségével történő megerősítéséről, valamint az (EU) 2022/1201 határozat módosításáról (HL L 245., 2022.9.22., 1. o.).

- b) a makroszintű pénzügyi támogatás keretében nyújtott hitelek kamattámogatása, az alábbiak alapján:
 - i. az (EU) 2022/1201 európai parlamenti és tanácsi határozat ⁽⁴²⁾, annak 1. cikke (3) bekezdésétől eltérve;
 - ii. az (EU) 2022/1628 határozat, annak 6. cikke (3) bekezdésétől eltérve;
- c) az (EU) 2021/947 rendelet 31. cikkének (1) bekezdésétől eltérve, az (EU) 2022/1628 határozat 11. cikkének (1) bekezdésében említett 9 %-os befizetett tartalék azon pénzügyi támogatás vonatkozásában, amelyet 2023 végéig még nem kötöttek le.

VI. FEJEZET

AZ UNIÓ PÉNZÜGYI ÉRDEKEINEK VÉDELME

35. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

(1) Az eszköz végrehajtása során a Bizottság és Ukrajna minden megfelelő intézkedést megtesz az Unió pénzügyi érdekeinek védelme céljából, szem előtt tartva az arányosság elvét és az eszköz működésének különös feltételeit, az 5. cikk (1) bekezdésében meghatározott előfeltételt, valamint a keretmegállapodásban és az egyedi finanszírozási vagy hitelmegállapodásokban meghatározott feltételeket, különösen az Unió pénzügyi érdekeit érintő sértő csalás, korrupció, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység, az összeférhetlenségek és a szabálytalanságok megelőzése, felderítése és korrekciója, ideértve az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekményekre irányuló nyomozást és vádhatósági eljárás lefolytatását is. Ukrajnának kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy előrehaladást ér el az eredményes és hatékony belső kontrollrendszerek kialakítása terén, valamint biztosítania kell a jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált összegek visszafizettetésének lehetőségét. Ukrajnának kötelezettséget kell vállalnia annak biztosítására is, hogy az illetékes ukrán hatóságok haladéktalanul kezeljék az EPPO és a tagállamok illetékes hatóságai által az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekményekkel kapcsolatban benyújtott kölcsönös jogsegély iránti kérelmeket és kiadási kérelmeket.

(2) A 9., a 10. és a 22. cikkben említett megállapodásokban rendelkezni kell Ukrajna alábbi kötelezettségeiről:

- a) annak rendszeres ellenőrzése, hogy a nyújtott finanszírozás felhasználása megfelelt-e az alkalmazandó szabályoknak, különös tekintettel az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció, összeférhetlenségek és szabálytalanságok, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység megelőzése, felderítése és korrekciója tekintetében alkalmazandó szabályokra;
- b) a visszaélést bejelentő személyek védelme;
- c) megfelelő intézkedések meghozatala – többek között az Ukrajna-terv szerinti reformok és beruházási projektek megvalósítására irányuló intézkedésekkel kapcsolatban – az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció, összeférhetlenségek és szabálytalanságok megelőzése, felderítése és korrekciója, valamint az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekre irányuló nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatása céljából, továbbá a kettős finanszírozás felderítése és elkerülése és a hűtlen kezelésben érintett pénzeszközök visszafizettetése érdekében, valamint az EPPO és a tagállamok illetékes hatóságai által az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő bűncselekményekkel kapcsolatban benyújtott kölcsönös jogsegély iránti kérelmek haladéktalan kezelésére irányuló megfelelő intézkedések meghozatala;
- d) a III. fejezetnek megfelelően egy, a kifizetési kérelmet kísérő megbízhatósági nyilatkozat kiadása arról, hogy a pénzeszközöket a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvével összhangban és rendeltetésük szerint használták fel, valamint megfelelően kezelték, különös tekintettel a szabálytalanságok, a csalás, a korrupció és az összeférhetlenségek megelőzésére, feltárására és korrekciójára vonatkozó, nemzetközi normákkal kiegészített ukrán szabályoknak való megfelelésre;

⁽⁴²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1201 határozata (2022. július 12.) az Ukrajnának nyújtandó rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatásról (HL L 186., 2022.7.13., 1. o.).

- e) az (1) bekezdés alkalmazása céljából – különösen az Ukrajna-terv szerinti reformok és beruházások megvalósítását szolgáló pénzeszközök felhasználásának ellenőrzése érdekében – megfelelő adatok, többek között a tényleges tulajdonosokra vonatkozó információk gyűjtése és az azokhoz – az uniós adatvédelmi elvekkel és az alkalmazandó adatvédelmi szabályokkal összhangban – való hozzáférés biztosítása azon személyek és szervezetek vonatkozásában, amelyek az Ukrajna-terv szerinti intézkedések végrehajtásához finanszírozásban részesülnek;
- f) kifejezett felhatalmazás biztosítása a Bizottság, az OLAF és az Európai Számvevőszék számára a tekintetben, hogy az arányosság elvét alkalmazva gyakorolják az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 129. cikkének (1) bekezdése szerinti jogait;
- g) annak biztosítása, hogy az illetékes ukrán hatóságok jelentsenek be az EPPO számára az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket érintő minden olyan büntetendő cselekményt, amely az EPPO hatáskörébe tartozhat.

(3) A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy olyan integrált és interoperábilis információs és nyomonkövetési rendszert bocsásson Ukrajna rendelkezésére, amely egy egységes adatbányászati és kockázatértékelési eszköz révén lehetővé teszi a releváns adatokhoz, köztük a (2) bekezdés e) pontjában felsorolt adatokhoz – az uniós adatvédelmi elvekkel és az alkalmazandó adatvédelmi szabályokkal összhangban – való hozzáférést és azok elemzését. Amennyiben rendelkezésre áll ilyen rendszer, Ukrajnának használnia kell és a rendszerben rögzítenie kell a releváns adatokat, többek között az V. fejezet keretében nyújtott támogatás igénybevételével.

(4) A 9., a 10. és a 22. cikkben említett megállapodásokban elő kell írni továbbá, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő és Ukrajna által nem korrigált szabálytalanságok, csalás, korrupció vagy összeférhetlenségek vagy az ilyen megállapodásokból eredő valamely kötelezettségnek a súlyos megsértése esetén a Bizottság jogosult arányosan csökkenteni az eszközből nyújtott támogatást és visszafizettetni az eszköz céljainak elérésére fordított bármely összeget, vagy kérni a hitel lejárat előtti visszafizetését. A Bizottság a visszafizettetés és a csökkentés összegéről vagy a lejárat előtt visszafizetendőösszegről való döntés során tiszteletben tartja az arányosság elvét, valamint figyelembe veszi az Unió pénzügyi érdekeit sértő szabálytalanság, csalás, korrupció vagy összeférhetlenség, illetve a kötelezettségszegés súlyosságát. Ukrajnának lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a csökkentés elvégzését vagy a lejárat előtti visszafizetés elrendelését megelőzően észrevételeket tegyen.

(5) Az eszköz keretében nyújtott pénzeszközöket végrehajtó személyeknek és szervezeteknek haladéktalanul jelenteniük kell a 36. cikkben említett könyvvizsgáló bizottságnak, a Bizottságnak, az OLAF-nak és adott esetben az EPPO-nak az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció, összeférhetlenség és szabálytalanságok, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység gyanúját vagy igazolt tényét. Az említett személyeknek és szervezeteknek képesnek kell lenniük arra, hogy a megfelelő csatornákon keresztül hatékonyan jelentsék az említett eseteket.

36. cikk

Könyvvizsgáló bizottság

- (1) A Bizottság könyvvizsgáló bizottságot hoz létre azt megelőzően, hogy Ukrajna benyújtaná az első kifizetési kérelmét.
- (2) A könyvvizsgáló bizottságnak a Bizottság által kinevezett független tagokból kell állnia. A Bizottság felkérheti a tagállamok és más adományozók képviselőit, hogy vegyenek részt a könyvvizsgáló bizottság tevékenységeiben. A Bizottság felkérhet az eszközhöz hozzájáruló más adományozókat arra, hogy jelöljenek ki megfigyelőket a könyvvizsgáló bizottságba.
- (3) A könyvvizsgáló bizottságnak feladatai ellátása során teljes mértékben pártatlannak kell lennie, és az alkalmazandó legjobb nemzetközi gyakorlatokkal és normákkal összhangban kell eljárnia. Tevékenységével nem sértheti a Bizottság, az OLAF, az Európai Számvevőszék és az EPPO hatásköreit.
- (4) A könyvvizsgáló bizottságnak rendszeres párbeszédet és együttműködést kell biztosítania az Európai Számvevőszékkel, valamint Ukrajna számvevőszékével, továbbá – adott esetben – egyéb intézményekkel.
- (5) A könyvvizsgáló bizottság, annak tagjai és személyzete feladataik ellátása során sem az ukrán kormánytól, sem pedig intézményektől, szervezettől, hivataloktól vagy ügynökségektől nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat. Személyzete és vezetősége kiválasztásának, valamint költségvetése meghatározásának szigorú függetlenségi garanciák mellett kell történnie.

(6) A könyvvizsgáló bizottságnak segítenie kell a Bizottságot az eszköz keretében nyújtott uniós finanszírozás hűtlen kezelésének megakadályozásában és különösen az eszköz célkitűzéseinek megvalósítására fordított összegekkel kapcsolatban felmerülő csalás, korrupció, összeférhetlenségek és szabálytalanságok elleni küzdelemben.

(7) E célból a könyvvizsgáló bizottságnak rendszeresen jelentést kell tennie és késedelem nélkül továbbítania kell a Bizottságnak minden olyan tudomására jutott információt, amely az eszköz célkitűzéseinek elérésére fordított bármilyen összegű közfinanszírozást érintő hűtlen kezelés feltárt eseteivel vagy alapos gyanújával kapcsolatos. A Bizottság időben tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a könyvvizsgáló bizottság megállapításairól és ajánlásairól.

Emellett a könyvvizsgáló bizottságnak Ukrajnának szóló ajánlásokat kell elfogadnia minden olyan esetben, amikor véleménye szerint az illetékes ukrán hatóságok nem tették meg a szükséges lépéseket az olyan csalás, korrupció, összeférhetlenség és szabálytalanságok megelőzése, felderítése és korrekciója érdekében, amelyek veszélyeztetik az eszközből finanszírozott kiadásokkal való hatékony és eredményes pénzgazdálkodást, vagy amelyek miatt ennek komoly kockázata áll fenn, valamint minden olyan esetben, amikor az ukrán hatóságok által bevezetett kontrollrendszer kialakítását és működését érintő gyengeségeket azonosít. Ukrajnának indokolatlan késedelem nélkül végre kell hajtania ezeket az ajánlásokat, vagy meg kell indokolnia ennek elmulasztását.

A könyvvizsgáló bizottság jelentéseit és a könyvvizsgáló bizottságtól származó információkat meg kell küldeni az OLAF-nak, és azok az érintett ukrán hatóságokkal is megoszthatók, különösen abban az esetben, ha az ilyen hatóságoknak lépéseket kell tenniük az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció, összeférhetlenségek, szabálytalanságok, illetve az Unió pénzügyi érdekeit sértő bármely egyéb jogellenes tevékenység megelőzése, feltárása és korrekciója, valamint az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekre irányuló nyomozás és vádhatósági eljárás lefolytatása érdekében.

(8) A könyvvizsgáló bizottság számára hozzáférést kell biztosítani a feladatai ellátásához szükséges információkhoz, adatbázisokhoz és nyilvántartásokhoz. A keretmegállapodásban meg kell határozni azokat a szabályokat és rendelkezéseket, amelyek értelmében a könyvvizsgáló bizottság hozzáfér a releváns információkhoz, illetve Ukrajnának a könyvvizsgáló bizottság rendelkezésére kell bocsátania a releváns információkat.

(9) A könyvvizsgáló bizottság működését az V. fejezet keretében kell finanszírozni.

37. cikk

Az Ukrajna-eszközzel szembeni párbeszéd

(1) A Bizottság legalább négyhavonta párbeszédet folytat az Európai Parlament illetékes bizottságaival az alábbiak – adott esetben történő – megvitatása céljából:

- a) az eszköz – különösen az Ukrajna-terv, valamint a kapcsolódó beruházások és reformok – végrehajtása terén elért eredmények, ideértve az Ukrajna uniós szabályokhoz, értékekhez, normákhoz, szakpolitikákhoz és gyakorlatokhoz (a továbbiakban: vívmányok) való fokozatos igazodását támogató reformokat;
- b) az Ukrajna-terv értékelése, beleértve az esetleges negatív értékelést is;
- c) a 36. cikk (7) bekezdésében említett jelentések fő megállapításai;
- d) a 39. cikk (4) bekezdésében említett jelentés fő megállapításai;
- e) kifizetési, visszatartási és csökkentési eljárások, ideértve – adott esetben – a feltételek kielégítő teljesítésének biztosítása érdekében tett észrevételeket; és
- f) az eszköz végrehajtásával kapcsolatban a Bizottság által az Európai Parlament rendelkezésére bocsátott bármely egyéb releváns információ.

(2) Az Európai Parlament az (1) bekezdésben említett kérdések tekintetében állásfoglalásokban kifejezheti nézeteit.

(3) A Bizottság figyelembe veszi az Ukrajna-eszközzel szembeni párbeszéd során kifejtett nézetekből eredő valamennyi elemet, beleértve adott esetben az Európai Parlament állásfoglalásait is.

VII. FEJEZET

MUNKAPROGRAMOK, NYOMON KÖVETÉS, JELENTÉSTÉTEL ÉS ÉRTÉKELÉS

38. cikk

Munkaprogramok

(1) Az eszköz keretében nyújtott támogatást az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok révén kell végrehajtani. A munkaprogramokat végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 42. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni, kivéve az e rendelet 23. cikkének (2) bekezdése és a 34. cikkének (6) bekezdése alapján végrehajtott műveleteket.

(2) Az V. fejezet keretében nyújtott támogatás egyedi munkaprogramok révén is végrehajtható, amennyiben az említett támogatás végrehajtásának nem feltétele a 9. és a 10. cikkben említett megállapodások megkötése.

39. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

(1) A Bizottság nyomon követi az eszköz végrehajtását, és értékeli a 3. cikkben meghatározott célkitűzések megvalósulását. E végrehajtás nyomon követésére célzottan és az eszköz keretében végrehajtott tevékenységekkel arányosan kerül sor.

(2) A 10. cikkben említett finanszírozási megállapodásokban és a 22. cikkben említett hitelmegállapodásban meg kell határozni azon szabályokat és eljárásokat, amelyek szerint Ukrajna jelentést tesz a Bizottságnak az e cikk (1) bekezdésének alkalmazása céljából. Az ilyen jelentéstétel céljából az ukrán illetékes hatóságoknak a Verhovna Radával és más érdekelt felekkel, többek között a regionális, helyi, városi és egyéb hatóságokkal, valamint a szociális partnerekkel és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott, a 14. cikkben meghatározottak szerinti rendszeres konzultációra kell támaszkodniuk.

(3) Az Ukrajna számára fenntartott beruházási keretből nyújtott uniós támogatásról jelentést kell tenni a 28. cikk (10) bekezdésével összhangban.

(4) A Bizottság éves jelentést nyújt be egyidejűleg az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e rendelet célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredményekről, amely jelentést az eszköz végrehajtásának aktuális állásáról szóló negyedéves beszámolók egészítik ki.

(5) A Bizottság az e cikk (4) bekezdésében említett jelentést a 42. cikkben említett bizottság rendelkezésére bocsátja.

40. cikk

Az eszköz értékelése

(1) A Bizottság az eszköz végrehajtásáról szóló független időközi értékelő jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak 2026. december 31-ig, és egy független utólagos értékelő jelentést 2031. december 31-ig.

(2) Az (1) bekezdésben említett értékelő jelentésekben különösen értékelni kell az eszköz célkitűzései elérésének mértékét, az eszköz keretében nyújtott források felhasználásának hatékonyságát, az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét, valamint az európai hozzáadott értéket. Az értékelő jelentésekben azt is mérlegelni kell, hogy továbbra is releváns-e valamennyi célkitűzés és tevékenység.

(3) Adott esetben a Bizottság az (1) bekezdésben említett értékelő jelentések eredményeinek figyelembevételével javaslatokat terjeszt elő.

(4) Az utólagos értékelő jelentésnek az eszköz átfogó értékeléséből kell állnia, valamint – a lehetséges mértékben – információt kell tartalmaznia annak hosszú távú hatásáról.

(5) Az utólagos értékelés során figyelembe kell venni az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának helyes gyakorlatra vonatkozó elveit, törekedve egyrészt annak megállapítására, hogy teljesültek-e a célkitűzések, másrészt pedig a jövőbeli tevékenységek javítása céljából ajánlások megfogalmazására.

A Bizottság az értékelések megállapításairól és következtetéseiről, valamint az azokkal kapcsolatos észrevételeiről és nyomonkövetési intézkedéseiről tájékoztatja az Európai Parlamentet, a Tanácsot és a tagállamokat. Az említett értékelésekről az Európai Parlament, a Tanács, illetve a tagállamok kérésére vita folytatható. Az eredményeket fel kell használni a programok és a tevékenységek előkészítése, valamint a források allokálása során. Az említett értékeléseket és nyomon követést nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

A Bizottság megfelelő mértékig minden érintett érdekelt felet – ideértve a kedvezményezetteket, a szociális partnereket, a civil társadalmi szereplőket és a helyi és regionális hatóságokat is – bevon az eszköz keretében nyújtott uniós finanszírozás értékelési folyamatába, és adott esetben törekedhet arra, hogy – Ukrajna szoros bevonásával – a tagállamokkal és más partnerekkel közös értékeléseket készítsen.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

41. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

(1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

(2) A Bizottságnak a 21. és a 32. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól e rendelet hatálybalépésének napjától számított hét nappal kezdődő hatállyal.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 21. és a 32. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 21. és a 32. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

42.cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

(3) Ha a bizottság a 11. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktusok esetében nem nyilvánít véleményt, a Bizottság nem fogadja el a végrehajtási jogi aktus tervezetét, és a 182/2011/EU rendelet 5. cikke (4) bekezdésének harmadik albekezdése alkalmazandó.

(4) Ha a bizottságnak írásbeli eljárásban kell véleményt nyilvánítania, az említett eljárást eredmény nélkül lezárják, amennyiben a véleménynyilvánításra megállapított határidőn belül a bizottság elnöke úgy határoz, vagy a bizottsági tagok egyszerű többsége ezt kéri.

43. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és nyilvánosság

(1) A Bizottság részt vehet – többek között Ukrajnával közösen folytatott – kommunikációs tevékenységekben azért, hogy biztosítsa az Ukrajna-tervben előirányzott pénzügyi támogatás uniós finanszírozásának a láthatóságát. A Bizottság adott esetben biztosíthatja, hogy az eszköz keretében nyújtott támogatást finanszírozási nyilatkozatban közöljék és elismerjék.

(2) Az uniós finanszírozás címzettjeinek fel kell tüntetniük az uniós finanszírozás eredetét, és biztosítaniuk kell az uniós finanszírozás láthatóságát – többek között azáltal, hogy feltüntetik az Unió emblémáját és a „Az Európai Unió általi finanszírozásban részesült – Ukrajna-eszköz” vagy „Az Európai Unió általi társfinanszírozásban részesült – Ukrajna-eszköz” szöveget tartalmazó finanszírozási nyilatkozatot –, különösen a tevékenységek és azok eredményeinek népszerűsítése során, következetes, hatékony és arányos módon célzott tájékoztatást nyújtva többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

(3) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez az eszközhöz, az eszköz alapján végzett tevékenységekhez és az elért eredményekhez kapcsolódóan. Az eszköz számára elkülönített pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikációhoz is hozzájárulnak, amennyiben e prioritások kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

(4) A tájékoztatást, a kommunikációt és a nyilvánosságot hozzáférhető formátumban kell biztosítani.

44. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2024. február 29-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök
R. METSOLA

a Tanács részéről
az elnök
M. MICHEL